

Călăuza

BIBLIOTECARULUI

CUPRINSUL

Sufletul activității bibliotecare	1
Calificarea cadrelor de bibliotecari	3
Cursurile de bibliotecari	8
HALASZ BORIS: Din experiența noastră în creșterea cadrelor	10
M. NEAGU-BUCȘIA: Ce am învățat la școală	18
★	
Popularizarea cărții social politice în bibliotecă	14
★	
Deservirea cititorilor prin metoda raftului liber	18
★	
Conf. univ. ILIE STANCIU: Recomandarea cărților pentru copii și tineret	22
Prof. D. POPESCU: Cum trebuie citită o carte	24
Legătura dintre bibliotecă și familie	27

DIN EXPERIENȚA BIBLIOTECILOR SOVIETICE

E. DEMIDOVA: Despre fișierele secțiilor pentru copii	29
★	
EMIL BOLDAN: 100 de ani de la nașterea lui D. Zamfirescu	31
★	
V. HORNARU: Putem prelungi viața cărților	34
GEORGETA FILIP: Preocuparea noastră pentru păstrarea fondului de cărți	36
★	
DANIEL BELA: Colaborarea între colecturi și bibliotecă	37

CONSULTAȚIE

O seară de întrebări și răspunsuri	40
------------------------------------	----

BIBLIOTECI DE LA SATE

Un ajutor eficace	44
I. MATEI: Consfătuiri cu cititorii pe tema socializării agriculturii	45
D. POPESCU: Activitate rodnică	46
VIRAG ILONA: Răspândirea cărții tehnice în bibliotecă noastră	47
Vă recomandăm	48

10

1958

Știri din lumea CĂRȚILOR și a BIBLIOTECILOR

La Moscova se pregătește deschiderea muzeului Pușkin, în care vor fi adunate și expuse manuscrisele operelor sale, precum și bogata lui corespondență.

Expoziția va mai cuprinde și cărțile lui Pușkin, precum și cele mai vechi ediții ale operelor sale, apoi numeroase obiecte care au aparținut marelui scriitor.

*

Nu de mult a avut loc la Djakarta o interesantă expoziție a cărții indoneziene. Această expoziție a avut ca scop să arate progresele obținute de tînărul stat indonezian și în domeniul culturii, după eliberarea de sub jugul colonialiștilor olandezi.

Potrivit cifrelor publicate cu această ocazie, a reieșit că de la eliberarea țării, au apărut mai bine de o mie de cărți în limba indoneziană, între care foarte multe sînt manuale de școală, menite să contribuie la ridicarea de noi cadre intelectuale.

*

Profesorul Z. Zoltan, unul dintre istoricii renumiți din R.P. Ungară, a tipărit recent o cuprinzătoare monografie în limba maghiară, închinată vieții și operei lui Nicolae Bălcescu.

Monografia a apărut în Editura Academiei R.P. Ungare.

Editura pentru literatură din Moscova are în pregătire o antologie a poeziei românești în care vor apare versurile a 81 de poeți, începînd cu cei clasici ca Gr. Alexandrescu, Alecsandri, Eminescu, Coșbuc, Vlahuță, Macedonski, pînă la cei moderni cum sînt Arghezi, Beniuc, Banuș etc.

Antologia va consacra o bună parte producției folclorice, cuprinzînd piese ca Miorița, Meșterul Manole etc.

*

La Sofia a apărut o interesantă antologie de literatură românească închinată evenimentelor de la 1907. Antologia cuprinde traduceri din Vlahuță, Coșbuc, Cerna, Rebreanu, N. D. Cocea, Sadoveanu, T. Arghezi, Z. Stancu, Petru Dumitriu, V. Em. Gălbăn etc.

Lucrarea s-a bucurat de o bună primire din partea cititorilor din R.P. Bulgaria.

*

În luna august s-a deschis în orașul Buenos Aires o expoziție a cărții pentru copii, editate în R.P.R.

Profesorul universitar Beatrice Gran Ruiz care a ținut cuvîntarea inaugurală a expoziției, a scos în evidență grija de care sînt înconjurați copiii din R.P.R. care se reflectă și în numărul mare de cărți tipărite pentru ei, ca și condițiile grafice în care apar aceste cărți.

CALAUZA BIBLIOTECARULUI

PUBLICAȚIE A MINISTERULUI ÎNVĂȚĂMINTULUI ȘI CULTURII DIN R.P.R.

ANUL XI Nr. 10

OCTOMBRIE 1958

Redacția : București, Bd. 6 Martie nr. 29 — telefon 13.94.04

SUFLETUL ACTIVITĂȚII BIBLIOTECARE

In anii puterii populare — un interval destul de scurt nu numai in raport cu istoria, dar chiar in raport cu viața unui om — roadele revoluției noastre culturale in curs de dezvoltare, n-au întârziat să se arate. Desigur, că astăzi ni se pare simplu să enumerăm realizările epocale care au necesitat adesea eforturi eroice și care ar fi fost de neconceput in vechea orînduire burgheză. Alfabelizarea, așezarea învățămîntului pe largi baze de mase, democratizarea reală a învățămîntului universitar, crearea unei largi rețele de instituții și așezăminte culturale, constituie baza revoluției culturale din țara noastră. Printre aceste realizări bibliotecile ocupă un loc de seamă, iar activitatea lor joacă un rol bine definit. Partidul nostru a acordat întotdeauna o mare atenție activității bibliotecare, considerînd-o ca unul din mijloacele principale ale muncii cultural-educative, ca o armă puternică a propagandei, a educației comuniste.

Dînd viață sarcinilor trasate de hotărîrile partidului, bibliotecarii — acest detașament de frunte al intelectualității din țara noastră — s-au străduit să ridice activitatea bibliotecară, — alît sub raportul teoretic, cit și sub raportul practic — la nivelul activității entuziaste a constructorilor socialismului din celelalte domenii de activitate ale statului. Și strădania lor a fost încununată de succes. In anii aceștia multe lucruri bune au fost făcute. S-au schimbat și cadrele bibliotecare, au devenit altele decît acelea pe care le-am avut în urmă cu cîțiva ani. Ele sînt preocupate și pasionate de munca lor.

Tărani din satul Rîpele de Pîldă, înconjurată cu atenție și recunoștință pe bibliotecara lor, la care nu numai că găsesc o carte bună ci și multe îndrumări și sfaturi în legătură cu rezolvarea problemelor lor de învățare și.

Dragostea față de muncă și față de carte, față de păstrarea in cele mai bune condiții a fondului de cărți, pe care o arată bibliotecarul voluntar din comuna Teșu, raionul Tecuci, constituie un exemplu care este urmat de mulți bibliotecari de la sate.

Acum, aproape fiecare bibliotecar știe că activitatea bibliotecară este un front de seamă al construcției socialiste.

Firește, s-a realizat mult. Și este bine să arătăm aceasta, intrucît ne ajută la consolidarea succeselor dobîndite. Dar in același timp nu trebuie să închidem ochii nici asupra lipsurilor.

Domeniul activității bibliotecare este un sector al construcției socialismului. Conștiința acestui fapt a animat cele mai bune cadre de bibliotecari. Inșă important nu e numai să vrei să iei parte la opera de construire a socialismului, important este să știi s-o faci, să știi limpede ce și cum trebuie să lucrezi in sectorul tău, pentru a fi pe pasul cu ceilalți constructori ai socialismului. Dar pentru aceasta bibliotecarii trebuie, așa cum spunea N. K. Krupskaja „să se străduiască mult ca să-și însușească conținutul fondurilor de cărți, așa cum muncitorii își însușesc problemele producției”.

El trebuie să aibă temeinice cunoștințe profesionale care să permită o bună organizare tehnică a bibliotecii, el trebuie să fie un om cult, cu bogate cunoștințe de cultură generală, să fie la curent cu noutățile din domeniul științei, tehnicii, literaturii. Mai mult decît orice, el trebuie să fie un bun cetățean care să lupte pentru promovarea politicii partidului și guvernului nostru, să fie un bun pedagog care să știe să însușească și altora dragostea pentru carte.

Cadrele bibliotecare trebuie să studieze cu o deosebită atenție, lucrările clasice ale marxism-leninismului, să studieze hotărârile Partidului nostru și experiența bogată și neseacă a constructorilor comunismului din Uniunea Sovietică.

Problema socialismului trebuie să fie înțeleasă de cadrele noastre bibliotecare cât mai profund. Numai atunci ele vor ști să recomande fiecărui cititor, ceea ce l-ar interesa mai mult, ceea ce l-ar ajuta să lege cele citite cu practica construirii socialismului.

Marea masă a poporului nostru vrea să pătrundă în domeniul literaturii social-politice și cere ca bibliotecarul să știe a o sfătui ce să citească și cum să citească.

Deservirea cititorilor este una din sarcinile permanente ale bibliotecarilor. Dar sarcina constă nu numai în a deservi pe cititori, ci întreaga populație. Ce înseamnă aceasta? Că fiecare bibliotecar nu trebuie să-și limiteze grija numai la cercul care și-a găsit drumul spre bibliotecă, ci trebuie să se gândească eum să aducă la bibliotecă pe acei care încă nu vin, care încă nu o frecventează.

Deosebit de importantă este munca bibliotecarului.

Lenin arăta că o sarcină importantă este aceea de a desfășura, cât se poate mai larg, activitatea culturală în general, inclusiv organizarea pulernică, serioasă a activității bibliotecare.

La noi, într-un șir întreg de raioane, activitatea bibliotecară la sate este încă slabă. Trebuie să obținem deci ca munca cu cartea la sate să fie ridicată la un nivel mai înalt. Fiecare sat trebuie să-și aibă un centru puternic de bibliotecă, care să primească în mod regulat ziarele, să aibă cărțile cele mai valoroase din domeniul social-politic, precum și cele mai interesante și mai potrivite cărți de literatură beletristică. De asemenea, este important ca tovarășul care a primit sarcina să se ocupe de bibliotecă să aibă grijă ca în jurul ei să se desfășoare o vie activitate, fondul de cărți să nu se irosească, biblioteca să fie în permanență completată și să deservească un număr cât mai mare de cititori. E necesar ca în jurul fiecărui centru bibliotecar și mai ales în jurul fiecărei biblioteci sătești să ia naștere un puternic colectiv cultural.

Bibliotecarii sătești știu, desigur, rolul pe care îl are colectivizarea pentru întreaga transformare a agriculturii pe baze socialiste. Insa atât nu este suficient. Important este ca el însuși, să înțeleagă esența deosebită dintre gospodăria colectivă și cea individuală, să înțeleagă cât de important este ca munca de colectivizare să fie just organizată, ca însăși colectivizarea să fie just înălțată. Este necesar nu numai ca bibliotecarul sătesc să știe a recomanda cărțile pentru „campania arăturilor de toamnă”, dar și să înțeleagă că această campanie este strâns legată de problemele fundamentale ale construcției socialiste. Dacă va înțelege toate acestea, el va ști să găsească drumul împlinirii activității bibliotecii sătești cu preocupările cele mai actuale ale cititorilor de la sate. Munca unui astfel de bibliotecar va aduce din ce în ce mai mult folos, iar biblioteca va pătrunde tot mai mult în viața de toate zilele a satului.

Formarea unor asemenea cadre pregătite și entuziaste constituie o preocupare continuă a forurilor competente. Un pas important în acest sens îl reprezintă ordinul 1360 prin care se reglementează condițiile de studii și pregătire profesională necesare pentru ocuparea fiecărui post de bibliotecar. Un ajutor eficient pentru realizarea acestor condiții îl reprezintă verificarea periodică a cunoștințelor bibliotecarilor, introducerea practicii de bibliotecă și perfecționarea permanentă a seminariilor raionale.

Pătrunși de importanța formării unor bune cadre de bibliotecari, înțelegerea acestora în asigurarea unui conținut bogat al muncii cu cartea, organele locale ale puterii de stat au început să acorde o atenție mai mare formării cadrelor de bibliotecari. Ele sînt chemate să asigure buna desfășurare a cursurilor cu bibliotecarii pe plan local, să asigure condiții pentru organizarea regulată a seminariilor și desfășurarea lor la un nivel cât mai înalt.

Cu începerea noului an de învățământ, ele trebuie să vegheze ca seminariile să fie organizate cu regularitate la date fixe, să asigure condițiile optime bunei lor desfășurări, fonduri pentru deplasări și lectori pregătiți, precum și adaptarea tematicii la condițiile concrete ale raionului respectiv.

Să ne propunem și să realizăm anul acesta ca nici un bibliotecar să nu rămână în afara învățământului profesional și politic.

Secțiile de învățământ și cultură și bibliotecile regionale trebuie să aibă grijă ca un număr cât mai mare de bibliotecari să se înscrie la secția fără frecvență de pe lângă școala medie de activiști culturali. Totodată trebuie să se ia toate măsurile ca odată înscriși să primească ajutorul necesar pentru însușirea materialului.

Dar buna pregătire a cadrelor depinde în primul rând de bibliotecarii înșiși, care trebuie să studieze și în mod individual, străduindu-se să-și însușească cele mai bune metode de lucru, precum și conținutul fondurilor de cărți, pentru a le putea recomanda cât mai bine cititorilor, devenind astfel într-adevăr suflul activității bibliotecare.

Calificarea cadrelor de BIBLIOTECARI

CONSTATĂRI PE MARGINEA PLANURILOR DE MUNCĂ

Ridicarea activității bibliotecare, în nivelul înalt pe care îl cer sarcinile actuale și conștiința ridicată a maselor, constituie o preocupare de seamă a tuturor organelor care conduc bibliotecile.

Acordând o mare atenție activității bibliotecare, partidul ne-îndrumăză că bibliotecile trebuie să devină adevărate focare ale științei, adevărate focare ale marxism-leninismului în acțiune. Această îndrumare de bază reclamă, în mod imperios, o mai mare grijă în ceea ce privește problema pregătirii și calificării cadrelor de bibliotecari.

În cele ce urmează, vom reda unele măsuri luate de forurile competente în această importantă problemă.

RECRUTAREA, SELECȚIONAREA ȘI STABILIREA CADRELOR DE BIBLIOTECARI, ÎN ATENȚIA SECȚIUNII DE ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

În regiunea Galați, pînă la aplicarea Ordinului Ministerului Învățământului și Culturii nr. 1360, problema cadrelor din sectorul bibliotecii a fost foarte acută.

Deseori se puteau întîlni cazuri cînd într-o unitate se perindau în cursul unui an cîte 5-6 și chiar mai mulți bibliotecari.

Încadrarea unităților se făcea de către organele comunale sau raionale, de foarte multe ori fără să se țină seama de instrucțiunile Ministerului Învățământului și Culturii.

Aceasta a fost situația în regiunea Galați pînă în luna mai anul acesta, cînd secțiunea de învățământ și cultură regională a luat

hotărîrea de a verifica toate cadrele de activişti culturali în vederea aplicării Ordinului nr. 1360.

În acest scop au fost organizate trei comisii de verificare conduse de către inspectori metodişti din cadrul secţiunii, comisii ce au verificat cadrele din bibliotecile raionale, săteşti, ale căminelor culturale şi caselor de cultură, în trei centre: Focşani, Brăila şi Galaţi.

În urma acestor verificări au fost scoase cadrele necorespunzătoare din toate unităţile culturale, cum au fost: bibliotecara şef de la biblioteca raională Filimon Sirbu, care deşi lucra de aproape un an şi jumătate nu reuşise să-şi însuşească în această perioadă problemele de bază ale bibliotecii, ceea ce a făcut ca activitatea bibliotecii raionale să fie depăşită de multe biblioteci săteşti din raionul respectiv. Alţi bibliotecari s-au dovedit a fi lipsiţi de minimul de cultură generală necesară desfăşurării activităţii cu cartea în satele respective. Aceştia au fost înlocuiţi cu cadre selecţionate pe bază de concurs, organizat de secţiunea regională pentru ocuparea posturilor de bibliotecari, directori de cămine culturale etc.

Pentru a întări această acţiune a secţiunii de învăţămînt şi cultură regională, comitetul executiv al sfatului popular regional a luat hotărîrea ca orice numire, transferare şi eliberare din funcţie în sectorul culturii de masă să se facă numai cu avizul secţiunii de învăţămînt şi cultură a regiunii.

Se poate afirma că în prezent în regiunea Galaţi problema încadrării unităţilor culturale cu cadre corespunzătoare a fost în cea mai mare parte rezolvată.

Pentru posturile rămase vacante se va organiza un al 3-lea concurs în prima decadă a lunii octombrie; în felul acesta vor fi selecţionate cadre calificate şi pentru restul unităţilor.

Bibliotecarii noi numiţi fac o practică de două luni la biblioteca regională pentru a se iniţia în tehnica de bibliotecă.

Înarmaţi cu noţiunile de bază privind munca bibliotecară, avînd sprijinul permanent al bibliotecii regionale şi al celor raionale, tinerii bibliotecari au început să dea primele roade în domeniul muncii cu cartea.

În scopul asigurării bibliotecilor din satele regiunii, — cele ale căminelor culturale, colturilor roşii din G.A.C. şi şcolare — cu cadre voluntare corespunzătoare, secţiunea de învăţămînt şi cultură regională şi-a propus să revizuiască actualii bibliotecari şi să-î înlocuiască pe cei inactivi cu cadre didactice sau alţi intelectuali din satele respective care se angajează să desfăşoare această muncă cu elan şi entuziasm. Începerea anului şcolar 1958—1959, va marca începutul acestei acţiuni, cînd secţiunile de învăţămînt şi cultură raionale vor cunoaşte prin directorii de şcoli, cadrele didactice cele mai potrivite acestei munci.

O preocupare a secţiunii regionale va fi aceea de a stimula activitatea desfăşurată de bibliotecarii merituoşi, popularizînd rezultatele muncii lor alit în presa locală, cit şi în diferitele consfătuiri organizate cu bibliotecarii.

În acelaşi timp se va veghea ca fondurile de premii prevăzute în bugetul sfaturilor populare, să fie repartizate acelor bibliotecari care realizează la finele etapelor de concurs, cele mai bune rezultate.

Pentru a veni în ajutorul ridicării conţinutului profesional al bibliotecarilor, secţiunea de învăţămînt şi cultură regională are în plan să organizeze în ultimul trimestru al acestui an, un curs de 15 zile cu toţi activişti culturali salariaţi — inclusiv bibliotecarii — în vederea orientării conţinutului activităţii cultural-educative, spre rezolvarea sarcinilor politico-economice ale regiunii şi cuprinderea maselor în activitatea culturală. Totodată bibliotecarii vor lua parte la lecţiile teoretice şi practice organizate de biblioteca regională.

De asemenea secţiunea de învăţămînt şi cultură va îndruma şi controla îndeaproape modul în care se vor desfăşura anul acesta seminariile raionale, consfăturile şi schimburile de experienţă ce se vor organiza de biblioteca regională şi bibliotecile raionale, pentru ca acestea să se desfăşoare în cele mai bune condiţiuni, cunoscînd că în felul acesta se creează participanţilor posibilitatea de a-şi însuşi cit mai multe şi variate cunoştinţe.

PREGĂTIREA ȘI CALIFICAREA CADRELOR DE BIBLIOTECARI — PREOCUPARE CENTRALĂ A BIBLIOTECII REGIONALE

Ca și în anii precedenți, pentru anul acesta, în planul de muncă, la capitolul „Pregătirea cadrelor” biblioteca a prevăzut organizarea unui nou curs în lunile septembrie-octombrie a. c. cu o durată de 50—60 zile. La acest curs vor fi cuprinși toți bibliotecarii sătești care n-au urmat nici un fel de curs de pregătire profesională, bibliotecari școlari și chiar cei sindicali, din orașul de reședință, care doresc să-și completeze cunoștințele.

Programa cursurilor ce se vor organiza în acest an este aceeași ca programa elaborată de Ministerul Învățămîntului și Culturii, după care au fost organizate cursurile în orașele Iași, Cluj, Tg. Mureș, Constanța și Timișoara.

Dar preocuparea bibliotecii regionale pentru pregătirea cadrelor de bibliotecari nu se limitează doar la cursuri. În anii trecuți a fost introdusă „cartea săptămînii” ce trebuie studiată de fiecare bibliotecar; la seminariile regionale, sau la ședințele de lucru organizate de biblioteca regională un loc aparte era rezervat discuțiilor asupra acestor cărți. Ținînd seama de bunele rezultate obținute pe această cale, s-a prevăzut, ca începînd cu trimestrul IV, al anului în curs, să se introducă studiul individual pentru bibliotecari, cu termene fixe de seminarizare. Bibliotecarii, pe baza planului de studiu ce-l va întocmi biblioteca, vor trimite referate scrise asupra problemelor indicate pentru studiu. Pentru elaborarea planului de studiu va fi folosit planul bibliografic pentru studiul individual. Cărțile bibliotecarului întocmit de Biblioteca centrală de stat, precum și pe alte teme, ca: Lupta P.M.R. pentru construirea socialismului la sate, Transformarea socialistă a agriculturii, oglindită în literatura noastră contemporană, Realizările regimului de democrație populară în regiunea, raionul sau comuna noastră, etc.

O bună metodă pentru îndrumarea bibliotecilor din cuprinsul regiunii, metodă care va fi aplicată în continuare este cea a corespondenței cu bibliotecarii. S-a încetățe-

nit în regiune bunul obicei ca ori de cîte ori au nelămuriri, bibliotecarii să se adreseze în scris bibliotecii regionale care le ajută — tot pe calea scrisului — în rezolvarea lor.

O atenție deosebită va acorda în continuare biblioteca materialelor bibliografice și metodice destinate bibliotecilor din regiune. Astfel, din timp, va fi difuzată scrisoarea metodică: **Munca cu cartea în timpul lunilor de iarnă.**

Biblioteca este viu preocupată și de o altă problemă deosebit de importantă: selecționarea cadrelor de bibliotecari. Sub îndrumarea permanentă a comitetului regional de partid și a Comitetului executiv al sfatului popular regional, biblioteca regională se îngrijește în permanență de recrutarea în bune condiții a cadrelor de bibliotecari. Din păcate, mai sînt și greutăți în această direcție, care provin din lipsa de înțelegere marșistă de unele sfaturi populare. Așa s-a întâmplat, de pildă, la biblioteca raională Gilort, sau Gura-Jiului unde au fost încadrate elemente necorespunzătoare din punct de vedere profesional, angajate fără a trece în prealabil examenul de verificare a cunoștințelor. Veghînd cu strictețe la încadrarea în munca de bibliotecă a elementelor capabile care să poată duce la bun sfîrșit sarcinile ce le revin, biblioteca regională își propune ca în luna septembrie să procedeze la o nouă verificare a cunoștințelor bibliotecarilor, în fața unei comisii instituite special în acest scop: la această verificare urmează a se prezenta bibliotecarii școlari, precum și o parte din bibliotecarii bibliotecilor sătești noi înființate.

Trebuie menționat, în mod special, sprijinul care-l acordă comitetul executiv al sfatului popular regional prin secțiunea de învățămînt și cultură, sprijin care se concretizează prin punerea la dispoziția bibliotecii regionale a unor fonduri apreciabile pentru școlarizarea bibliotecarilor. De exemplu; numai pentru anul în curs, în planul de cheltuieli — la capitolul școlarizare s-au

prevăzută peste 30.000 lei, iar în proiectul de buget pe anul 1958 s-au prevăzută peste 37.000 lei.

În ceea ce privește asigurarea desfășurării regulate a seminariilor raionale cu bibliotecarii, biblioteca regională a întâmpinat mari neajunsuri din partea unor comitete executive ale sfaturilor populare raionale, care au refuzat să suporte cel puțin plata deplasării bibliotecarilor de la locul de muncă la centrul raional, nemai vorbind și de dreptul de diurnă. Sînt unele comitete executive ale sfaturilor populare raionale și comunale care nici pînă acum n-au achitat transportul bibliotecarilor participanți la analiza activității pe etapa I-a a concursului care s-a făcut la centrul regional încă din februarie a. c. În aceste condiții nu este de mirare că în perioada ianuarie—august 1958, seminariile raionale cu bibliotecarii s-au desfășurat sporadic în unele raioane ca: Baia de Aramă, Calafat, Caracal, Filiași iar altele au fost ca și inexistente în raioanele Amaradia, Olteju, Plenița, Segarcea, Strehaia și Gura Jiuului.

Apreciind totuși rolul seminariilor raionale, lunare, cu toți bibliotecarii-salariați și voluntari — școlari și chiar sindicali, biblioteca regională Craiova își propune o serie de măsuri dintre care cităm: o ședință de lucru

cu bibliotecarii șefi de la raioane — în cursul lunii septembrie a. c. în vederea instruirii lor în această problemă; întocmirea unei scrisori în care se va arăta necesitatea ținerii în mod regulat a seminariilor raionale lunare cu toți bibliotecarii ca una din măsurile menite să sprijine traducerea în viață a hotărîrilor partidului și guvernului, privind construirea socialismului la sate; această scrisoare va fi trimisă tuturor președinților sfaturilor populare raionale din regiune.

Un material asemănător va fi trimis și secțiilor de învățămînt și cultură raionale.

De asemenea, biblioteca regională va insistă ca la cursul de bibliotecari să participe și inspectorii metodiști cu problemele culturii de masă din cadrul secțiunilor de învățămînt și cultură raionale.

Pentru o mai bună desfășurare a activității bibliotecare biblioteca raională din Craiova sugerează următoarea propunere: șefii secțiilor de învățămînt regionale și raionale, precum și inspectorii metodiști care se ocupă cu problemele muncii culturale de masă să fie chemați la un curs special — fie și numai de 15—20 zile — la care să fie instruiți în problema muncii culturale și a muncii cu cartea.

ORGANIZAREA PRACTICII DE BIBLIOTECAR

Ca și în anii precedenți, în planul de muncă al bibliotecii regionale din Orașul Stalin se pune un accent deosebit pe organizarea practicii cu bibliotecarii noi încadrați de la bibliotecile satești. Este vorba de bibliotecarii de la bibliotecile satești noi, ce vor lua ființă la începutul anului, cit și de cei care în urma fluctuației de cadre nu au făcut încă practica de bibliotecar.

În urma organizării practicii pe anul 1958, biblioteca centrală regională a înregistrat rezultate bune atît în organizarea fondului de cărți cit și în ceea ce privește popularizarea cărților și atragerea cititorilor, ca de exemplu la Linca Veche (bibliotecar — Olteanu Iosif), la Daneș, bibliotecar Paal Elisabeta. Totuși se consideră că practica de

bibliotecar cu referire în special la munca de deservire a cititorilor, la manifestările de masă, pregătirea cercurilor de citit, colportajul de cărți, se poate desfășura în mai bune condiții, în cadrul unei biblioteci satești, mai ales în problemele arătate mai sus. De aceea, pentru anul 1959 biblioteca regională prevede ca majoritatea timpului destinat pentru practică să se efectueze la biblioteca satească din comuna Cristian, bibliotecă satească fruntașă pe regiune.

Majoritatea bibliotecarilor noi încadrați fiind elemente tinere care de-abia au absolvit școala medie și deci lipsite de experiență, biblioteca regională consideră că organizarea practicii de bibliotecar în comuna Cristian va familiariza pe bibliotecari cu proble-

me economico-politice pe care partidul le pune în fața țărănimii muncitoare, în sensul că aceștia vor putea urmări în mod practic cum poate și trebuie să se ducă munca cu cartea în sprijinirea politicii partidului la sate.

De asemenea, se consideră că organizarea de cursuri scurte, 4—6 zile, cu toți bibliotecarii sătești și raionali pe diferite probleme politice, economice și științifice a dat rezultate multumitoare în îmbunătățirea conținutului activității bibliotecare. Un exemplu este cursul organizat în luna aprilie 1958

PREGĂTIREA ÎN MAI BUNE CONDIȚII A SEMINARIILOR RAIONALE CU BIBLIOTECARII

Se știe că prin organizarea seminariilor raionale, pe baza tematicii și programei stabilite de Ministerul Învățământului și Culturii — lunar cu bibliotecarii sătești, iar trimestrial și cu bibliotecarii căminelor culturale — se urmărește în primul rând ridicarea continuă și sistematică a nivelului lor profesional și cultural-politic.

În cursul anului 1957/1958, biblioteca raională din Giurgiu a organizat seminarii prin rotație, la diferite biblioteci sătești. Rezultatele obținute au fost în general multumitoare. Totuși au existat și unele greutăți în legătură cu cazarea în bune condiții a participanților, aceasta depinzând în mare parte de sfaturile populare locale. Pentru anul școlar 1958/1959 biblioteca își propune să organizeze cu regularitate seminarii numai la centrul de raion, la bibliotecile sătești urmînd să fie organizate doar schimburi de experiență, cu participarea restrînsă a bibliotecarilor din satele mai depărtate și numai în limita posibilităților locale.

O atenție deosebită va fi acordată măsurilor pregătitoare pentru seminarii îndeosebi în ce privește pregătirea lecțiilor, alături de cele teoretice cit și a celor practice. Experiența a arătat că lecțiile bine pregătite și predate de cadre competente, influențează în mare măsură eficacitatea seminariilor. De aceea lecțiile profesionale ce revin bibliotecii vor fi elaborate în colectiv, iar pentru pregătirea celorlalte lecții (de cultură generală

în scopul înarmării bibliotecarilor cu cunoștințele necesare pentru combaterea misticismului și a superstițiilor, în urma cărora s-a observat o preocupare mai mare în activitatea de răspîndire a cărților care tratează aceste probleme.

În cursul anului 1959, biblioteca își propune să organizeze 2 cursuri de acest fel. Tematica primului curs va avea ca obiectiv înarmarea bibliotecarilor cu învățătura marxist-leninistă, iar al doilea curs va avea ca temă principală construirea socialismului la sate.

și de agrotehnică) prevăzute de programă se va cere concursul secțiilor de specialitate din cadrul sfatului popular raional. Seminariile vor fi astfel sistematizate încît să nu se transforme în așa numite consfătuiri de producție. Seminariile sînt acele forme prin care bibliotecarul trebuie să fie pus la curent cu ceea ce este nou pe linie profesională, de aceea toate lecțiile ce se vor preda trebuie să contribuie la ridicarea conținutului activității bibliotecilor.

Discuțarea problemelor legate de evenimentele interne și internaționale și îndeosebi problemele transformării socialiste a agriculturii, vor constitui puncte importante în programul seminarului. Bibliotecarii vor fi puși la curent cu materialele bibliografice apărute, axate pe aceste teme.

O altă latură care va preocupa biblioteca raională din Giurgiu în cadrul seminariilor va fi verificarea însușirii materialului predat. Pe de altă parte seminarizarea va îmbrățișa nu numai materialul ce s-a predat, ci va cuprinde și diferite aspecte din activitatea desfășurată de bibliotecar la locul de muncă.

Fără îndoială că buna desfășurare a seminariilor raionale în raionul Giurgiu, va depinde de felul în care secția de învățămînt și cultură raională va îndruma și ajuta biblioteca în mobilizarea participanților și asigurarea condițiilor materiale necesare.

Cursurile de bibliotecari

Dezvoltarea impetuoasă a rețelelor de biblioteci din țara noastră și mai ales sarcinile ce le revin, pun problema unei cit mai bune pregătiri a cadrelor de bibliotecari. Printre mijloacele folosite în acest scop, sînt și cursurile de bibliotecari, a căror organizare sub diferite forme, a dus la acumularea unei experiențe bogate în domeniul acesta.

Continuînd o inițiativă începută în anul 1957, în vederea calificării îndeosebi a cadrelor de la bibliotecile sătești și școlare — Ministerul Învățămîntului și Culturii a organizat și anul acesta o serie de cursuri asemănătoare, folosind în acest scop experiența pozitivă a anilor precedenți. Cursurile s-au ținut pe centre de învățămînt — și anume la București, Iași, Timișoara, Cluj, Tg. Mureș și Constanța, antrenînd aproape 600 bibliotecari de la bibliotecile sătești, școlare, de la G.A.C. și raionale. Ele s-au desfășurat în perioada lunilor de vară, iulie-august, marcînd, fără îndoială, un pas înainte în domeniul îmbunătățirii nivelului politic, profesional și cultural al cadrelor de bibliotecari școlarizate.

La încheierea cursurilor s-a ținut la București o ședință de analiză în care s-au discutat toate problemele esențiale legate de practica acestei forme de învățămînt bibliotecar.

Analizînd referatele prezentate de responsabilii centrelor de școlarizare, urmărind discuțiile ce s-au făcut pe marginea lor, precum și concluziile ce s-au tras, se poate spune că învățămîntul pentru bibliotecari a înregistrat prin ultimele cursuri un succes categoric față de anii trecuți. Este de observat că multe din lipsurile care în trecut au existat au fost în bună parte lichidate datorită faptului că s-a dat o atenție deosebită condițiilor de organizare. Astfel, programa cursurilor ca și condițiile de organizare au

fost viu dezbătute în cadrul unei ședințe special consacrate acestui scop și la care au participat toți factorii interesați în buna desfășurare a acestor cursuri. Pe baza recomandărilor făcute conducerii fiecărui curs s-a acordat o mare atenție recrutării cadrelor didactice, care au fost alese din rîndul celor mai competenți specialiști.

Datorită măsurilor luate ca și eforturile depuse de colectivele care răspundeau de buna lor desfășurare (responsabili, lectori, asistenți) cursurile au decurs în bune condițiuni, ele reușind să-și atingă scopul urmărit. Cea mai mare parte a cursanților au dovedit prin activitatea depusă în timpul școlarizării, cît și prin răspunsurile date la examen că și-au însușit cunoștințele predate. Acest fapt îl oglindesc și rezultatele generale dobîndite: 225 de bibliotecari au absolvit cursul cu calificativul „foarte bine”; La obținerea bunelor rezultate a contribuit în mare măsură și sprijinul larg și tovarășesc primit din partea conducerilor școlilor care au găzduit cursurile. Trebuie amintit, de pildă, centrul școlar profesional tehnic de maiștri din Tg. Mureș, Școala metalurgică de meserii din Iași ca și școala de meserii „Galvan” din București, care au acordat bibliotecarilor-oaspeți condiții bune de lucru. Dar pe lingă aceste aprecieri pozitive, discuțiile purtate în ședința de analiză au făcut să se desprindă și unele probleme cu aspect negativ.

Problema cea mai viu discutată a fost cea a programei de învățămînt. Informările prezentate, discuțiile purtate, au scos în evidență necesitatea restructurării actualei programe de învățămînt. Pe bună dreptate s-a arătat că aceste cursuri trebuie să-și îndrepte atenția spre orientarea politică a bibliotecarilor, spre formarea profesională a acestora, programa trebuind să fie adaptată

acestui scop. De aceea, viitoarea programă ar trebui să cuprindă în special lecții cu caracter politic și profesional, dându-se totodată mai multă atenție orelor de practică, al căror număr trebuie sporit în mod simțitor. În ceea ce privește cultura generală, necesară oricărui bibliotecar, experiența a dovedit că ea nu se poate forma într-o perioadă așa de scurtă. De aceea s-a cerut ca aceasta să constituie o condiție prealabilă pentru admiterea oricărui bibliotecar la cursuri.

De altfel, așa cum a reieșit din ședința de analiză, o greutate în desfășurarea cursurilor a constituit-o tocmai diversitatea de pregătire intelectuală a cursanților. La cursuri s-au aflat bibliotecari cu studii universitare, alături de bibliotecari cu studii medii sau elementare. În ciuda tuturor eforturilor făcute de conducerea cursurilor, pentru a grupa cursanți cu aceeași pregătire școlară, acest lucru n-a reușit întotdeauna în măsura convenită. Se înțelege că lipsa de omogenitate a creat dificultăți serioase în ritmul și profilul lecțiilor predate. Uneori a fost nevoie ca lectorii și asistenții să facă eforturi excepționale pentru a realiza un nivel unitar de predare, accesibil tuturor. Alteori s-a impus reluarea unor lecții, ca de pildă la București, pînă cînd cunoștințele predate au fost asimilate de întreaga masă a cursanților. Aceasta a dus la pierderea unui timp prețios, în dauna altor probleme ce figura în programul cursurilor. La Tg. Mureș, de pildă, o examinare prealabilă a cursanților în legătură cu unele probleme ce urmau a fi predate în cadrul unei lecții cu privire la sarcinile trasate sectorului agricol în urma consfăturii de la Constanța, a arătat că este nevoie de o muncă suplimentară pentru lămurirea unor noțiuni în rîndurile unor cursanți.

O vină în această situație revine și secțiilor de învățămînt și cultură a unor sfaturi populare regionale care n-au dat suficientă atenție selectării cursanților. Atitudinea de subapreciere a cursurilor din partea unor secții de învățămînt și cultură s-a vădit și în felul defectuos în care s-a făcut și trimiterea la cursuri a numărului de bibliote-

cari programați pentru fiecare regiune. Din această cauză, cursurile organizate de Ministerul Învățămîntului și Culturii, nu au fost urmate decît de 555 de bibliotecari în loc de 700.

Față de situația arătată, s-a adus sugestia ca pe viitor secțiile de învățămînt și cultură să se îngrijească din vreme de verificarea bibliotecarilor, alegînd acele cadre care pot face față acestor cursuri. Totodată, ședința de analiză a relevat necesitatea unui examen prealabil a celor ce se vor prezenta în viitor la cursurile de bibliotecari, examen ce va permite alcătuirea unor clase omogene și predarea lecțiilor la un nivel unitar.

O altă deficiență care s-a răsfrînt asupra bunei desfășurări a cursurilor a fost durata acestora. Deși planificate pentru o perioadă determinată, care a avut în vedere epuizarea unui program școlar anumit, cursurile n-au putut începe la data fixă și nici n-au avut o durată uniformă. Astfel, în unele locuri au durat 6 săptămîni (București, Iași) iar în alte locuri numai 4 săptămîni. Se înțelege că în aceste condiții a fost nevoie să se facă schimbări în programa de învățămînt, scurțindu-se sau eliminîndu-se anumite lecții, reducîndu-se volumul acțiunilor practice și activitatea extrașcolară. La Constanța, de pildă, unde, din anumite motive obiective cursul nu a putut dura decît o lună, s-au eliminat o serie de lecții.

Față de cele constatate se impune respectarea pe viitor cu strictețe a duratei cursului. Nu trebuie uitat nici un moment că programa este alcătuită pentru o anumită durată de timp și că orice abatere nu poate decît să dăuneze procesului de învățămînt, ducînd, fie la omiterea unor lecții importante, fie la supraîncărcarea cursanților pentru însușirea într-un timp mai scurt a cunoștințelor ce trebuie predate.

O deficiență serioasă și care din păcate se repetă an cu an, este lipsa materialului didactic și bibliografic. În mod obișnuit organizatorii se bizuie pe faptul că asemenea materiale s-ar afla în toate bibliotecile și că decî bibliotecarii chemați la cursuri le vor aduce cu ei. În practică însă s-a văzut că lucrurile nu stau așa, iar lectorii au avut

surpriza că majoritatea cursanților nu dispun de materialele de specialitate cerute. La Timișoara nu s-au găsit nici la biblioteca regională materialele necesare cursanților, iar lectorii înșiși au suferit de pe urma acestor lipsuri. Urmarea a fost că unii elevi au învățat fără cărți, pe baza notițelor care nu totdeauna puteau suplini lipsa materialului bibliografic indicat, iar alții și-au împărțit între ei puținele exemplare existente, ceea ce a îngreunat în mare măsură studiul individual.

S-a discutat cu această ocazie și felul în care unele organe locale s-au interesat de bunul mers al cursurilor. Experiența cursurilor din vara aceasta a scos în evidență contribuția efectivă pe care unele secții de învățămînt și cultură le-au dat cursurilor de bibliotecari din regiunea respectivă, cum a fost cazul la Iași și Tg. Mureș. De asemenea, trebuie subliniat sprijinul efectiv acordat cursurilor de bibliotecile regionale din Cluj, Iași și Constanța, ai căror lucrători s-au găsit în permanență în mijlocul cursanților, ajutându-i la asimilarea cunoștințelor. Sprijin prețios au dat și unele biblioteci științifice și universitare

la Iași și Cluj, iar de la Timișoara biblioteca Institutului Pedagogic și a Institutului Politehnic.

Nu tot același lucru se poate spune despre secțiile de învățămînt și cultură ale sfaturilor populare regionale ca București și Cluj sau despre bibliotecile regionale din București și Timișoara, care s-au arătat cu totul străine de asemenea preocupări, deși organizarea și buna desfășurare a cursului de bibliotecari le priveau direct. Astfel, directoroarea bibliotecii regionale din Timișoara, tov. Angela Nichita, în loc să depună toate eforturile pentru reușita cursului, a lipsit atunci cînd fusese programată să țină o lecție anumită. O asemenea abatere a dus la tulburarea ordinii lecțiilor a căror completare, în lipsa titularului programat, s-a făcut din nefericire în grabă, în dauna calității.

Neîndoios că experiența acestui an a fost bogată în rezultate și este de dorit ca ele să fieificate în mod creator pentru cursurile de bibliotecari ce se vor organiza în viitor, astfel ca învățămîntul pentru bibliotecari să-și atingă din plin scopul pentru care a fost creat.

Din experiența noastră în creșterea cadrelor

HALASZ BORIS

Una din sarcinile importante ale bibliotecilor regionale este educarea justă a cadrelor, calificarea profesională a bibliotecarilor. Astfel, colectivul de muncă al bibliotecii regionale acordă o atenție deosebită instruirii și educării noilor bibliotecari sătești, lucrătorilor bibliotecilor raionale și contribuie adeseori la formarea bibliotecarilor sindicali și din cadrul cooperativelor. Această muncă are deci un caracter permanent în biblioteca noastră, ea desfășurîndu-se în

baza unui program dinainte întocmit, care în unele cazuri poate fi lărgit sau restrîns, după pregătirea de bază a cadrelor respective. Intrucît chiar și în cadrul colectivului bibliotecii regionale se desfășoară o muncă permanentă în vederea ridicării calificării lucrătorilor, formarea cadrelor se petrece în două faze.

În fiecare zi de luni, la orele 7 dimineața se ține o ședință la sediul bibliotecii regionale. Am ales ziua de luni, deoarece în această zi secția noastră de împrumut nu funcționează. (Duminică dimineața ea funcționează în mod normal). Aceste ședințe de lucru se desfășoară după cum urmează:

Din două în două săptămîni, cite un lucrător al bibliotecii face o trecere în revistă a evenimentelor politice. Astfel, fiecărui membru al colectivului nostru îi vine succesiv rîndul. Darea de seamă politică este urmată de o discuție vie. Fiecare bibliotecar trebuie să

fie bine lămurit despre evenimentele de politică internă și externă, aceasta fiind necesar la deservirea cititorilor cu broșuri sau cărți corespunzătoare evenimentelor actuale. Dar aceasta nu este decît o parte a educației politico-ideologice a bibliotecarilor. Fiecare lucrător al bibliotecii noastre participă la o formă a învățămîntului de partid. În rîndurile lor se află și doi propagandiști care țin legătura permanentă cu cabinetul regional de partid și participă la cursurile de instructaj ale propagandiștilor. Citirea ziarelor se desfășoară în anumite ore rezervate pentru acest scop, lucrătorii bibliotecii făcînd cunoștință cu publicațiile sosite în bibliotecă.

După prezentarea dărilor de seamă politice, urmează probleme legate de munca de zi cu zi a bibliotecii. Astfel, aceste ședințe de muncă urmăresc în primul rînd educarea politică a cadrelor de bibliotecari.

Din două în două săptămîni, tot luni, au loc ședințele noastre profesionale. Intrucît din colectivul nostru fac parte și unii țovărăși care alături de limbile română și maghiară mai posedă și limba germană, se studiază diferite reviste de specialitate sosite din țările de democrație populară, iar articolele și studiile despre metode noi de muncă sînt citite și studiate de întregul colectiv. Pentru aceasta se stabilește în prealabil, care membru al colectivului nostru să se ocupe de cutare sau cutare problemă profesională. Tematica este aleasă, pe cît posibil, după cîmpul de activitate al fiecăruia. Astfel, de exemplu, responsabilul sălii de lectură studiază tematica legată de activitatea sa în publicațiile de specialitate, cel însărcinat cu clasificarea cărților întocmește un referat cu privire la problemele de clasificare ș.a.m.d.

Pe lîngă publicațiile de specialitate, periodic, majoritatea membrilor colectivului nostru mai studiază și **Manualul bibliotecarului** de Sallai—Sebestyén. Studiul acestei lucrări se face în baza unui plan. Am defalcat acest studiu pe capitole și pe oameni, așa încît fiecare salariat al bibliotecii să fie atras în muncă, atît ca lector, cît și ca cursant. Astfel, pe lîngă studiul revistelor de

specialitate, ne vom însuși conținutul acestei cărți de specialitate fără ca anumiți membri ai colectivului nostru să fie supraîncărcați cu această muncă. Și lucrătorii bibliotecilor raionale iau parte la această formă a învățămîntului profesional, primind prin corespondență materialul prelucrat. De asemenea, pot participa la învățămîntul nostru prin corespondență și alți bibliotecari din regiune. Prin studierea diferitelor materiale am reușit să introducem în munca noastră o serie de inovații și raționalizări prin care a fost ușurată nu numai activitatea noastră, dar și informarea cititorilor. În plus, în ședințele de lucru, membrii colectivului nostru se obișnuiesc să caute și să propună diferite idei și îmbunătățiri pentru perfecționarea muncii lor, deprinzîndu-se cu o activitate independentă. Multe propuneri juste au fost făcute astfel, tocmai din inițiativa cadrelor noastre tinere.

În cadrul acestor ședințe nu ne ocupăm numai de colectivul restrîns al bibliotecii. Avînd în vedere fluctuația mare a cadrelor bibliotecare — după cum știu, acest fenomen se manifestă în toate regiunile țării — mereu noi și noi elemente iau parte la cursurile noastre, pentru a fi plasați pe urmă în bibliotecile satești sau raionale. În cursul anului 1957, au obținut calificarea profesională și au făcut practică în biblioteca regională 21 bibliotecari satești, 3 bibliotecari raionali, 2 bibliotecari din cooperație. Pe lîngă elementele de mai sus au obținut la noi calificarea profesională șase cadre ale bibliotecii noastre. Datele de mai sus nu cuprind pe cursanții cursului profesional organizat anul trecut pentru bibliotecarii satești, în cadrul căruia 50 de bibliotecari satești au primit o îndrumare corespunzătoare. Pe lîngă cei arătați mai sus, și-au făcut practica la noi și trei studenți ai școlii profesionale bibliotecare de doi ani din București. În total 37 bibliotecari au obținut în acest an calificarea cuvenită în biblioteca noastră, pe baza unui plan de muncă sistematic.

Planurile de învățămînt sînt elaborate pe probleme generale profesionale ținîndu-se seama de pregătirea cursanților. Ele sînt prevăzute, în conformitate cu instrucțiunile

primile, pe o durată de 4 săptămîni. În cele mai multe cazuri însă, acest termen nu poate fi respectat, fie că sfatul popular care a făcut numirea, fie că însăși instituția de care aparține bibliotecarul, nu admit aceasta. Adeseori, însăși pregătirea sau practica anterioară a bibliotecarului determină o scurtare a termenului. Astfel stabilirea planului de învățămînt se face întotdeauna pe baza posibilităților existente și a pregătirii cursantului respectiv. Odată cu stabilirea planului de muncă pentru pregătirea cadrului respectiv — cît timp trebuie să lucreze la inventariere, cît la secția de împrumut, cît la clasificare, etc. — se stabilește și numele bibliotecarului care răspunde pentru această muncă, iar pentru pregătirea profesională a fiecărui cadru nou, răspunde cîte un bibliotecar mai în vîrstă, cu o pregătire temeinică, care verifică întreaga sa activitate de însușire a cunoștințelor necesare. După terminarea activității în fiecare secție, deci după însușirea cunoștințelor necesare la secția de împrumut, la întocmirea cataloagelor, etc. se ține un fel de seminar în cadrul căruia cursantul trebuie să răspundă la o serie de întrebări, prin care se verifică dacă și-a însușit cele predate. Intrucît cursantul, îndată ajuns la locul de muncă, va trebui să lucreze în mod independent, neavînd posibilitatea să ceară mereu lămuriri, ori de cîte ori cu prilejul seminariilor se constată că acesta nu știe să răspundă la întrebările puse, sau n-a aprofundat în mod suficient materialul, îl obligăm să mai lucreze cîtva timp în bibliotecă, pentru însușirea temeinică a materiei.

Pe lîngă cele arătate mai sus, cu prilejul aniversării unor evenimente politice de seamă, se dau instrucțiuni amănunțite în scris tuturor bibliotecarilor din regiune, cu privire la popularizarea anumitor cărți sau a unor anumiți scriitori sau oameni de știință. De asemenea, facem corespondență cu bibliotecarii și în legătură cu diferite probleme profesionale. Cele mai bune mijloace pentru ridicarea calificării profesionale sînt seminariile raionale organizate pentru bibliotecarii sătești, ca și seminariile anuale organizate sub formă de întîlniri între bibliote-

carii șefi ai bibliotecilor raionale cu colectivul bibliotecarilor regionali. Aceste constătuiri oferă un bun prilej pentru discutarea majorității problemelor profesionale și contribuie — prin însăși aceste discuții — la lichidarea lipsurilor. Păcat că aceste întîlniri au loc la intervale prea mari, cum nici seminariile raionale pentru bibliotecarii sătești nu pot avea loc destul de des, din cauza lipsei de fonduri.

Schimbul de experiență care a avut loc la biblioteca raională Odorhei, cu participarea bibliotecarului șef al bibliotecii regionale, a directorului și metodistului bibliotecii regionale, a dovedit cît de necesare sînt asemenea schimburi de experiență. Ne-am dat seama de o serie de lipsuri profesionale pe care nu le-am remarcat în propria noastră muncă și am discutat o serie de probleme de interes general, mai ales în ținerea evidențelor și în munca de popularizare.

În ceea ce privește munca de popularizare, ținem ca ea să fie făcută de noul bibliotecar chiar la fața locului. El singur trebuie să organizeze o recenzie și să redacteze chiar recenzia. El singur trebuie să facă controlul unei biblioteci de casă, sau să viziteze o bibliotecă sătească sau de cămin cultural, pentru a efectua munca de îndrumare și control. De asemenea, va trebui să organizeze singur expoziții de cărți, vitrine, recomandări, etc., legate de evenimentele de actualitate, toate acestea, bineînțeles sub supravegherea noastră.

Timpul disponibil pentru învățatură și practică fiind în general foarte limitat, punem accentul mai ales pe însușirea lucrărilor practice și a muncii independente.

Acest principiu își găsește aplicarea și în educarea colectivului bibliotecii regionale, ca fiecare colaborator al bibliotecii să-și îndeplinească sarcinile în mod independent, dînd dovadă de autoritate și inițiativă în muncă. Ne străduim să sădim în fiecare lucrător al bibliotecii dragostea față de carte și dorința de a trezi această dragoste în fiecare cititor al bibliotecii. În profesiunea noastră nu se poate lucra altfel decît cu dragoste, cu devotament și însuflețire profesională.

Ce am învățat la școală

MARIA NEAGU-BUCȘIA
Sibiu

Cînd am fost trimisă, în martie anul trecut, la cursurile centrale de perfecționare, stăpîneam regulile de descriere, cunoșteam clasificarea zecimală și în general eram familiarizată cu toată munca din bibliotecă.

Totuși, cele trei luni de școală au avut un rol binefăcător în practica mea ulterioară.

În primul rînd am cîștigat încredere în munca mea, am cîștigat siguranță — căci prin parcurgerea teoretică a materialului de specialitate am înlăturat toate neînțelegerile și nelămuririle de care mă loveșem înainte.

Școala de asemenea m-a învățat cu ordinea desăvîrșită, căci s-a insistat asupra tuturor amănuntelor, asupra oricărei virgule sau punct în catalogare, asupra precizării în clasificare.

La specialitate, în afară de utila trecere în revistă a regulilor de catalogare, la orele de seminar și practică, s-au ținut prelegeri legate de activitatea bibliotecii, de munca ei de masă, de manifestările ei. Astfel, deși urmînd un curs axat pe catalogare m-am apropiat și am cunoscut și alte probleme care mi-au fost străine, căci intrau în preocupările și munca tovarășilor mei de serviciu.

De asemenea, la orele de curs s-au pus și s-au discutat proiecte realizabile mai curînd sau mai tîrziu, lucruri interesante — cum e catalogul de subiecte de care am auzit prima oară.

Foarte utile găsesc că au fost lecțiile de istoria cărții și a tipăriturilor.

Clasificarea zecimală făcută mai mult practic, m-a învățat să gîndesc cît mai mult atunci cînd am de clasificat o carte, m-a convins că o carte cu cît e mai mult

răsfoită și cercetată se clasifică mai bine, mai exact, mai complet.

Materiile de specialitate au fost completate cu prelegeri și seminarii de marxism, prin care am primit o orientare ideologică precisă și am reușit să înțelegem cîteva din problemele de materialism dialectic și istoric cît și de economie politică.

Organizarea și sistematizarea materialului de istoria literaturii romine și universale ce s-a făcut la bibliografie, mi-a ușurat munca de însușire cît mai temeinică a literaturii, m-a învățat cum să citesc, pentru a profita cît mai mult din lectură.

Vizitarea bibliotecilor importante din capitală, cercetarea cataloagelor, a modului de organizare a fost un bun exemplu pentru mine. Școala a fost poate unicul meu prilej pentru a vedea manuscrise de la Biblioteca Academiei R.P.R., de a cunoaște această importantă instituție de cultură. Foarte interesantă a fost și vizita făcută la Biblioteca centrală de stat, precum și la alte instituții culturale: Combinatul poligrafic „Casa Științei”, Muzeul de artă al R.P.R. etc. Dar programul școlii a fost mult prea încărcat și timp pentru studiu individual sau pentru o lectură în afara materiei de seminar, n-a existat.

La materiile de specialitate s-au atins ne-numărate probleme — dar după părerea mea s-a insistat mult prea puțin asupra muncii cu cititorul, care cred că e cea mai dificilă sarcină a oricărui bibliotecar. E foarte greu să te înțelegi cu felurii oameni care vin zilnic în jurul cataloagelor, e foarte greu să le ghicești gîndurile și să le satisfaci cerințele. Bibliotecari cu experiență și pricepere ar fi putut veni în mijlocul nostru să se împărtășească felul lor de lucru, să ne arate cum să procedăm. Sînt multe biblioteci care și-au apropiat cititorii, care se mîndresc cu cei care le frecventează și am fi dorit să știm ce au făcut bibliotecarii în acest scop.

Cursul de perfecționare a prilejuit totuși întîlniri cu alți bibliotecari din capitală și provincie și ne-a dat posibilitatea unui bogat schimb de experiență, prin discuții în timpul liber.

POPULARIZAREA CĂRȚII SOCIAL POLITICE *in* BIBLIOTECI

Bibliotecile noastre, participante active la educarea comunistă a masei, acordă o atenție deosebită popularizării cărții social-politice. Vom analiza în articol câteva forme de muncă folosite de unele biblioteci pentru acțiunea de popularizare a acestor cărți.

POPULARIZAREA OPERELOR LUI V. I. LENIN

Răspunzând cerințelor cititorilor, colecția bibliotecii raionale „23 August” din Capitală acordă o atenție deosebită popularizării operelor lui V. I. Lenin ca și lucrărilor ce înfățișează viața și activitatea marelui dascăl al omenirii muncitoare.

La secția de împrumut există un raft ajutător cuprinzând operele lui V. I. Lenin, precum și o listă bibliografică pe tema: **Viața și opera lui Lenin** care ușurează mult munca de îndrumare a lecturii cititorilor spre studierea operelor lui V. I. Lenin, ca și a literaturii consacrate vieții și activității sale.

Printre acțiunile folosite cu bune rezultate, tot în acest scop se numără și lecturile în colectiv. Astfel, atât la sediul bibliotecii raionale cât și la filialele și la bibliotecile de casă s-au ținut lecturi în colectiv din cele două volume de **Amintiri despre Vladimir Ilici Lenin**. Lecturile precedate de un cuvânt introductiv, au fost urmate și de discuții în cadrul cărora numeroși participanți au relevat că prin învățătura sa, prin exemplul vieții sale, Lenin trăiește astăzi și va trăi mereu în inimile celor ce muncesc. La cererea participanților la lecturi, biblioteca a introdus în planul de activitate al bibliotecilor de casă și lecturi în colectiv din lucrările **Lenin în amintirile rudelor**, **Povestiri despre Lenin ș. a.**

De un frumos succes s-a bucurat expoziția pe tema **Leninismul este veșnic actual**, alcătuită cu prilejul împlinirii a 88 de ani de la nașterea lui V. I. Lenin. Insoțită de citate, ilustrată cu cărți, reviste și fotografii,

expoziția a fost mult cercetată de cititori care au exprimat colectivului bibliotecii mulțumirea lor pentru acțiunea inițiată. În afară de această expoziție, la biblioteca filială a fost întocmit un fotomontaj pe tema: **Să cunoaștem viața și activitatea lui Ilici**.

Dând curs cererilor venite din partea cititorilor, dornici să cunoască mai îndeaproape viața și activitatea nemuritorului dascăl al clasei muncitoare, biblioteca a inițiat o vizită colectivă la Muzeul „V. I. Lenin—I. V. Stalin”.

Biblioteca a organizat și alte manifestări de masă pentru popularizarea operei și a literaturii despre viața și activitatea lui V. I. Lenin. Dintre acestea amintim o expunere bibliografică asupra lucrărilor ce zugrăvesc viața și activitatea lui Lenin, precum și două seri literare consacrate poeziei închinată lui V. I. Lenin.

Acțiunile bibliotecii raionale „23 August” și-au atins scopul. Cercetarea fișelor cititorilor ne arată largă popularitate de care se bucură opera lui V. I. Lenin, literatura despre viața și activitatea sa.

Pentru viitor, colectivul bibliotecii și-a propus largirea acțiunilor pentru popularizarea operelor lui V. I. Lenin. În planul alcătuit în cinstea Lunei Prieteniei Romîno-Sovietice, figurează printre altele o seară literară consacrată evocării lui V. I. Lenin în literatură, precum și lectura în colectiv a acelor lucrări care înfățișează pe V. I. Lenin ca făuritor al primului stat socialist din lume.

IN PREAJMA NOULUI AN DE ÎNVĂȚĂMINT DE PARTID ȘI DE U.T.M.

Spre deosebire de trecut, cînd activitatea se mărginea doar la procurarea materialului bibliografic necesar propagandiștilor și cursanților, anul acesta biblioteca raională din Caracal și-a propus să-și intensifice munca în această direcție.

Prima acțiune inițiată a fost revizuirea fondului de cărți, care a scos la iveală o serie de lacune în domeniul literaturii politice. S-a constatat astfel lipsa din bibliotecă a unora din lucrările lui Karl Marx și Friederich Engels, precum și un număr insuficient de exemplare din anumite titluri mult solicitate de propagandiști și cursanți. Pe baza constatărilor făcute cit și a indicațiilor primite din partea cabinetului de partid local și al comitetului raional U.T.M., privind bibliografia cerută de învățămîntul de partid și U.T.M., biblioteca a trecut la procurarea materialului necesar.

În planul bibliotecii figurează ca o dată cu 1 octombrie să ia ființă „Colectivul propagandistului” unde cei interesați vor găsi expuse ultimele cărți apărute în domeniul învățămîntului de partid și U.T.M., recenzii de cărți, diferite informații etc. Iar pentru a ușura propagandiștilor și cursanților să cunoască cărțile aflate în bibliotecă, colectivul bibliotecii va pune la dispoziția acestora, la secția de împrumut un indice bibliografic, pe forme de învățămînt. Totodată, în scopul unei mai bune deserviri s-a luat hotărîrea, ca personalul sălii de împrumut să menționeze pe fiecare fișă dacă cititorul este propagandist sau cursant, precum și forma de învățămînt respectivă, pentru a se putea reține din vreme pe baza bibliografiei curente, materialul necesar studiului individual.

Sub îndrumarea cabinetului de partid, bibliotecă raională din Caracal și-a propus și organizarea unor manifestări de masă. Astfel, odată cu începerea noului an de învățămînt, biblioteca și-a asigurat concursul cabinetului de partid pentru ținerea lecției metodice Cum să studiem, privind studiul individual al propagandiștilor și cursanților. Asemenea lecții vor fi ținute și în unele instituții și întreprinderi unde se desfășoară învățămîntul de partid și U.T.M.

În cursul anului, în planul de măsuri al bibliotecii raionale se numără întocmirea unor expoziții tematice, însoțite de expuneri bibliografice, recenzii asupra unor lucrări ca Lenin împotriva revizionismului sau a cărților ce prezintă diferiți eroi ai U.T.C., etc.

Afișe, panouri, anunțuri în cadrul „Orei bibliotecii” de la stația de radioficare locală, vor face cunoscut unui cerc larg ajutorul pe care propagandiștii și cursanții îl pot primi din partea bibliotecii raionale.

De asemenea, nu au fost neglijate nici bibliotecile din cuprinsul raionului. Biblioteca raională a trimis pe teren o scrisoare metodică cuprinzînd îndrumări asupra modurilor de popularizare a cărții de literatură politică, insistînd în mod deosebit asupra felului în care bibliotecile de la sate pot sprijini învățămîntul de partid și U.T.M.

Ocupîndu-se cu perseverență de îndeplinirea acțiunilor propuse, biblioteca raională din Caracal va reuși să aducă un aport important în buna desfășurare a învățămîntului de partid și U.T.M., activitate ce se va răsfrînge și în ridicarea simțitoare a indicelui de circulație a cărții de literatură politică.

INFORMAREA CITITORILOR

Informarea cititorilor asupra problemelor actuale constituie o preocupare permanentă pentru biblioteca raională din Bîrlad. În acest scop, colectivul bibliotecii folosește diferite metode de popularizare și difuzare a materialelor existente sau nou intrate în bi-

bliotecă, prin intermediul cărora cititorii pot să-și lămurească mai bine multiplele și variatele probleme curente. Agitația vizuală este forma folosită cel mai mult și cu cele mai bune rezultate în popularizarea cărților noi, a documentelor privind situația poli-

tică internă și internațională. Astfel, în houl bibliotecii, la intrarea cititorilor în sala de împrumut și în sălile de lectură, sub titlul „Noutăți” se organizează în permanență expoziții de cărți în cadrul cărora sînt prezentate în mod regulat cite un exemplar din ultimele cărți intrate în bibliotecă. Cărțile politico-sociale ocupă locul central în cadrul expoziției, conținutul lor fiind scos în evidență prin scurte recenzii. În imediată vecinătate o vitrină informează pe cititori despre noile periodice sosite în bibliotecă. Pasaje subliniate cu creionul roșu, dovedesc preocuparea colectivului de a scoate în evidență ideile importante, pentru a le face cunoscute pe această cale cititorilor.

Nu rareori biblioteca raională din Bîrlad organizează expoziții pe anumite teme, de obicei cu prilejul marilor aniversări și comemorări, dar îndeosebi cînd trebuie lămurite unele probleme de actualitate. În februarie, prin intermediul agitației vizuale, biblioteca a contribuit la popularizarea Documentelor Consfăturii de la Moscova, a reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești din țările socialiste, documentele diferitelor sesiuni ale Consiliului Mondial al Păcii, a materialelor din presă care înfățișează agresiunea imperialistă în Orientul Apropiat și Mijlociu etc.

Interesată îndeaproape de popularizarea celor mai actuale teme, biblioteca a organizat o expoziție intitulată **Revizionismul contemporan, principal pericol în mișcarea muncitorească**. La loc central a fost expusă cartea lui V. I. Lenin **Impotriva revizionismului**, apoi cărți ca **Mitul „Capitalismul**

popular” de G. I. Blümin și N. I. Dvorkin; precum și lista unor articole mai importante apărute în revistele „Lupta de clasă”, „Komunist”, ziarul „Scînteia” și alte periodice și colidiene, menite să întregescă tema, să ajute pe cititori în combaterea tezelor revizionistilor contemporani, care reluînd vechile teze revizioniste combătute de clasicii marxism-leninismului, încearcă să ascundă contradicțiile adînci ale capitalismului, să neghe opoziția de neîmpăcat dintre interesele de clasă ale proletariatului și cele ale burgheziei, să paralizaze energia revoluționară a clasei muncitoare.

O altă formă folosită pentru informarea cititorilor sînt expunerile bibliografice. Ele se țin atît la bibliotecă cît și în instituții și întreprinderi locale. Temele se stabilesc de comun acord cu comitetul orășenesc de partid. Prin caracterizări scurte și clare despre conținutul cărților se urmărește să se formeze o idee completă și justă asupra cuprinsului cărților prezentate, insistîndu-se mai ales asupra acelor care prezintă un interes deosebit pentru grupul de ascultători. S-a bucurat de un mare succes expunerea bibliografică pe tema **Să cunoaștem țările Orientului Arab** în care au fost prezentate cărți despre Iordania, Irak, Liban etc. apărute în colecția „In jurul lumii”.

Prin afișarea listelor de cărți la întreprinderi și instituții, prin anunțuri la stația de radiodifuziune și în presa locală, prin scrisori trimise unor cititori, biblioteca raională Bîrlad contribuie la popularizarea cu succes a cărții social-politice.

CARTEA SOCIAL-POLITICĂ SĂ NU LIPSEASCĂ DIN BIBLIOTECILE MOBILE

Uniunea regională a Cooperativelor Meșterugărești din Orașul Stalin răspîndește cartea în mijlocul cititorilor prin 96 biblioteci mobile, conduse, îndrumate și aprovizionate de către biblioteca centrală. Lozinca „cartea social-politică să nu lipsească din bibliotecile mobile” este tradusă în

viață, în primul rînd, prin grija aprovizionării cu cărți de ideologie și politice.

În privința aprovizionării cu cărți s-a ajuns la o înțelegere cu Colectura bibliotecilor, în sensul că aceasta rezervă cite 8 exemplare din fiecare titlu care apare în Editura politică sau din orice alt titlu în

legătură cu evenimentele politice interne și internaționale. În fruntea cărților se situează operele clasice ale marxism-leninismului.

Bibliotecile mobile sînt aprovizionate prin rotație de către biblioteca centrală, iar cititorii sînt deserviți de către bibliotecari voluntari.

Nivelul cooperabilor este foarte diferit. De aceea diferite sînt și pretențiile lor față de cartea social-politică. Ținînd seama de aceasta și aprovizionarea bibliotecilor mobile cu lucrările respective se face potrivit necesităților cititorilor.

Cărțile cerute sînt împrumutate pe termene mai lungi, iar la cererea bibliotecarilor voluntari termenele se prelungesc pentru a se satisface cerințele cititorilor. Dacă unele opere sînt foarte solicitate, iar circulația lor nu se poate asigura cu numărul exemplarelor obișnuite, atunci fie că se pun la dispoziția bibliotecilor mobile exemplarele bibliotecii centrale, fie că se procură exemplare în plus de la Colectură. Iată cîteva din titlurile cu o mare circulație: **Corespondența președintelui Consiliului de Mini-**

stri al U.R.S.S. cu președinții S.U.A. și cu primii miniștri ai Marii Britanii din timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei. Vol. 1—2, care au fost cerute și citite în aproximativ 50 unități din cele 96 existente. O mare circulație a cunoscut lucrarea **Articole și cuvîntări** de Gh. Gheorghiu-Dej și **Raportul de activitate la Congresul al II-lea al P.M.R.** etc.

Lucrări ca: **Manifestul Partidului Comunist de Karl Marx**, **Despre morala comunistă de Kalinin**, **Documente din Istoria P.C.R.** etc. au fost trimise la toate bibliotecile mobile, chiar și la acelea care deservesc cele mai mici unități.

Deși cartea social-politică nu lipsește din bibliotecile mobile ale U.R.C.M. din Orașul Stalin, totuși nu se poate spune că circulația lor este încă satisfăcătoare. În primele două trimestre ale anului 1958 s-au citit în total 10.743 de volume, dintre care doar 432 au fost cărți social-politice.

Rămîne ca pe viitor să se acorde o grijă și mai mare difuzării pe scară largă a cărții social-politice.

EMISIUNEA „IUBIȚI CARTEA“

Una din formele de popularizare a cărții social-politice îndrăgita de cititori și apreciată cu succes de biblioteca clubului „Independența” din Sibiu este emisiunea „Iubiți cartea”.

În cadrul acestei emisiuni biblioteca informează pe cititori asupra cărților noi apărute, după care prezintă două sau trei din cărțile intrate în bibliotecă. Desigur că pentru prezentare se aleg cele mai noi publicații social-politice, reeditările operelor clasice ale marxism-leninismului, cărți despre experiența constructorilor socialismului, etc. Făcînd caracterizarea cărților, bibliotecarul dă în primul rînd informații asupra publicațiilor social-politice. Astfel, el subliniază importanța problemei căreia îi este consacrată cartea, ce aduce ea nou în comparație cu alte cărți consacrate aceleiași teme. Dacă se prezintă o carte reeditată atunci se subliniază esența modificărilor introduse în noua ediție (completări, îndreptări etc.) În prezentare se arată, de asemenea, scopul cărții

și categoriile de cititori cărora se adresează. În încheiere se trag unele concluzii generale, iar ascultătorii sînt îndrumați să citească sistematic noile publicații.

Folosind cu pricepere emisiunea „Iubiți cartea” biblioteca a reușit să popularizeze în rîndurile cititorilor multe cărți valoroase ca de exemplu: **Opere**, vol. I. de Marx și Engels, **Amintiri despre Fr. Engels**, **Corespondența președintelui Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. cu președinții S.U.A. și cu primii miniștri ai Marii Britanii din timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei** etc.

Redăm spre exemplificare una din prezentările făcute cu acest prilej la biblioteca clubului „Independența”.

„În cadrul emisiunii „Iubiți cartea” prezentăm cititorilor noștri 2 lucrări care se găsesc la biblioteca clubului „Independența” și pe care cu această ocazie le recomandăm pentru a fi citite.

Prima carte pe care o prezentăm este **Amintiri despre Lenin**, lucrare în două vo-

lume, apărută în Editura pentru literatură politică. Această lucrare prezintă un interes deosebit pentru oamenii muncii din lumea întreagă.

Volumul I cuprinde evocări din viața și activitatea marelui Lenin pînă la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie.

Din amintirile celor care au trăit și activat în preajma lui Lenin se conturează viu chipul neînfricatului luptător, al teoreticianului ferm și consecvent, al omului înțelegător, plin de duioșie și de atenție față de cei din jurul lui.

Numeroși povestitori care își deapănă amintirile în volumul I, fac parte din categoriile cele mai diferite, dar în expunerea crîmpeiilor din bogata viață a lui Lenin, în relevarea trăsăturilor complexei lui personalități, ei toți, oricît de variate ar fi temele expunerii lor, oricît de deosebite posibilitățile lor, subliniază caracterul profund uman al marelui conducător revoluționar,

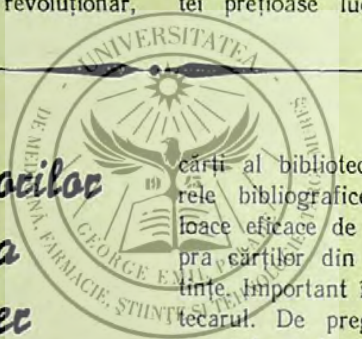
dragostea lui fierbinte față de oameni, care l-a călăuzit în toate acțiunile sale.

De la omul de cultură Lunacearski pînă la țăranul siberian A. Zăreanov, de la academicianul Adoratski pînă la feroviarul Ialava, toți vorbesc cu admirație și respect de curajul, de puterea de muncă, de geniul organizatoric, de abnegația aceluia la a cărui moarte M. Gorki, a spus: „Pînă și unii din tabăra dușmanilor lui recunosc cinstit: în persoana lui Lenin omenirea a pierdut un om care, dintre toți oamenii mari contemporani cu el, a întruchipat în modul cel mai strălucit genialitatea“.

În continuare este prezentat volumul al 2-lea care cuprinde evocarea perioadei de după Marea Revoluție Socialistă din Octombrie.

Emisiunea se încheie cu recomandările făcute cititorilor în legătură cu citirea acestei prețioase lucrări.

Deservirea cititorilor prin metoda cautului liber

cărți al bibliotecii. În al doilea rînd, fișierele bibliografice sînt, de asemenea, mijloace eficiente de informare a cititorului asupra cărților din anumite domenii de cunoștințe. Important în același timp este și bibliotecarul. De pregătirea sa profesională, de cunoașterea fondului de cărți pe de o parte și a cititorilor pe de altă parte, depind în mare măsură rezultatele obținute cu prilejul recomandării cărților. Fără îndoială că toate acestea ajută pe cititor în alegerea cărților, însă nu totdeauna reușesc să-l satisfacă în întregime. Practica și experiența au dovedit că influența cea mai mare asupra cititorilor o are cercetarea cărții însăși, care-i oferă posibilitatea s-o răsfoiască, să-și formeze o impresie sumară asupra formei și conținutului ei. De aceea bibliotecarii au recurs la diferite forme de muncă, pentru a face ca cititorul să cunoască în mod nemijlocit cartea.

Astfel, au introdus „expoziția noutăților“ care a dat rezultate prin faptul că pune la

Una din preocupările principale ale bibliotecarilor o constituie buna deservire a cititorilor. Fiecare cunoaște cît de mare este mulțumirea cititorului atunci cînd pleacă de la bibliotecă cu cartea dorită. Aceasta este însă și latura cea mai grea din activitatea bibliotecarului. Metodele de muncă în această direcție sînt din cele mai diferite și bibliotecarii noștri au căutat să le folosească cu succes. În primul rînd cataloagele de diverse tipuri s-au dovedit instrumente bune de oglindire a fondului de

curent pe cititor cu noile titluri de cărți intrate în bibliotecă; „sertarele auxiliare“ care oferă cititorilor un număr de cărți pentru cercetare, dau de asemenea, rezultate mulțumitoare.

Unele biblioteci sovietice, dintre cele cu posibilități în acest sens, organizează excursii cu cititorii în depozitul de cărți. Un grup de 25 persoane este condus în depozit, unde bibliotecarul-călăuză, le vorbește despre conținutul cărților dintr-o anumită diviziune, după care apoi cititorii își aleg cărțile, iar bibliotecarul le înscrie în fișa fiecăruia. Excursiile sînt anunțate din timp, de fiecare dată vizitîndu-se alte secții. Dar metoda care oferă cititorilor cele mai mari posibilități de a cunoaște în mod direct cărțile din bibliotecă este organizarea raftului liber, care realizează un contact nemijlocit între cititor și carte. Deservirea cititorilor după metoda raftului liber a fost introdusă în multe biblioteci din străinătate. Ea este utilizată pe scară largă în Republica Cehoslovacă și experimentată cu succes în U.R.S.S.

În jurul acestei metode s-au purtat și se poartă încă multe discuții. Problema principală care se pune este dacă în acest sistem de deservire, bibliotecarul mai poate ajuta pe cititor în organizarea unei lecturi sistematice. Fără îndoială, că pe bibliotecar trebuie să-l preocupe mai departe ajutarea cititorului.

Privită din această prismă, trebuie să punem în discuție nu atît rolul bibliotecarului, cît mai ales cum trebuie organizat raftul liber, pentru ca el să ajute într-adevăr pe cititor și care sînt acele cărți pe care trebuie să le punem la îndemîna lor. În afară de aceasta nu este de loc just să limităm activitatea de recomandare a cărților numai la raftul liber. Ar fi nejust să se creadă că numai aplicarea acestei metode rezolvă problema — cartea potrivită la cititor. Din contră se poate spune că metoda raftului liber contribuie la popularizarea și difuzarea cărților valoroase și dă rezultate fructuoase numai alături de celelalte forme cum sînt: cataloagele, fișierele tematice, diferite lucrări bibliografice, agitația, vizuală discuți-

ile cu cititorii etc., rămînd ca bibliotecarii potrivit specificului de muncă al unității respective, să stabilească ce metode să folosească, pentru care cărți anume și să îmbine aceste forme în așa fel încît să obțină cele mai bune rezultate.

Trebuie subliniat însă, că la organizarea raftului liber o condiție principală este alegerea cărților. La dispoziția cititorilor trebuie selecționate îndeosebi acele cărți care sînt puse în slujba progresului și culturii, care prin conținutul lor contribuie la formarea omului nou.

Față de împrumutul obișnuit folosit de bibliotecile noastre, împrumutul prin raftul liber necesită condiții deosebite, ceea ce în momentul de față nu permite extinderea lui în toate bibliotecile de masă.

Care sînt aceste condiții? În primul rînd se cere spațiu în plus — cel puțin o cameră mare și luminoasă — care să permită pe de o parte orînduirea sistematică și vizibilă a cărților; iar pe de altă parte suficient loc liber pentru ca un număr cît mai mare de cititori să circule în voie, să cerceteze și să-și aleagă nestingheriți cărțile de care au nevoie. În al doilea rînd este necesar ca biblioteca să dispună de un bogat număr de dublete pentru depozitul de rezervă din care să se completeze în permanență fondul raftului liber.

Se mai cere de asemenea dotarea sălii raftului liber cu mobilier adecvat (rafturi de înălțime accesibilă, mese, scaune pentru uzul cititorilor), precum și o deservire făcută de cel puțin trei bibliotecari, dintre care unul să se ocupe numai de îndrumarea cititorilor, ajutîndu-i să găsească cu ușurință cărțile, asigurînd în același timp și buna conservare a fondului de cărți.

Din anul acesta Direcția bibliotecilor din Ministerul Învățămîntului și Culturii a luat inițiativa să experimenteze această metodă la două din bibliotecile raionale: Galați și Constanța.

În articolul de față ne propunem să descriem experiența bibliotecii regionale Galați, unde metoda raftului liber la secția de împrumut pentru maturi se practică din luna martie a. c.

Biblioteca regională Galați funcționează în aripa stângă a Palatului cultural, având la dispoziție camere corespunzătoare pentru desfășurarea activității sale. Într-una din cele mai mari săli (dimensiuni 13/8 m.) prevăzută cu două intrări a fost organizată secția împrumutului cu raftul liber. Aci, de-a lungul pereților longitudinali sînt aranjate rafturile cu cărți. La fixarea locului fiecărui raft s-a căutat să se îmbine esteticul cu utilul. S-au oferit astfel cititorilor condiții optime pentru alegerea cărților, iar pe de altă parte bibliotecarilor de serviciu posibilitatea de a supraveghea continuu sala în întregimea ei.

Orînduit sistematic pe materii, fondul de cărți cuprinde o mare varietate de titluri în cîte 2 și 3 exemplare. Pentru orientarea cititorilor în bogăția cărților expuse și găsirea cu ușurință a celor preferate, fiecare grupă de cărți este scoasă în evidență prin indicatoare de raft confecționate din carton alb, serise cu litere de tipar de culoare albastră, fixate la rafturile respective. În cadrul grupelor, despărțitoare confecționate din carton gri, scrise cu litere de tipar negre, introduse prin cărți, delimitează fiecare subdiviziune.

Prin dimensiunile sale, sala cuprinde, în tregul volum de cărți ce se pune la dispoziția cititorilor, permițînd în același timp buna autodeservire a acestora.

Iată cum are loc împrumutul. Intrarea cititorilor se face din holul bibliotecii pe ușa nr. 1, unde iau cunoștință, în primul rînd, de regulamentul de folosire a raftului liber, fiind obligați să îndeplinească unele condiții. Este strict interzisă cititorilor intrarea în sala de cărți cu paltoane, serviete, pachete etc. Acestea se predau la garderoba bibliotecii.

Cititorul se prezintă apoi la biroul de înscriere și primiri, așezat imediat lângă intrare. Bibliotecarul de serviciu îndeplinește operațiunile de înscriere pentru cititorii noi. Caută fișele celor vechi operînd restituiri — dacă e cazul — a unor cărți împrumutate anterior. Dacă dorește să împrumute cărți, cititorului i se înmînează fișa împreună cu un semn de raft, confec-

ționat din carton alb. De aci el este îndrumat apoi către raftul care cuprinde cărțile din domeniul care-l interesează, unde are putința să cerceteze nestingherit cărțile expuse, să le răsfoiască, să-și aleagă cartea de trebuință. În locul cărții scoase pentru consultare, cititorul introduce semnul de raft — acesta îl ajută să nu schimbe ordinea cărților în raft, mai ales cînd cercetează broșuri. Necesitatea folosirii semnelui de raft se impune și prin faptul că cititorii avînd de consultat o carte mai mult timp, se depărtează de raft, pentru a folosi scaunele și mesele ce-i sînt puse la dispoziție în acest scop și el poate uita în acest caz locul exact al cărții.

Odată cartea aleasă, cititorul se prezintă la biroul de împrumut, situat în apropierea celei de a doua uși (ieșire) unde predă semnul de raft și fișa de cititor în care i se înregistrează cartea împrumutată, iar pe foaia de termen anexată la carte, i se înscrie data de restituire. Fișa cititorului rămîne aci pînă la încheierea programului, cînd este înapoiată biroului de înscriere și primiri unde se ține evidența activității și se păstrează pînă la o nouă revenire a cititorului.

Pe măsură ce se strîng mai multe, bibliotecarii introduc în rafturi cărțile restituite în cursul zilei, seara, revizuiesc fondul de cărți, așezînd pe cele deranjate, își înscriu grupele descompletate, pe care le completează cu dublete din depozitul de rezervă.

Tot cu acest prilej, ținînd seama că uzura cărților în acest sistem de împrumut este mai mare, deoarece de fiecare dată cărțile se răsfoiesc, trecînd de mai multe ori pe zi din mînă în mînă, se iau din vreme măsuri pentru repararea lor. Secția de legătorie lucrează continuu pentru repararea cărților deteriorate.

Dat fiind varietatea și importanța operațiilor ce au loc, buna funcționare a acestui sistem de împrumut necesită o bună pregătire și multă conștiinciozitate profesională din partea bibliotecarilor de serviciu. Din acest punct de vedere, conducerea bibliotecii regionale Galați, s-a orientat bine, repartizînd la această secție doi bibliotecari pre-

gătiți și cu experiență îndelungată în munca cu cititorii.

Frecvența în primele zile de funcționare a secției de împrumut cu raftul liber, a fost mai mică, cititorii nefiind obișnuiți cu acest sistem. Astăzi, în schimb, frecvența a crescut, ceea ce dovedește că noul sistem de împrumut este acceptat de cititori și poate fi socotit deci ca un bun mijloc de orientare a cititorilor în alegerea cărților dorite. El vine să rezolve în primul rînd o serie de „discuții” ce se iveau deseori între cititori și bibliotecar, cînd cerința formulată a cititorului nu era satisfăcută, lipsind din bibliotecă acele cărți.

Prin introducerea împrumutului cu raftul liber, la biblioteca regională Galați s-a observat creșterea rapidității deservirii cititorilor, ceea ce a dus la reducerea aglomerației. Cititorii luîndu-și singuri cartea din raft, bibliotecarii se ocupă numai de înregistrarea împrumutului și menținerea ordinii și disciplinei. S-a constatat totodată o mai bună valorificare a fondului de cărți și îmbunătățirea îndrumării lecturii cititorilor: prezentarea sistematică a unei mai variate game de titluri.

Preocuparea bibliotecii de a satisface cerințele cititorilor, a dus la folosirea unui procedeu practic de reținere a cărților la cerere. Dacă cititorul nu găsește momentan cartea preferată, el se poate prezenta la bibliotecarul de serviciu, unde primește o carte poștală imprimată pe care își completează adresa, iar pe verso înscrie autorul și titlul cărții ce dorește să i se rețină. Cînd cartea solicitată a intrat în bibliotecă, fie prin restituirea ei de către un alt cititor, fie prin împrumut interbibliotecar sau achiziționare, cartea poștală este expediată cititorului respectiv. Cînd se întîmplă să fie mai multe cereri pentru aceleași cărți, cartea se împrumută în ordinea prezentării cererii. Durata reținerii este de 5 zile în care dacă

solicitorul nu s-a prezentat este redată circulației curente.

Față de perioada corespunzătoare a anului trecut, activitatea bibliotecii regionale Galați a înregistrat un progres simțitor. Astfel:

1957 (semestrul I)
total cititori: 6046 — dintre care 3404 maturi, 2642 copii
total cărți citite: 53.341 — dintre care 27.398 maturi, 25.943 copii.
frecvența: maturi 25.193; copii 18.434
1958 (semestrul I)
total cititori: 8103 dintre care maturi 5081, copii 3022
total cărți citite: 72.549 dintre care 45.215 maturii, 27.334 copii.
frecvența: maturii 32.242, copii 18.468

Rezultatele frumoase obținute pînă acum de biblioteca regională Galați, dovedesc eficacitatea acestui sistem care oferă o serie de avantaje față de împrumutul obișnuit, atît pentru cititori cit și pentru lucrătorii din bibliotecă.

Fiînd la începutul activității în această direcție, biblioteca regională Galați mai are de îndeplinit unele condiții menite să ducă la îmbunătățirea continuă a sistemului inițiat. Astfel, se vor verifica și completa cataloagele și se vor pune la dispoziția cititorilor mai multe materiale bibliografice, fișiere tematice.

În prezent, cabinetul metodic și bibliografic al Bibliotecii centrale de stat sub îndrumarea căruia se experimentează această metodă, lucrează la elaborarea unui sistem de simplificare a evidenței cititorilor și a cărților citite, prin introducerea unui carnet de lectură purtător la cititor și a unui nou tip de fișă a cărții, care să rămînă în evidența bibliotecii pînă la restituirea cărții împrumutate.

RECOMANDAREA CĂRȚILOR PENTRU COPII ȘI TINERET

CONF. UNIV. ILIE STANCIU

In munca bibliotecarului care lucrează cu copiii și tineretul, recomandarea cărților ocupă un loc mai important decât în activitatea celorlalți bibliotecari. Cititorul matur și-a format deprinderea căutării și selecționării cărților în raport cu preferințele sale literare, cu preocupările sale științifice și profesionale. Puterea lui de discernământ îl apără, în bună parte, de influența dăunătoare a unor lucrări nepotrivite.

Tineretul și copiii în special, sînt mai dezarmați din acest punct de vedere. Ei sînt tocmai în perioada cînd se formează ca cititori și cînd rolul îndrumării este hotărîtor. Îndrumarea lecturii copiilor și a tineretului cere din partea părintelui, a educatorului sau a bibliotecarului o preocupare deosebită. Aceștia trebuie să țină seama în primul rînd de vîrsta cititorilor. Se știe cît de nerecomandabilă este lectura prea timpurie a unor lucrări literare, chiar valoroase, dacă acestea întrec puterea de înțelegere a copiilor. Interpretarea greșită a unor relații sociale, a unor analize sufletești sau a unor conflicte îl va influența în mod negativ pe micul cititor și va introduce în mintea lui numai confuzie. Greutatea unor pasaje care se întîlnesc la tot pasul în asemenea scrieri îl va determina pe copil să le parcurgă în fugă, sau chiar să le sară ceea ce îl va deprinde cu superficialitatea. Or, pentru un viitor om de cultură, superficialitatea în lectură este una dintre cele mai însemnate piedici.

Dar mai important decât ferirea copiilor de anumite scrieri este recomandarea lec-

turilor potrivite pentru fiecare vîrstă. Părinții, învățătorii, instructorii de pionieri și bibliotecarii trebuie să fie informați asupra cărților care apar, trebuie să le cunoască valoarea educativă și tematică, trebuie să cunoască întregul material beletristic și științific ce se găsește în rafturile bibliotecilor etc.

Din păcate, însă, de multe ori îndrumarea lecturii celor mici se mai face la întîmplare. Unii părinți și chiar educatori nu sînt la curent cu lucrările pentru copii și tineret care apar la noi, lucru regretabil și puțin elogios pentru ei. Din această cauză, acești îndrumători recomandă mai ales cărțile, pe care le-au citit și ei cînd erau copii.

Desigur că printre acestea se găsesc opere clasice de o incontestabilă valoare educativă. Dar tot atît de adevărat este și faptul că printre ele se găsesc nenumărate scrieri lipsite de orîșice interes, altele chiar dăunătoare.

În schimb acești părinți și pedagogi nu cunosc și deci nu recomandă copiilor numeroasele scrieri romînești și străine de o incontestabilă valoare literară care s-au scris, s-au tradus la noi în ultimii zece ani. Chiar atunci cînd ar vrea să recomande copiilor asemenea cărți, ei se lovesc de o mare greutate: lipsa materialului de recomandare a cărților pentru copii și tineret.

Lipsa unor materiale bibliografice care să se găsească la îndemîna educatorilor, îi pun pe aceștia într-o situație și mai grea atunci cînd vor să recomande copiilor, care se interesează de o anumită problemă, cele mai valoroase lucrări care au apărut în acel domeniu. Cei mai stînjeniți în munca lor educativă de lipsa unor bibliografii sînt însă, fără îndoială, bibliotecarii secțiilor pentru copii. Oricît s-ar strădui ei să se țină la curent cu cărțile, tot nu ar putea cuprinde întreaga vastitate tematică a lucrărilor scrise pentru copii și tineret. Cît despre cărțile apărute în anii trecuți, acestea le scapă din atenție cu mai multă ușurință.

În anul 1954 a apărut un catalog retrospectiv al Editurii tineretului, apreciat de toți cei ce se ocupă de lectura copiilor. De atunci au trecut patru ani, catalogul a fost

de mult depășit, dar altul n-a mai apărut. Direcția bibliotecilor din Ministerul Învățămîntului și Culturii a inițiat publicarea unor bibliografii de recomandare. Au apărut doi indici privind cele mai frumoase cărți de aventuri și de eroism, dar această inițiativă n-a fost continuată. O listă bibliografică împărțită pe categorii tematice și pe specificul de vîrstă al micilor cititori a apărut în lucrarea: **Literatura pentru copii și îndrumarea lecturii copiilor**, scrisă anume pentru bibliotecari.

Acestea și încă cîteva alte încercări printre care amintim lucrarea **Cîțiva scriitori sovietici pentru copii** alcătuită de colectivul redacției „Căluza bibliotecarului” nu pot fi considerate decît începuturi timide în domeniul popularizării cărții pentru copii și tineret. La acestea se mai adaugă și numeroasele inițiative ale bibliotecarilor noștri de la secțiile pentru copii care, conștienți de necesitatea materialului de recomandare, au elaborat cu mijloace modeste, dar ingenioase, cataloage, liste tematice, vitrine cu cărți noi etc. Aceste preocupări stimulate și generalizate, ar putea determina o laborioasă și atît de necesară activitate în domeniul popularizării cărților pentru copii.

Exemplu folositor în această direcție ne este valoroasa experiență sovietică, ca și a unora din țările de democrație populară.

În U.R.S.S., Biblioteca de stat „V. I. Lenin” și unele biblioteci regionale, publică cu regularitate diferite materiale bibliografice destinate cadrelor didactice, instructorilor de pionieri și bibliotecarilor. Editura de stat pentru copii (Detghiz) publică la sfîrșitul fiecărui an o listă bibliografică de sinteză intitulată **Ce trebuie să citească copiii?** Aceasta cuprinde toate cărțile apărute în timpul anului, cu adnotările corespunzătoare.

Aceste materiale dau posibilitatea bibliotecarilor să-și completeze fondul de cărți cu noile lucrări apărute și să comande din fiecare, numărul de exemplare necesar, în raport cu importanța lucrării și cu cerințele bibliotecii. Fișele de recomandare care însoțesc orice carte nou apărută, listele lecturilor extrașcolare întocmite de Ministerul

Învățămîntului al R.S.F.S.R. și care apar la începutul fiecărui an școlar, bibliografiile tematice întocmite de marile biblioteci, formează un material bogat și prețios în îndrumarea lecturii copiilor și tineretului.

În Republica Democrată Germană, în Republica Populară Bulgaria și în alte țări prietene, s-au publicat în ultimii ani numeroase materiale bibliografice destinate copiilor cititori și îndrumătorilor lor. În special cataloagele ilustrate întocmite pentru copiii de vîrstă preșcolară și pentru elevii mici s-au bucurat de o binemeritată apreciere.

Convingerea noastră formată pe baza unor minuțioase cercetări, este că îmbunătățirea radicală a situației existente în domeniul bibliografiei pentru copii, cere antrenarea tuturor forțelor ce pot ajuta în această direcție: pedagogi, scriitori, instructori de pionieri, bibliotecari, care să elaboreze împreună bibliografii variate ca formă, în cele mai diverse domenii.

Importanța unor asemenea materiale bibliografice nu mai trebuie subliniată. Nenumărați bibliotecari, părinți, instructori de pionieri și profesori au exprimat-o în repetate rânduri. Noi vrem să atragem atenția asupra numeroaselor consecințe care vor rezulta prin elaborarea lui. În afară de un mijloc de intervenție directă în lectura copiilor, îndrumînd-o spre cele mai nimerite și mai valoroase lucrări, materialul bibliografic va însemna și un factor de îmbogățire a cunoștințelor copiilor, un mijloc de sistematizare și completare a lor. Dacă toate romanele istorice de pildă, potrivite pentru vîrsta unei categorii de cititori, vor fi grupate în aceeași listă tematică, copilul va putea avea o privire de sinteză asupra autorilor și operelor din adnotările cuprinse în catalog și va ști să urmărească lista pînă ce va epuiza întregul șir de lucrări. Dacă micul cititor va fi pasionat de o problemă tehnică, cum ar fi radiofonia, el va găsi în lista tematică cele mai nimerite dar și mai variate lucrări, care parcurse îi vor da cunoștințe valoroase și trainice în acest domeniu. Fără un asemenea material bibliografic, cu greu îi vom putea face pe copii să citească atîtea scrieri valoroase,

care apar dar de care el nu poate afla decât cu totul întâmplător.

Cu ajutorul profesorilor s-ar putea elabora listele bibliografice pentru lecturile extrașcolare, ținându-se seama de programa de învățămînt a fiecărei clase. Aceste liste nu ar trebui să se limiteze numai la materialul beletristic, ci să cuprindă toate lucrările științifice sau de popularizare a științei, care tratează probleme apropiate de cele ce se predau în școală de cultură generală.

Aceiași specialiști ar putea întocmi și bibliografii tematice în jurul marilor probleme ale educației comuniste, a copiilor și tineretului.

Vorbeam de o colaborare strînsă, care trebuie să existe între toți cei interesați în îndrumarea lecturii copiilor. N-am făcut-o numai formal, ci dintr-o adîncă convingere. Nu este suficient o apreciere sumară asupra unei lucrări, pentru ca ea să fie cuprinsă într-o anumită bibliografie de recomandare. Specialiști, scriitori și critici literari, educatori și bibliotecari vor trebui să facă o analiză minuțioasă a fiecărei lucrări în parte, să-i aprecieze valoarea artistică sau științifică și să mediteze mult înainte de a o recomanda unei categorii de copii cititori. După părerea noastră avem destule opere valoroase apărute în ultimi zece ani pentru a face o selecție severă printre cărțile pentru copii și tineret și pentru a nu le recomanda scrieri lipsite de însemnătate.

Ministerul Învățămîntului și Culturii are posibilitatea de a mobiliza pe toți factorii de răspundere care se ocupă de literatura pentru copii, deoarece toți aceștia se află sub îndrumarea și autoritatea lui. De aceea, sugerez ca sub îndrumarea Direcției bibliotecilor să se formeze o comisie din specialiști care se ocupă de problemele educației pentru copii și al cărei scop principal ar fi stabilirea normelor de întocmire a materialului bibliografic privind literatura pentru copii și tineret. Astfel, o primă grijă va trebui să fie acordată selecționării celor mai valoroase lucrări beletristice și științifice și repartizării lor pe grupe corespunzătoare puterii de înțelegere a cititorilor de diferite

vîrste. Odată lista aceasta întocmită, comisia ar trebui să stabilească principalele forme de elaborare a materialului bibliografic.

Un ajutor prețios în alcătuirea bibliografiilor de recomandare l-ar constitui elaborarea catalogului general al lucrărilor pentru copii și tineret, catalog care ar urma să capete în fiecare an un supliment cu lucrările noi apărute. Catalogul, ar putea fi folosit de bibliotecari pentru elaborarea unor bibliografii diferite pentru micii cititori.

Acordîndu-se toată atenția bibliografiei de recomandare pentru micii cititori vom contribui la făurirea unor instrumente deosebit de eficiente în opera de educare comunistă a tineretului patriei noastre.

CUM TREBUIE CITITĂ O CARTE

PROF. D. POPESCU

O carte necitită constituie, pentru orice cititor neprevenit, o adevărată enigmă. În fața oricărei cărți necunoscute, cititorul nostru stă puțin, o cercetează din ochi, parcă ar încerca s-o cîntărească și să descifreze ceva din tainele ei, îi cercetează sumarul, dacă îl are, și apoi începe cu răbdare lectura, căutînd să cunoască adevărurile și frumusețile închise în fiecare pagină. Adesea el se oprește din citit, închide pentru câteva clipe cartea și reflectează asupra problemelor tratate în aceasta. Dacă este cazul, își notează unele idei sau consemnează câteva reflecții asupra celor citite. Un astfel de cititor nu întrerupe lectura decât rareori și numai forțat de împrejurări. El nu lasă o carte pentru a începe imediat alta și apoi să treacă la o a treia și așa mai departe.

Cu totul altfel stau lucrurile cind este vorba de copii și chiar de adolescenți. În special la copii se constată o curiozitate sporită și o sete de lectură nepotolită. De aceea, cei mai mulți copii, cind le cade în mînă o carte nouă, frează de dorința de a începe cît mai neîntirziat lectura. După un număr de pagini însă renunță la citirea integrală a textului și încep să o frunzărească, spicuind fragmentele cele mai senzaționale. În felul acesta ajung cu lectura la sfîrșitul cărții, fără a fi în stare să povestească cele citite. Sînt însă foarte entuziasmați de lectura lor, întrucît n-au urmărit decît ceea ce era pasionant. În felul acesta, majoritatea copiilor „devorează” cărțile. Unii părinți sînt chiar încîntați de repeziciunea cu care copiii lor citesc, crezînd că vor ajunge astfel să aibă lecturi foarte bogate. O mamă îmi declara, nu de mult, că fiul ei „mănîncă” cu o iuțea surprinzătoare, cărțile. Întrebată dacă a discutat cu copilul despre cele citite, s-a arătat foarte surprinsă, ca și cind i-ai fi adus o mare ofensă, desconsiderîndu-i copilul, care este foarte dotat.

Eu însumi am fost foarte surprins că la 10—11 ani, băiatul meu citea într-o singură zi cărți de cîteva sute de pagini, asupra cărora revenea peste cîteva zile. După cîteva timp, le recitea ca și cum nu le-ar fi citit niciodată. Intrigat de acest fel de a citi, am discutat cu el și l-am înmămurit. Copilul nu citea decît anumite pasaje mai atrăgătoare. După ce termina de citit cartea întreagă, își dădea seama că n-are înțeles decît vag despre ce a fost vorba în paginile parcurse. De aceea simțea nevoia să reia lectura. De data aceasta, o citea cu mai multă răbdare, însă nu reusea totdeauna să-și păstreze atenția încordată, din care cauză îi scăpau și acum anumite părți. De aici, nevoia de a reveni asupra celor citite.

N-a fost totemai ușor, ca să-l dezobișnuiesc de acest fel defectuos de a citi. Am avut nevoie de răbdare, de tact și de stăruință îndelungată, deoarece copilul avea impresia că îl nedreptătesc, voind să-mi împun punctul meu de vedere, fără să fie convins că eu am dreptate.

Din discuțiile cu alți părinți și din observațiile făcute de mine ulterior, m-am convins că acesta nu era o excepție, ci unul din cazurile frecvente la copii, la o anumită vîrstă.

În legătură cu felul în care citesc copiii, se mai pot menționa și alte observații. De pildă, unii copii încep lectura unei cărți, însă între timp vād alta. Fără să aibă răbdare să meargă cu lectura pînă la sfîrșit, lasă prima carte și o încep pe cealaltă, apoi revin la prima. Citind astfel cînd din-

tr-o carte cînd din alta, pînă la urmă, în mîntea lor nu mai rămîne nimic clar. O astfel de lectură se face cu minimum de profit și trebuie combătută cu toată strășnicia.

Sînt și copii care încep lectura unei cărți, dar după un timp o lasă și nu revin la ea, decît după multă vreme, cînd au uitat în mare măsură despre ce fusese vorba mai înainte. Și o astfel de lectură trebuie combătută, fiindcă nu-și atinge scopul. Singurul profit pe care îl are un astfel de copil este acela de a-și întrebuința plăcut o parte din timpul liber, dar nu și de a cunoaște bine cărțile citite.

În general, lecturile pot contribui nu numai la îmbogățirea cunoștințelor copiilor și la educarea lor, ci și la însușirea unui vocabular mai bogat și mai variat, la deprinderea unei exprimări frumoase și alese. Copiii nu cunosc însă acest lucru. Pe ei îi interesează în primul rînd latura recreativă, distractivă a lecturii. De aceea, mulți dintre micii cititori se preocupă de descifrarea sensului general al lecturii, fără să se oprească din cînd în cînd și să se întîmurească asupra semnificației unor cuvinte, chiar dacă acestea sînt des întîlnite în textul respectiv. Nici acest fel de a citi nu este recomandabil și trebuie să dea de gîndit părinților, educatorilor și bibliotecarilor, al căror rol, în îndrumarea lecturii copiilor, este foarte important.

Familia, școala și bibliotecarii au datoria imperioasă nu numai să urmărească ce citește copiii și să-i îndrumeze să citească ceea ce corespunde vîrstei respective, ci să vadă și cum citesc aceștia și să-i deprindă să citească cu maximum de profit.

O carte bună este cel mai sincer și mai devotat prieten. Ea nu păstrează nici un fel de rezerve pentru cititorul suficient format ca să o înțeleagă. Dimpotrivă, îi destăinuiește toate gîndurile și tainele sale. Numai cititorului care se încumetă la lecturi nepotrivite cu vîrsta sa, o carte, chiar foarte bună, nu-i poate fi decît de un neînsemnat folos, iar uneori chiar îi dăunează, deoarece sensul ei poate fi tîlmăcit altfel, decît a fost în intenția autorului.

Alături de familie și de școală, bibliotecarii au datoria să discute cu tineretul și în special cu cei mici despre cărțile citite. Ei se pot convinge ușor, dacă unii copii citesc numai anumite pasaje din cărțile împrumutate. Se știe că foarte mulți copii trec cu ușurință peste descrieri, deși acestea sînt foarte instructive. Bibliotecarii pot discuta despre anumite descrieri din cărțile respective. Dacă observă că unii copii n-au citit în întregime cărțile împrumutate este bine să organizeze împreună cu ei ore de lectură, în care să se citească fragmente

bine alese, în special descrieri sau episoade peste care aceștia au trecut cu ușurință. În felul acesta, copiii capătă treptat, treptat, gustul pentru descrieri.

Ca profesor și ca director, am avut dese convorbiri cu bibliotecara școlii pe tema aceasta. La început, a opus rezistență. Am fost pus astfel în situația de a sta eu în bibliotecă cite o oră, de două sau chiar de trei ori pe săptămână. În aceste ore discutăm degajat de orice preocupare didactică, cu elevii sau cu elevele care veneau să împrumute cărți. Unii copii se arătau foarte isteți, încercând să mă impresioneze cu lecturile lor bogate și variate. Fără să-și dea seama, îi provocam la discuții asupra cărților citite. Descrierile formau piatra de încercare. Pornind de la discutarea unor descrieri sau a unor episoade secundare, reușeam ușor să-i determin pe unii dintre micii cititori să-mi declare că n-au citit aceste părți, fiindcă nu li s-au părut suficient de interesante. Am început să le citesc eu unele dintre fragmentele discutate. Deși nu am dicțione de actor, am reușit de foarte multe ori să-i fac pe copii să guste toate frumusețile fragmentelor citite. În acele momente mi-am dat seama cât de mult se poate face în această direcție, pentru a trezi în sufletele celor mici interes pentru lectura integrală a tuturor cărților pe care le citesc.

Acțiunea începută de mine a fost continuată după scurtă vreme de către bibliotecara școlii care depunea chiar un vâdit zel în munca aceasta de orientare a elevilor. După mai puțin de 3 luni de muncă, mai mult de 60% din copii citeau cărțile, fără să sară un rînd. Unii veneau adesea cu mîndrie să o asigure pe bibliotecară că ei nu mai frunzăresc cărțile, ci le citesc cu toată atenția.

Am încercat un timp și metoda rezumatelor, a povestirii conținutului sau a descrierii unui personaj. Și această metodă a dat rezultate bune, deși copiii se lăsau mai greu convinși să-și întocmească un caiet special cu lecturile în afară de clasă. Sînt convins însă că și această metodă este bună dacă se depune stăruință și mai ales dacă cel care o experimentează știe să stimuleze pe copii. Rezultate mai bune a dat inițiativa pe care am luat-o acum doi ani, de a îndruma pe copii să compună și ei ceva asemănător cu ceea ce înlîniseră în cărțile pe care le citeau. Fiind convinși că și ei pot povesti ceva interesant, copiii citeau cărțile cu mai multă atenție și reflectau mai mult asupra celor citite. Cu această metodă i-am determinat să caute să-și lămurască și sensul unor cuvinte pentru a le putea folosi în compunerile lor. Am constatat cu acest prilej că unii copii se întreceau să facă descrieri frumoase în care

naivitatea se împletea cu ingeniozitatea și cu imaginația exagerată. Unii copii ajunseseră chiar să aibă pasiunea descrierilor. Pentru a realiza aceasta, nu se cere nici un efort, ci numai puțină dragoste pentru copii și un interes sporit față de preocupările lor.

Aspecte interesante prezintă lectura și la adolescenți. Elevii școlilor medii și profesionale încep să vadă în lectură nu numai latura recreativă, ci și pe cea instructivă. Sînt tineri care au preocupări pentru o anumită activitate. Afară de cărțile de literatură, pe care aceștia le citesc cu mult interes și atenție, elevii între 15—19 ani se interesează de cărți de știință, de tehnică, de filozofie, de critică literară etc. Aceste cărți le satisfac curiozitatea lor de oameni în devenire. Am urmărit multă vreme și felul cum citesc adolescenții cărțile din această categorie. Cînd cartea le aparține, aceștia, imitînd pe părinții sau frații lor mai mari, simt o adevărată pasiune în faptul de a face sublinieri sau adnotări marginale.

Dacă nu lipsește îndrumarea profesorilor sau a părinților, mulți dintre ei își fac chiar ei, caieți în care își extrag anumite însemnări. Procedul nu este greșit și poate fi stimulat. Cred însă că bibliotecarii ar trebui să colaboreze mai strîns cu profesorii și chiar cu părinții în această direcție pentru a dezobisnuși pe unii tineri de răul obicei de a face sublinieri sau adnotări chiar pe cărțile împrumutate de la bibliotecile publice. Trebuie cultivat prin toate mijloacele respectul pentru cărțile citite, de a căror bună întreținere sîntem răspunzători toți.

Întrucît și acest aspect al problemei m-a preocupat multă vreme, am socotit că cel mai indicat ar fi să-i deprindem pe elevi, chiar din școala medie, să folosească fișele. Am experimentat această metodă și rezultatele au fost neașteptate. Elevii și-au însușit cu mult interes sistemul fișelor. Am avut astfel satisfacția să văd elevi din clasele a IX-a și a X-a păstrînd cu multă grijă numeroase plicuri cu fișe pe specialități. Pe aceste fișe își notau cu multă grijă autorul, titlul cărții, ediția, data apariției și pagina. M-a uimit această grijă pentru notarea tuturor datelor necesare, încît fișele acestea puteau fi folosite oricînd pentru o lucrare într-o problemă anumită.

O carte citită astfel cu creionul în mînă, notîndu-se pe fișe anumite idei, sau mici observații asupra problemelor citite, rămîne multă vreme în mintea cititorului, iar ideile notate pe fișe pot constitui un adevărat tezaur pentru întreaga viață a unor oameni cu o serioasă pregătire de specialitate și cu o cultură generală temeinică.

Legătura dintre BIBLIOTECA și FAMILIE

Unul dintre factorii importanți în educarea copilului și pregătirea lui pentru școală și viață este legătura trainică între bibliotecă, școală și familie. În bibliotecile unde s-au creat asemenea legături rezultatele obținute sînt din ce în ce mai bune. Această colaborare a asigurat întotdeauna aplicarea unor metode eficiente de pedagogie, care au influențat în mod pozitiv lectura copiilor și au avut o înrîurire binefăcătoare asupra procesului de învățămînt.

Dar în timp ce o mare parte din lucrătorii bibliotecilor și secțiilor de copii au fost preocupați să creeze și să întrețină această colaborare, întrebîndu-se metode deosebite pentru dezvoltarea ei în cele mai bune condiții, alți bibliotecari nu au înțeles această sarcină importantă și au subestimat folosul ei practic. De asemenea, există biblioteci în care problema este privită în mod superficial și unde deși se inițiază anumite acțiuni în acest sens, ele au un caracter cu totul sporadic.

În această situație se găsește și secția de copii a bibliotecii orașenești din Sibiu. Conducătoarea acestei biblioteci tov. Niculescu Angela este profesoară, situație care presupune cunoașterea importanței întreținerii unor legături continue cu părinții copiilor.

Dacă analizăm unele aspecte din munca acestei biblioteci în legătură cu sarcinile de educare a tineretului, constatăm, că în unele cazuri bibliotecara a întreprins uneori acțiuni în acest sens. Din păcate ele au avut un caracter întâmplător și au fost determinate nu din necesitatea de a promova o metodă eficientă, ci din nevoia de a rezolva anumite cazuri excepționale de indisciplină din partea

unor copii cititori. Așa de pildă, bibliotecara a avut de înțîmpinat anumite obiecții din partea unor părinți, care nu au fost de acord cu cărțile recomandate copiilor lor. Acesta a fost cazul cititorului Horia Niculescu din clasa II-a elementară în vîrstă de 8 ani, a cărui mamă era de părere că băiatul ei nu trebuie să rămînă la lectura poveștilor lui Creangă sau Ispirescu și a cerut să i se dea cărți de nivel mai ridicat (mai serioase). Se înțelege, că în această situație a fost nevoie, ca bibliotecara să aibă o serie de convorbiri cu mama acestui cititor, care pînă la urmă, convinsă de argumentele bibliotecarei, și-a dat consimțămîntul ca aceasta să îndrumeze lectura fiului ei, după normele pe care le va găsi de cuviință, alegînd cărți potrivite cu vîrsta lui. Aceste convorbiri s-au soldat și cu faptul că mama cititorului Horia Niculescu a devenit colaboratoare apropiată a bibliotecarei și sinceră prietenă a bibliotecii.

Într-un alt caz — acesta de asemenea cu totul izolat — bibliotecara a avut prilejul să verifice odată de însemnat este rolul legăturii cu părinții. La un moment dat, ea s-a sesizat de faptul că elevul Cociu Mircea din clasa V-a prezenta o stare de anemie accentuată. Cercetînd fișa lui a constatat că el își petrece timpul liber în sala de lectură și citește prea mult. Pe lîngă măsurile luate de bibliotecară de a îndruma în mod mai sistematic lectura acestui elev, a chemat și pe mama acestuia, de la care a aflat, că băiatul citește foarte mult și acasă. Acest efort continuu, a dus la anemierea lui. Bibliotecara a sugerat mamei, să trimeată copilul la aer. După trei săptămîni petrecute în colonia de copii din Cisnădioara, băiatul s-a întors înviorat și într-o excelentă stare de sănătate. Astăzi, Cociu Mircea este unul din cititorii buni ai bibliotecii, iar lectura lui este permanent în atenția bibliotecarei și a părinților săi.

În sfîrșit, un al treilea caz este cel al unui cititor de 11 ani, care își petrece timpul dimineața și după-amiaza în sala de lectură a bibliotecii. Bibliotecara interesîndu-se de situația lui și primind răspunsuri încurcate a înțeles, că el absentează de la școală folosind biblioteca ca un loc de refugiu în timpul

orelor de curs. Părinții copilului au fost invitați la bibliotecă și ajutați de bibliotecară au reușit să convingă pe copil să se întoarcă la școală. Dar aceste măsuri au avut și o parte negativă, băiatul n-a mai dat pe la bibliotecă. Desigur că bibliotecara n-a trecut cu indiferență peste acest caz. În planul ei privitor la măsurile ce urmează a fi luate o dată cu redeschiderea anului școlar, figurează și o vizită acasă la acest cititor, pentru a-l convinge să înceapă a frecventa iar biblioteca. Totodată, tov. Niculescu a pregătit pentru el o serie de lecturi atractive.

După cum se vede, secția de copii a bibliotecii orașenești din Sibiu cunoaște metoda colaborării cu părinții, iar în unele cazuri a folosit-o chiar cu efecte salutare, dar nici un moment ea n-a constituit o preocupare permanentă, care să ducă la înregistrarea unor frumoase succese în domeniul acesta.

Dar raporturile între bibliotecă și părinți trebuie să aibă foarte adesea și un alt caracter. Este vorba de necesitatea îndrumării lecturii unor părinți nu îndeajuns orientați în domeniul educării copiilor. O asemenea preocupare a existat ce e drept la biblioteca regională din Orașul Stalin, dar din păcate și aceea totul s-a făcut întâmplător și neorganizat. Într-adevăr, o serie de acțiuni organizate de bibliotecă în scopul de a populariza cărți pentru îndrumarea mamelor în problemele de educație, s-au făcut fără legătura cu secția de copii, care ar fi putut să contribuie la mobilizarea mai masivă a ma-

melor în asemenea acțiuni. Nu de mult s-a ținut recenzie a două cărți de Sidonia Drăgușanu și anume **Jurnalul Aurorei Serafim și Părinți și copii**. Acțiunile au avut loc la două biblioteci de casă unde a fost atras un mare număr de mame. Acestea au ridicat în cadrul discuțiilor diferite probleme în legătură cu educarea copiilor, cerind sfatul bibliotecarei în privința unor cazuri personale.

În legătură cu subiectul cărții **Jurnalul Aurorei Serafim** unde se expune cazul unei educatoare de cămin, câteva mame și-au exprimat nemulțumirea de felul cum anumite educatoare se ocupă de copiii lor în cămine. La sfatul bibliotecarei, mamele au recomandat educatoarelor de la căminele unde sînt educați copiii lor — să citească neapărat această carte, lucru care de altfel s-a și întîmplat în zilele următoare, cînd mai multe educatoare au venit la biblioteca regională să-și procure cartea.

În alte biblioteci de case a avut loc recenzierea lucrării lui Makarenko **Cartea Părinților**, acțiune în urma căreia numeroși părinți au cerut să li se dea cartea pentru citit.

Recapitulînd cele de mai sus, o concluzie se impune în mod neapărat: aceea că legătura între bibliotecă, și familie nu poate lipsi din activitatea și programul bibliotecilor și secțiilor de copii și tineret. Aceste legături ar putea să fie mult mai eficace, dacă ele ar avea un caracter permanent și organizat și nu aplicate întâmplător.

ȘTIRI

Mai bine de 28.000 de titluri au apărut în R.P. Bulgaria de la eliberarea ei, totalizînd un tiraj de 217 milioane exemplare.

Numai în anul trecut, cărțile noi apărute au reprezentat un tiraj de 20 milioane exemplare, față de 6 milioane și jumătate cite au apărut în 1939.

La Peking se construiește în prezent un palat al culturii cu 13 etaje, care va cuprinde numeroase săli, dotate cu utilajul necesar unei bogate activități culturale.

Între altele palatul va cuprinde și o bibliotecă mare cu un fond inițial de 300.00 cărți.

DIN EXPERIENȚA BIBLIOTECILOR SOVIETICE

Despre fișierele secțiilor pentru copii

E. DEMIDOVA

Sala de lectură pentru copii și tineret a bibliotecii de stat V. I. Lenin deservește pe elevii tuturor școlilor din Moscova.

Munca cu cititorii se duce în mod diferențiat. Pentru fiecare vîrstă există săli de lectură denumite în mod convențional secții: pentru elevii claselor II-IV o secție pentru cei mici, pentru elevii claselor V-VII secția celor mari, pentru clasele VIII-X, secția de tineret. Cei mai mulți vizitatori sînt elevi din clasele VIII-X. Ei formează aproape 70 % din numărul cititorilor.

Pe lângă sala de lectură funcționează un punct de îndrumare bibliografică, unde cititorii își aleg cărțile necesare cu ajutorul bibliografului. Indrumătoare de nîmlocuit sînt cataloagele și fișierele care oglindesc toată bogăția fondului de cărți.

La punctul de îndrumare la care apelează în special elevii claselor VIII-X se află un catalog alfabetic și sistematic, care oglindește întregul fond de cărți și un catalog al titlurilor editate de Detghiz și Molodaia Gvardia. Există de asemenea un fișier sistematic al articolelor din reviste și ziare și fișiere ale cărților pe diferite obiecte, studiate la școala medie.

În articolul de față vrem să arătăm cum folosim fișierul articolelor din ziare și reviste în sala de lectură.

Este cunoscută importanța mare a materialelor publicate în ziare și reviste. Ultimele știri despre toate evenimentele ce au loc în țara noastră și în străinătate, știri despre succesele din domeniul științei și tehnicii — toate acestea pot fi aflate în primul rînd din ziare și reviste. De aceea bibliografii și-au

propus să popularizeze nu numai cărțile, ci și materialele din periodice. În acest scop e folosit fișierul articolelor din ziare și reviste.

Se ține la zi fișierul recenziilor asupra cărților literare și celor științifice, accesibile tinerilor cititori. Acest fișier îl folosim pentru alegerea cărților pentru expoziții, expuneri bibliografice și alte acțiuni de masă.

Acum cîțiva ani, la o consfătuire metodică, s-a hotărît întocmirea unui nou fișier, care să fie de folos nu numai bibliotecarilor, ci și cititorilor. Pentru înlesnirea întocmirii fișelor articolelor, am început să le sistematizăm nu pe subiecte, ci după schema catalogului bibliotecii raionale, după care se sistematizează și fișele cărților.

Spre deosebire de catalog, în fișier unele rubrici au subrubrici complementare. De pildă în catalog la rubrica „33DP” — Economia și geografia economică a țărilor de democrație populară” sînt puține cărți, de aceea și cărțile despre diverse țări se află toate la aceeași rubrică. Articole din ziare și reviste sînt însă multe, ceea ce dă posibilitatea să fie separate materialele privitoare la fiecare țară.

Baza fișierului despre care vorbim este colecția redusă a fișelor tipărite, privind articole din ziare și reviste, editate de Camera Unională a Cărții.

Din păcate Camera Cărții nu fișează ziare și reviste pentru copii, bibliotecarii fiind nevoiți să o facă ei înșiși.

Fișele asupra articolelor din reviste și ziare sosesc aproape în același timp cu revistele. Pentru ca să nu fie omise anumite

ziare și reviste, pentru fiecare titlu există o fișă de evidență pe care se înregistrează noile intrări. În cazul cînd titlul articolului nu arată și tema, fișa conține și o scurtă adnotare.

Articolele revistelor pentru copii și ziarul „Pionierskaia Pravda” sînt fișate de către bibliotecari. Tot ei clasifică aceste materiale. Atît fișele scrise de mînă, cit și cele tipărite sînt aranjate în rubricile corespunzătoare ale fișierului. Fișele asupra recenziilor sînt aranjate separat, în ordinea alfabetică a numelui autorului operei recenzate.

În ceea ce privește fișierul tematic pe probleme, el a devenit un fel de arhivă. La el se apelează numai în cazul cînd la tema respectivă nu există materiale noi.

Este necesar să mai relatăm și despre felul în care sînt folosite fișele analitice din alte fișiere. La punctul de îndrumare există fișiere pe diferite obiecte, studiate în clasele VIII-X: Literatură, istorie, geografie, biologie, fizică, chimie.

Ele cuprind nu numai descrierea cărților, ci a celor mai valoroase articole din revistă și cîteodată din ziare.

Cum folosim fișierele la împrumutul cărților?

Bibliotecarii recomandă acele materiale care corespund vârstei cititorilor.

În secția pentru cei mici există fișiere tematice adnotate. Dacă se găsesc prea puține cărți pentru o anumită temă, se mai completează cu articole din revistele „Pionier”, „Koster”, „Murzilka” și din ziarele „Pionierskaia Pravda” și „Leninski Iskra”.

În secția pentru cei mari, fișele articolelor din ziare și reviste sînt incluse în catalogul sistematic. În fiecare clasă a catalogului se pun în față fișe despre cărți, apoi fișe asupra materialelor din periodice.

Tot acest material bogat de îndrumare bibliografică ajută pe bibliotecari la popularizarea cărților, ziarelor și revistelor din diferite domenii de știință și la satisfacerea cerințelor cititorilor de toate vârstele.

Cum organizăm această muncă cu elevii de diferite vârste?

În secția pentru cei mici, principalii cititori sînt elevii claselor III, IV. Unii vin

de obicei numai „să citească cîte ceva”; alții cer să li se dea o carte despre Lenin, despre viața copiilor, despre războiul civil sau cel pentru apărarea patriei, despre viața animalelor sau cum să-și execute un model. Pentru copii mici există foarte puține cărți pe teme social-politice. Articolele din ziare și reviste umplu acest gol.

Astfel, unul dintre tinerii noștri cititori, elev în clasa IV-a, s-a interesat de ce fel de insigne poartă pionierii din țările străine. Cu ajutorul fișierului periodicelor a fost găsit acest material în revista „Pionier” (1956) nr. 10.

O fetiță din clasa a IV-a a primit sarcina să facă o expunere la o adunare a pionierilor asupra felului cum trăiesc copiii din India. Bibliotecarul i-a recomandat diverse articole din reviste și ziare.

Un elev din cl. II-a a vrut să afle cum trăiesc negrii din S.U.A. I s-a recomandat articolul lui Aizman G.: **Lupta continuă** din „Pionier” (1957, nr. 2).

Începînd din clasa V-a, elevii încep să studieze noi obiecte și cercul intereselor lor se lărgeste cu fiecare an.

Dar cererile cititorilor noștri nu se limitează numai la programa școlară. Și sarcina bibliotecarilor este de a ajuta pe cititori să-și aprofundeze și să-și lărgescă cunoștințele.

Mulți cititori se folosesc independent de cataloage și fișiere și își aleg singuri cărțile de care au nevoie. Experiența muncii noastre arată că folosirea fișelor articolelor din ziare și reviste dau posibilitatea îmbunătățirii deservirii cititorilor. Majoritatea cititorilor fiind elevi ai claselor VIII-X, este bine ca catalogul sistematic să fie completat cu un fișier special al articolelor din ziare și reviste.

În cazul cînd există un catalog sistematic pentru elevii claselor V-VII, este mai comod ca fișele articolelor să fie incluse în clasele respective ale acestui catalog, despărțindu-le prin fișe despărțitoare.

Am dori ca și pentru periodicele pentru copii să fie alcătuite fișe de către Camera Unională a Cărții, așa cum se face și pentru periodicele pentru adulți.

(După revista *Bibliotekar* nr. 1/1958)

Un punct de reper
in EVOLUTIA ROMANULUI ROMINESC

EMIL BOLDAN

În 1858, anul nașterii celor doi scriitori de talent pe care poporul nostru i-a comemorat lunile trecute — Barbu Ștefănescu Delavrancea și Alexandru Vlahuță — a văzut lumina zilei și Duiliu Zamfirescu, poetul și prozatorul ale cărui preocupări literare s-au împletit aproape toată viața cu o intensă activitate de diplomat și om politic în permanență în grațiile claselor exploatoare. Fiu al unui funcționar la primăria din Focșani, devenit apoi arendaș și chiar proprietar de moșie, viitorul creator al parvenitului arendaș Tănase Scatiu se caracterizează el însuși prin trăsături de parvenitism, dă dovadă de-o continuă tendință de a-și face drum în viață prin orice mijloace, de-a pătrunde în cercuri tot „mai înalte“ ale societății timpului. Bucurându-se de aprecierea favorabilă a junimiștilor și în special a lui Titu Maiorescu, după ce-și începe colaborarea la revista „Convorbiri literare“ (debutase în literatură cu poemul *Levente și Kalavryta* pe care i-l publicase în revista „Literatură“ Alex. Macedonski, cu care avea însă să se certe curînd), Zamfirescu se complăce în această perioadă într-un fel de pesimism de împrumut, care-eface și mai interesant în anii protipendadei bucureștene, de ale cărei aprecieri favorabile începuseră a se bucura foiletoanele lui intitulate „De las Palabras“ și semnate Don Padre Romantic, viața i se „pare“ mizerabilă, iar traiul îl apasă „pe umeri ca o mantie neagră, în care urtul îți așază pe ochii sufletului niște ochelari verzi și întunecoși prin care abia mai poți zări culmea frumosului“. Această atitudine în fața vieții o întilnim în multe din paginile scrise de el în epoca respectivă. Criticul Constantin Dobrogeanu-Gherea analizează temeinic și necruțător, în studiul „Pesimistul de la Soleni“ cauzele acestui fals pesimism, care este al eroului romanului lui Duiliu Zamfirescu *În fața vieții* (1884) și al autorului însuși al romanului.

Intrat în diplomație, după un scurt popas în magistratură, scriitorul este numit, în 1888, la venirea partidului conservator, secretar de legație la Roma, prima treaptă a lungii sale cariere de diplomat. Plecarea la Roma i-a fost hotărîtă, zice-se de P. Carp, titularul ministerului de externe și vechi junimist, care ar fi motivat-o prin cuvintele: „Duiliu, ca poet, să meargă la Roma!“ În 1892, este transferat la Atena, de aici la Bruxelles, ca, în toamna anului 1894, să se reîntoarcă la Roma, de unde nu va mai veni în țară decît în 1906. La Roma se căsătorise cu fiica unui senator italian și a unei contese, intrase în lumea înaltelor saloane și duse o viață pompoasă, ceea ce contribuie la creșterea snobismului scriitorului și așa destul de accentuat. Inapoiat în țară în 1906, fu numit secretar general al Ministerului de externe, cu grad de ministru plenipotențiar. Ales membru al Academiei Romîne, doi ani după aceea, Duiliu Zamfirescu își rosti, în 1909, discursul de recepție intitulat *Poporanismul în literatură*, în care socotește exagerată valoarea acordată producțiilor literare populare, punct de vedere reacționar care îi aduse riposta promptă și aspră a multora dintre cărturarii de atunci.

Refugiat în timpul primului război mondial la Iași, Zamfirescu se apropie de generalul Averescu, devenind unul dintre membrii fondatori ai partidului acestuia. În 1918

este deputat, apoi președinte al Camerei deputaților și în sfârșit ministru de externe. A murit în 1922 la mănăstirea Agapia, în urma unei intoxicații cu ciuperci.

Poet, prozator și dramaturg (ca reprezentant al Academiei Române în comitetul de lectură al Teatrului Național, a încercat să se afirme și în literatura dramatică, publicând piesele de teatru: *Lumina nouă*, *Poezia depărtării* și *Voichița*, care rămân, doar niște modeste încercări), Duiliu Zamfirescu n-a meritat nici excesul de onoare cu care i-au coplesit opera luată în ansamblu, reprezentanții spirituali ai oligarhiei nici, desigur, excesul de dispreț cu care l-au primit pe literat — ca un fel de ricoșeu al antipatiei pe care i-au arătat-o omului politic — „proletarii intelectuali”, care, cum scria G. Ibrăileanu, „alcătuiau partea cea mai însemnată a publicului cititor și din care se recrutau recenziții” vremii.

Ca poet, Duiliu Zamfirescu (care ne-a lăsat volumele de versuri *Fără titlu*, *Alte orizonturi*, *Imnuri păgine*, *Poezii nouă*, poemul istoric *Miriță* și volumul *Pe Marea Neagră*) scrie la început sub influența romantismului, multe dintre poeziile acelei perioade cuprinzând, cum avea să scrie Vlahuță, „suferințe închipuite”, amărăciuni nemotivate. Lipsa de sinceritate, atmosfera de nefericire exagerată și iluzorie, manierismul se încadrează pe linia snobismului literar la modă pe atunci. Contemplativ, viața i se pare fugară și schimbătoare; lirismul se împletește cu gândul inutilității eforturilor omenești, ca în *Palinodie*, unde poetul încearcă zadarnic să descifreze taina vieții. În redarea sentimentelor, poetul e înclinat să utilizeze de predilecție reflecția filozofică, de cele mai multe ori întunecată, pesimistă. Rareori, cîntînd trecerea anilor, labilitatea și zădărnicia existenței, poetul se înseninează, înregistrînd de pildă bucuria copiilor, care îi reamintește propria copilărie, ca în *Sosesc*. Unele poezii, vîndînd o mai mare sinceritate a fondului, introduc amănunte realiste, grațioase, ca în *Vara*, sau umoriste, ca în *Barza* de exemplu, unde dau o deosebită viață tabloului: „Sus pe Argeș, pe la muni, / Au rămas codrii cărunți, / Jos, pe vale, prin zăvoi, / Se cobor turme de oi, / Tar un cuc cu pana sură / Și-a spus numele din gură: / „Cu-cu!”

Format sub influența atât a literaturii latine cit și a parnasianismului francez (o poezie în formă perfectă, statuară, dar rece, lipsită de emoționalitate), poetul își cizelează tot mai mult versurile, introducînd ritmuri și măsuri noi, rime inedite, sforîndu-se să rimeze nume proprii cu nume comune, rime bogate, etc. Imaginile, deși unele sînt frumoase, par adesea căutate, lipsite de viață, lipsite de un conținut care să emoționeze.

În poezie, concepția lui Duiliu Zamfirescu despre frumos este asemănătoare concepției retrogradate pe care o reprezintă critica și literatura junimistă. Frumosul era considerat de esență eternă, imuabilă și metafizică. Frumosul nu era studiat în evoluția și transformările lui, nu era legat de condițiile determinate în care a apărut, ci după criterii absolute, fără legătură cu realitatea. Prototipul ideal către care tinde realizarea estetică era limitată la arta clasică, fără să țină seama că atât concepția despre frumos, cit și realizarea lui în diferite stiluri sînt determinate de condițiile legate de viața epocii în care a apărut.

Accente contradictorii oferă Duiliu Zamfirescu și în proza sa. Ca novelist, el prezintă în multe din nuvelele sale trăsături romantice, exagerarea sentimentelor și melodramatismul tonului, ca în *Alessio*, *Furfanțo* etc. Alături însă de aceste caracteristice, putem observa, ca în nuvela psihologică *Frica* etc. și elementele care vor forma mai târziu în romanele ciclului Comăneștenilor baza unui realism critic.

Căci este indiscutabil că partea durabilă a prozei lui D. Zamfirescu o constituie romanele lui din ciclul Comăneștenilor și îndeosebi primele două volume: *Viața la țară* și *Tănase Scatiu*.

Primele romane ale lui Duiliu Zamfirescu, intitulat: *În fața vieții* — criticat aspru la timpul său, cum am văzut, de C. D. Gherea — *Lume veche și lume nouă* (care ne prezintă într-o formă accentuată reacționarismul lui D. Zamfirescu, scriitorul încercînd să susțină ideea că socialismul adevărat este un vis îndepărtat și că este de preferat

înlocuirea la lumea veche, existenței într-o lume nouă), *Un drum greșit* și romanul de mai târziu *Lydda* au mai mult o importanță istoric-literară.

Romancierul D. Zamfirescu trebuie căutat însă, cum am arătat mai sus, în romanele consacrate Comăneștenilor. *Istoria Comăneștenilor* cu cele cinci romane *Viața la Țară*, *Tănase Scatiu* (inițial intitulat *Viața la oraș*), *In război*, *Indreptări* și *Anna* constituie de fapt prima încercare de roman ciclic din literatura noastră. Utilizând un amestec de realism și idealism, scriitorul ne prezintă pe unii dintre eroii idealizați, în timp ce alții sînt caricaturizați, împărțiți în buni și răi, după simpatiile de clasă ale lui D. Zamfirescu. Dacă boierii sînt prezentați muncitori, sinceri, delicați, iar arendașii răi și brutali, țărănimea este sau idealizată sau înfățișată într-o colectivitate amorfă, întrucît, după părerea reacționară a autorului, sufletul simplu și fără complicații al țaranului nu poate oferi suficient material. În timp ce în *Viața la țară* scriitorul a urmărit să arate raporturile armonioase între țărani și boieri, iar în *Tănase Scatiu* raporturile de ură și de luptă între țărani și arendași prin idealizarea vechii boierimi, în al treilea volum, *In război*, Zamfirescu caută să lege indestructibil cele două clase în fața morții și-a iubirii de patrie. În *Indreptări*, părăsind linia explicativă și descriptivă, scriitorul își propune să demonstreze în continuare, cu aceeași palidă putere de convingere ca în romanul anterior, că singură boierimea poate aduce propășirea patriei și că pentru aceasta este nevoie de regenerarea boierimii slăbite din cauza elementelor intruse care pătrunseseră în rîndurile ei, această regenerare — sugerează autorul — neputîndu-se face decît prin aportul ardelenilor. Venind să încheie, din păcate în mod lamentabil, un ciclu de romane care se anunțase, totuși, atît de fericit, prin primele două volume, ultimul ciclu „*Anna sau ceea ce nu se poate*” ne povestește tribulațiile de Don Juan ale lui Alexandru Comăneșteanu, urmașul Sașei și al lui Matei Damian, cei doi simpatici eroi din *Viața la țară*.

Firește, cum am mai spus, cele mai reușite rămîn primele două volume ale ciclului. Într-adevăr, în pofida concepției greșite a scriitorului despre realitatea socială din țara noastră în epoca în care se petrece acțiunea romanelor, Zamfirescu concepînd în mod idilic relațiile dintre boieri și țărani și considerînd că de suferințele țărănimii vinovați nu sînt și boierii, ci numai arendașii, romancierul are nu odată atitudini critice, care, chiar dacă uneori îi depășesc intențiile, îi conferă o anumită autenticitate pe care nu se poate să nu i-o recunoaștem. Excepție fac unele pagini de idilism, ca acelea consacrate în *Viața la țară* baciului Micu, deși nu lipsite de o anumită poezie de care nu se poate face abstracție, Zamfirescu ne înfățișează destul de veridic țărănimea, cu ambele aspecte ale vieții ei materiale și sufletești, privită în manifestările cele mai variate, de la atitudinea răbdătoare și respectuoasă, pînă la furia deslănțuită în lupta pentru pămînt. Disprețul cu care scriitorul critică magistrații care, veniți să împartă dreptate, ospătează în casa lui Tănase Scatiu, parte interesată în procesul cu obște, pe primarul și jandarmii satului, toți aflați la cheremul arendașului care îi pune și-i ține în slujbe, pe preoții care, chemați de săteni ca să înlăture secela, se ceartă între ei la împărțirea cîștigului; arta de care ne descrie figura de brută rapace a lui Tănase Scatiu, cel mai remarcabil tip de parvenit din literatura noastră după Dinu Păturică al lui N. Filimon din *Ciocoi vechi și noi* constituie un exemplu strălucit al talentului de scriitor realist al lui D. Zamfirescu. Adevărul vieții a fost mai puternic de multe ori decît intențiile scriitorului-boier, și de aceea talentul lui a reușit să realizeze multe aspecte pozitive, care rămîn nu numai cea mai bună dovadă a victoriei artistului Zamfirescu asupra omului, politicianului Zamfirescu, dar și mărturia unor valoroase pagini din literatura noastră.

Studiind evoluția romanului românesc, cercetătorul nu va putea nicicînd face abstracție de contribuția nu dintre cele mai modeste ale lui Duiliu Zamfirescu la acest capitol. La centenarul nașterii scriitorului se cuvine să-i restituim ce i se cuvine, nu însă fără a sublinia concepția greșită care a stat la baza unei bune părți din opera pe care ne-a lăsat-o. Ceea ce am încercat să facem în rîndurile de mai sus.

PUTEM PRELUNGI VIAȚA CĂRȚILOR

VIRGIL HORNARU

În cadrul politicii de culturalizare a maselor, statul nostru a creat o întinsă rețea de biblioteci. Pentru dotarea lor cu cărți și pentru înprospătarea fondurilor, se alocă milioane de lei anual; fiecare an se înființează noi biblioteci pentru răspindirea cărții în cele mai îndepărtate colțuri ale țării.

Cărțile reprezintă bunuri materiale obștești ce trebuie organizate și răspindite în așa fel ca fiecare cetățean să aibă posibilitatea să le citească în scopul ridicării nivelului său cultural și profesional.

Fondurile de cărți din bibliotecile noastre au, și trebuie să aibă în mod consecutiv, un caracter activ, plin de viață. Circulația cărții la cititori oglindește tocmai rațiunea de a exista și de a se dezvolta rețeaua largă a bibliotecilor în orinduirea noastră socială.

Nu este același lucru dacă o carte este citită de 5 cititori sau de 20 de cititori. Volumul de bibliotecă trebuie să circule cît mai mult, pentru a realiza astfel un preț scăzut de deservire a cititorului.

Dar, prin circulația sa în circuitele de împrumut, volumul se uzează, căci este normal ca după răsfoirea și citirea sa de către mai mulți cititori, să nu mai aibă înfățișarea sa de la început. Tocmai din acest motiv, bibliotecarul își pune problema: cum se poate menține gradul minim de uzură a cărții în timpul circulației sale, din momentul împrumutării și pînă la înapoierea în bibliotecă.

Există două metode pentru a prelungi viața cărții: preventivă și curativă.

Metoda preventivă se pune în aplicare de totți cei care au contact cu cartea: bibliotecari și cititori.

De la început trebuie să enunțăm constatarea — după experiența avută — că o carte murdară este un volum pornit pe panta procesului nefast de distrugere totală.

Ca să prevenim îmbolnăvirea cărții, trebuie găsite mai întii cauzele care duc la aceasta

și — apoi — să desprindem măsurile ce vor trebui luate, cu precădere.

1. În general, cititorii conștienți îngrijesc cu un vădit interes cartea de care o împrumută, din momentul împrumutării, pînă la înapoierea ei în bibliotecă. Ei o citesc și o îngrijesc cu drag pentru motivul că este proprietatea bibliotecii, deci proprietate obștească. Alții, în schimb, aduc înapoi volumul împrumutat, plin de pete, textul subliniat cu creionul, colțurile îndoite, etc. Aceștia din urmă sînt în general, oameni neobișnuïți cu cartea.

Și unii și alții din acești distrugători de carte, trebuie educați în mod special, chiar de către bibliotecarii care dau cărțile în împrumut și chiar în momentul împrumutării cărții. În afară de munca de lămurire și inițiere verbală — pentru cititorii începători, bibliotecarii vor arăta cititorilor exemple negative de cărți murdărite și distruse și vor arăta nume de cititori delicvenți, care au fost penalizați pentru atitudine negativă ce au avut aceștia față de volumul de bibliotecă. Ca să vină în ajutorul acestei categorii de cititori — în sensul educării lor — credem că prima măsură ar fi obișnuirea lor cu învelitul cărților pe care le împrumută cu o coală de hîrtie albă. Un început promițător, am văzut practicîndu-se la biblioteca raională din Arad, unde grija bibliotecarilor pentru menținerea curăteniei cărții este exemplară.

2. O serie de cărți revin în bibliotecă murdărite în interior, textul fiind „ilustrat” cu pete de grăsimi și sosuri, sau colțurile foilor îndoite. Aceste feluri de stricăciuni, aproape în toate cazurile, sînt ireparabile imediat și — chiar după reparațiile respective, rămîn urme.

Am cercetat la cîteva din bibliotecile publice din țară, cauzele murdării paginilor și am tras concluzia că principala cauză este lipsa „semnului de carte”

Sînt mulți cititori care nu au la îndemînă acest „semn”... confecționat din carton, mătase sau alt material fin, cu care se însemnează de obicei popasul în citirea cărții. Și totuși, ei sînt nevoiți să-și fixeze un punct de reper, de la care să-și reia cititul. Atunci ei improvizează. Unii îndoiaie — pur și simplu — mai mult sau mai puțin vizibil, colțul de sus sau de jos al paginei respective și urma acestei îndoiri a foii se va cunoaște întotdeauna. Alții — mai ingenioși — pun între foile volumului diferite obiecte, mai mici sau mai mari. Aceste obiecte, grosolane față de finețea hîrtiei, afectează forma volumului. Ele sînt, de asemenea, mai mult sau mai puțin murdare și deci emană murdărie.

S-au găsit în cărțile înapoiate bibliotecilor: bețe de chibrituri cu un capăt ars,

nasturi, penițe vechi (ruginite), bricege, oase de pasăre, oase de pește etc.

Dacă chibritul ars sau penițele vechi au lăsat pe foile cărților numai pete de cărbune sau de rugină (și acest lucru e destul de grav!), nu putem spune la fel despre urmele lăstate de oasele de pasăre sau de pește. Ele au imprimat o gamă întreagă de pete de ulei, untură sau sosuri. Aceste urme murdăresc în mod foarte grav și iremediabil hîrtia, făcînd-o translucidă sau grosolan pătată.

Metodele ingenioase de distrugere a valorii fizice a cărții — arătate mai sus — le aplică chiar și oamenii maturi. Cititorii-copii, pe lângă faptul că răsfoiesc cărțile fără îndeminare — le pătează cu degetele lor murdare de la joacă.

Remediul contra acestor **ingeniozități** este în esență unul singur: **educarea cetățeanului cititor** prin toate mijloacele pedagogice posibile, pe lângă munca de lămurire obișnuită dusă de bibliotecari, sau de colectivul voluntar de pe lângă bibliotecă.

Bunăoară, ce-ar fi dacă s-ar instala în sălile de împrumut ale bibliotecilor populare mai mari, cite o mică vitrină în care s-ar expune exemplare de cărți murdărite, sau obiecte murdare găsite în cărți ca semne de carte „improvizate și uitate de cititori și — bineînțeles — cu notarea clară a numelui acestor cititori. În prezent, se desfășoară la biblioteca centrală regională din Oradea, acțiunea de colecționare a acestor **ingenioase semne de carte**...”

Credeam că, paralel cu acțiunea de educare a cititorului în atitudinea sa față de sănătatea volumului de bibliotecă, ar fi necesară dotarea bibliotecilor cu un număr satisfăcător de „semne de carte”, confecționate din carton, sau — poate, mai tirziu — dintr-un material plastic subțire și rezistent, pe care să se imprime sfaturi în legătură cu cele mai elementare și cele mai practice măsuri ce sînt obligate să ia cititorii, în scopul bunei întrețineri a cărții în perioada împrumutului.

Dacă cititorul (cel puțin cel matur!) va primi, odată cu cartea, un semn de carte pe care să-l poată întrebuința la întreprinderile cititului și se va conforma celor imprimate pe el, nu va mai avea justificarea de a pune semne improvizate.

În ce privește murdăria provocată pe carte de către cititorii-copii, aceștia să fie obligați ca, la intrarea în bibliotecă să se spele cu săpun pe mîini, la fel cum fac acasă înainte de a se așeza la masă. Aceasta ar completa și educația lor sanitară în general, dar ar feri și cărțile de multe pete, iar — pe de altă parte — ar insufla respectul lor față de carte și față de cititul cărții.

Dacă micul cititor va practica acest lucru la sediul bibliotecii, se va obișnui ca și acasă — înainte de citirea cărții împrumutate — să se spele pe mîini și să respecte cartea mai mult...

Bineînțeles că bibliotecile, înainte de a obliga pe cititorul copil să-și întrețină curățenia mîinilor, va pune la dispoziția lor apa, săpunul și ligheanul (respectiv chiuveța).

3. Cititorul trebuie ajutat ca, împreună cu cei care administrează și minuiesc cartea (bibliotecarii), să contribuie la menținerea sănătății cărții și, în general, a întregii ordini în bibliotecă.

De la prima vizită făcută în această instituție de cultură, el va căpăta impresia generală, ce-i va dăinui multă vreme în minte. El se va lămuri, dintr-o privire, asupra ordinei existente în bibliotecă, după aspectul încăperilor, după curățenia de peste tot, după comportamentul bibliotecarilor și — în general — după atmosfera plăcută, sau neplăcută, ce domnește acolo.

Dacă cetățeanul cititor se va simți bine în bibliotecă, el o va respecta în general și va îngriji cărțile împrumutate, mai mult chiar de cit pe ale sale proprii și le va înapoia la timp și curate. Ambianța plăcută ce se găsește oricînd în bibliotecile regionale de la Craiova, Oradea și Iași, sau bibliotecile raionale de la Arad și Focșani, ca și în bibliotecile orașenești sau sătești din Blaj — regiunea Stalin, Bălcești — regiunea Craiova și altele — au făcut legătura strînsă între aceste unități și cititorii lor. În aceste biblioteci cititorii respectă cartea și o îngrijesc cu sfințenie.

Nu se poate spune același lucru, de exemplu, despre biblioteca raională din Tirgu Jiu, unde am constatat la începutul acestui an, o neglijență condamnabilă în ceea ce privește grija asupra sănătății cărților, noi și vechi.

Cititorul va trage singur concluzii pozitive, dacă va fi obligat să respecte un minimum de disciplină în ce privește comportamentul său față de localul bibliotecii și față de carte:

— **Strictețea** în legătură cu respectarea termenului de înapoiere a cărților din împrumut, îl ajută să simtă nota de seriozitate în evidența distribuirii tipăriturilor.

— **Controlul** organizat și efectuat cu seriozitate asupra stării cărților în momentul înapoierii lor din împrumut, în prezența cititorului, îl face pe acesta să îngrijească, din ce în ce mai bine volumele împrumutate.

Acest control nu trebuie făcut la întimplare și numai în anumite cazuri. El trebuie să fie o acțiune permanentă: cititorul va ști că, de cîte ori înapoiază o carte, ea va

fi controlată. — în prezența lui — și va răspunde de deteriorările constatate.

Cititorii care se dovedesc că persistă în atitudinea negativă față de volumul de bibliotecă, ar trebui îndepărtați temporar de la împrumut și cazurile grave să fie prelucrate la întilnirile cu cititorii și afișate. Va fi mai mult câștig decît pagubă pentru bibliotecă.

Procedînd astfel, cititorii ne vor ajuta în acțiunea noastră — permanentă — de a păstra cît mai mult buna stare a volumului de bibliotecă, în scopul difuzării lui la cît mai mulți cititori.

PREOCUPAREA NOASTRĂ PENTRU PĂSTRAREA FONDULUI DE CĂRȚI

FILIP GEORGETA
bibliotecară

Una din cele mai importante preocupări în munca noastră de bibliotecari este problema păstrării fondului de cărți.

Datorită preocupării Comitetului de partid, Comitetului de întreprindere, care împreună cu Direcțiunea uzinelor noastre au prevăzut în fiecare an sume corespunzătoare procurării de cărți, biblioteca sindicală a Uzinelor „Steagul Roșu” Orașul Stalin, dispune astăzi de un fond de 32.000 cărți. Astfel, numai în ultimii 2 ani s-au cumpărat cărți în valoare de 60.000 lei, iar pentru anul în curs avem la dispoziția noastră un fond de 37.000 lei din care, pînă la data de 1.IX.1958, s-au cumpărat cărți în valoare de 22.000 lei.

Dacă în ultimii 2 ani, am reușit să realizăm o bună gospodărire a bibliotecii, nu tot așa putem spune de anii trecuți (cu 5—6 ani în urmă) cînd datorită schimbării prea dese a bibliotecarilor de la biblioteca cen-

trală și de la cele mobile, s-au pierdut multe cărți.

În ceea ce privește localul bibliotecii am căutat să-l păstrăm într-o curățenie exemplară, păstrînd ordine în rafturi, cărțile fiind aranjate în fiecare zi.

Înainte de a intra o carte nouă în circulație, în afară de numărul de inventar, clasificare, cheterizarea și ștampila bibliotecii, mai aplicăm la începutul și sfîrșitul cărții o ștampilă dreptunghiulară pe care scrie „Pentru ajutorul pe care vi-l dă biblioteca sindicală, ajutați-o, restituindu-i cartea în cel mult două săptămîni și păstrînd-o curată”.

În afară de biblioteca sindicală, în uzină, în diferite secții sînt un număr de 18 biblioteci mobile care funcționează sub conducerea și îndrumarea noastră.

Datorită stilului defectuos de muncă din trecut, pînă acum 2 ani la aceste biblioteci s-au pierdut un număr mare de cărți. Această stare este în prezent lichidată. Avem astăzi o evidență clară a bibliotecilor mobile, schimbul de cărți făcîndu-se în bune condițiuni la începutul fiecărui trimestru. Totodată ne-am îngrijit ca fiecare bibliotecă mobilă să aibă un loc în secția respectivă, aranjînd un dulap cu cheie și stabilind cîte un tovarăș care să facă această muncă și care să răspundă de numărul de cărți pe care le primește de la biblioteca centrală sindicală și de starea lor de înapoiere.

Astfel, am reușit să vedem o bibliotecă mobilă model la colțul roșu de la Sectorul 900 rulmenți și în alte secții.

În ceea ce privește educarea cititorilor în legătură cu păstrarea cărților, aceasta este una din preocupările noastre de fiecare zi; fiecărui cititor i se spune cum să păstreze cartea, să o învelească în hîrtie, să nu rupă filele, să nu scrie pe carte, să nu îndoie filele pentru a pune semn și pentru ca să nu facă acest lucru, distribuim noi cititorilor semne pentru cărți.

Sînt cititori cărora înainte de a le da cărțile e necesar să le învelim în ziar pentru ca să nu le murdărească cu ulei, vopsea sau alte materiale cu care lucrează.

Aceiași educație o facem și cititorilor mici, copiii angajaților uzinei noastre; astfel reu-

șim să-i învățăm și pe ei să păstreze cărțile pe care le împrumută de la bibliotecă cit și cărțile lor personale și manualele școlare.

Sînt însă unii cititori care neglijează și uită să mai înapoieze cărțile la bibliotecă. Pentru aceștia întocmim trimestrial fișe de urmărire pe care le trimitem la secția respectivă unde lucrează cititorii.

Unii cititori pierd cărțile. În asemenea caz obligăm cititorul respectiv să cumpere cartea pe care a pierdut-o, în caz că nu găsește același titlu, cumpără o altă carte de aceeași valoare literară și la același preț.

În ciuda eforturilor pe care le depunem pentru păstrarea cărților, viața cărților bro-

șate este de scurtă durată. Datorită circulației interne, multe cărți broșate se deteriorează repede, rămînînd fără coperti, iar uneori filele se desprind. Pentru a lungi totuși viața acestor cărți, noi le strîngem toate înainte de a ajunge într-un stadiu de prea mare uzură și le dăm trimestrial la legat la atelierul de legătorie din uzină, reușind astfel să legăm foarte multe cărți pe care le-am dat din nou în circulație.

Educînd cititorii și grija noastră a bibliotecarelor pentru păstrarea cărților fiind permanentă, am reușit să păstrăm fondul de cărți al bibliotecii în bună stare, fără a mai avea pierderi.

Colaborarea între colecturi și biblioteci

Comerțul de cărți este o îndeletnicire foarte veche. Pe cînd în trecut însă vînzarea cărților era o afacere comercială, în zilele noastre în țările care construiesc socialismul, comerțul de cărți a devenit un mijloc de culturalizare a maselor — o ramură a activității culturale-educative, iar lucrătorul din comerțul cu cartea, un propagandist al cărții.

Data fiind această importanță a difuzării cărții s-au înființat și la noi organe speciale — colecturile — pentru aprovizionarea bibliotecilor.

Colectura bibliotecilor fiind principala și în privința unor biblioteci, singura sursă de completare a fondurilor de cărți — se impune o colaborare strînsă între acești doi factori de răspîndire a cărții.

Examinînd modul cum se realizează în practică colaborarea între colecturi și biblioteci, trebuie să constatăm de la început că această colaborare depinde nu numai de cele două părți contractante, respectiv de modul cum își duc munca, ci și de alți factori. Rezultă de aici că atunci cînd se constată deficiențe în această colaborare nu sînt de vină numai colecturile sau bibliotecile.

Intr-adevăr colecturile fiind organe intermediare între edituri și biblioteci, difuzînd spre acestea produsul editurilor, activitatea lor depinde în mare măsură de modul cum își duc munca acestea din urmă. Pe de altă parte, marea majoritate a bibliotecilor nu sînt unități financiare independente și deci nu dispun de fonduri proprii, ci aprovizionarea

lor se face din fonduri centralizate. Contractele de aprovizionare ale acestor biblioteci se semnează și sumele se ordonează de către organul deținător al fondurilor respective. Se poate deduce ușor că aceste biblioteci, chiar dacă nu este la mijloc o nepăsare sau neglijență din partea acestor organe, nu dispun de mobilitatea necesară unei aprovizionări rapide. Nu putem să nu ținem seamă în sfârșit atunci când examinăm colaborarea dintre colecturi și biblioteci, și de faptul că cele mai multe biblioteci funcționează în alte localități decât sediul colecturilor regionale sau a celor raionale și deci bibliotecarii nu au posibilitatea de a vizita la intervale apropiate colecturile, pentru a-și alege cărțile de care au nevoie.

Foarte multe din lipsurile în legătură cu aprovizionarea bibliotecilor, semnalate chiar în coloanele revistei noastre, își au sursa în aceste fapte și împrejurări. Totuși realizarea unei colaborări fructuoase între colecturi și bibliotecile din raza sa depinde înainte de toate de activitatea lor, de modul cum își înțeleg rostul lor și de conștiințozitatea cu care caută să se achite de înalta lor misiune culturală.

Dacă lucrătorii din cadrul colecturilor vor înțelege și vor fi conștienți de faptul că ei nu sînt niște simpli comercianți, care vînd o marfă primită dintr-o sursă oarecare, ci factori importanți în răspîndirea culturii, iar bibliotecarii vor da dovadă de inițiativă și operativitate în completarea fondului, colaborarea dintre ei va da rezultate bune. Prima condițiune a unei colaborări bune este însă, ca cei din cadrul colecturilor și bibliotecarii să-și cunoască reciproc munca, problemele și greutățile care se ivesc în această muncă, precum și eforturile depuse pentru rezolvarea lor. Această informare reciprocă nu trebuie să existe numai pe plan local, ci la un nivel mai înalt. Din acest punct de vedere a fost foarte binevenită inițiativa Ministerului Culturii de a organiza în luna octombrie 1956, o consfătuire pe țară a bibliotecilor regionale cu participarea colecturilor. Această consfătuire, care a dat ocazie unor discuții ample, scoțînd la iveală lipsurile și greutățile bibliotecilor și colecturilor în mun-

ca pentru aprovizionarea cu cărți a bibliotecilor, a dus la o îmbunătățire a muncii în acest domeniu.

Examinînd procesul de difuzare al cărții către biblioteci, constatăm că acesta se încadrează în dispozițiile prevăzute de **Indrumarul privind stabilirea normelor de lucru între colecturi și biblioteci** editat în 1957 de Direcția bibliotecilor și Direcția Difuzării Cărții din Ministerul Învățămîntului și Culturii și în general se face potrivit acestui normativ.

Primul pas în această operațiune — după încheierea contractului — este informarea bibliografică, principalul instrument în această privință fiind catalogul „Cărți în curs de apariție” editat de Direcția Difuzării Cărții.

Ar fi de dorit ca acest catalog să apară cu cel puțin o lună înainte de apariția cărților, ca să poată fi difuzat din timp și bibliotecile să aibă timp pentru a face precomanda. O altă cerință ar fi ca toate cărțile difuzate prin intermediul colecturilor să fie cuprinse în el, inclusiv cărțile tehnice litografiate, ca bibliotecarii să poată lua cunoștință de ele înainte de apariția lor și nu abia atunci cînd ele apar în lista „Cărți noi”. Și în fine o a treia dorință a bibliotecarilor este ca titlurile inserate să fie puse în comerț în timpul cel mai scurt. Astăzi se întîmplă, că unele titluri nu apar decât destul de tîrziu, ceea ce are drept consecință, blocarea pe termen lung a sumelor care reprezintă contravaloarea lor.

P’e baza precomenzilor, colecturile rezervă în „căsuțe” cărțile precomandate, totodată pun în aceste căsuțe și cărțile, care nu au figurat în catalogul „Cărți în curs de apariție”, dar care intră în profilul bibliotecilor respective. S-a constatat însă că unele colecturi nu respectă totdeauna obligația de rezervare, fie pentru motivul că însăși colectura este defectuos aprovizionată, fie pentru că au neglijat bibliotecile raionale în favoarea instituțiilor din oraș. Probabil datorită faptului că unele colecturi nu primesc anumite cărți în număr suficient, se întîmplă destul de des că bibliotecile primesc prea puține exemplare tocmai din titlurile cele mai căutate.

Potrivit Indrumarului, după precomandă ar trebui să urmeze o comandă fermă, fără de care colectura nu ar putea livra cărțile. În practică însă, această fază lipsește și cărțile se expediază pe baza precomenzii, sau sînt alese de bibliotecari, chiar la colectură. Prin această simplificare, cărțile ajung mai repede la destinație și se face și o serioasă economie de timp și de muncă. Eventualele inconveniente ce rezultă din acest sistem, se pot elimina prin schimbarea titlurilor care nu interesează biblioteca respectivă, sau o interesează într-un număr mai redus de exemplare.

Sistemul de a trimite cărțile pe baza precomenzii este în special avantajos pentru bibliotecile sătești, care se află la depărtări mari de sediul colecturii și ai căror bibliotecari nu au posibilitate să se deplaseze des, pentru a-și alege cărțile necesare. Totuși acest mod de difuzare a devenit uneori sursa unei deficiențe foarte grave. S-au găsit unele colecturi, care pe lângă titlurile precomandate au trimis și titluri care nu intrau în profilul bibliotecii, sau care nu interesau deloc cititorii. Acest mod de difuzare este cît se poate de greșit și deci bibliotecarii trebuie să refuze categoric titlurile care li s-au trimis din inițiativa colecturii și de care nu au nevoie, precum și exemplarele care depășesc nevoile lor, căci altfel își irosesc fondurile lor cumpărînd cărți care nu le sînt de nici un folos. Colecturile trebuie să înțeleagă că rolul bibliotecilor nu este acela de a prelua stocurile lor nevindute, ci de a pune la dispoziția cititorilor, cărțile de care aceștia au într-adevăr nevoie.

Nu putem încheia cercetarea noastră asupra modului cum se reliefează în practică colaborarea între cei doi factori ai difuzării cărții, fără să amintim un fapt relevat de bibliotecari: expedierea întîrziată a cărților. Pe cînd bibliotecile de la sediul colecturilor își ridică singure cărțile, cele din alte localități le primesc prin poștă. Or, se întîmplă de multe ori că expedierea se face la intervale mari și astfel cititorii nu primesc la timp cărțile care îi interesează, ceea ce creiază neplăceri.

După ce am arătat în linii mari colaborarea între colecturi și biblioteci și am semnalat principalele lipsuri care s-au ivit, ar urma să examinăm și măsurile potrivite pentru a le elimina.

Întrucît Indrumarul întocmit de Ministerul Învățămîntului și Culturii a stabilit normele de lucru între colecturi și biblioteci și avem și un Regulament de funcționare a Consiliului privind problemele de aprovizionare cu cărți a bibliotecilor, prima datorie este respectarea atît din partea colectivelor, cît și a bibliotecilor și forurilor tutelare, în special a celor financiare, a acestor normative. Prin aceasta s-ar elimina o bună parte a greutăților și deficiențelor existente.

O altă măsură ar fi, după cum am arătat și mai înainte, cunoașterea reciprocă a muncii din cadrul bibliotecilor și al colecturilor, precum și a doleanțelor fiecăruia, ceea ce s-ar putea realiza prin organizarea unor consfătuiri periodice la sediul colecturilor pentru bibliotecile locale și a unor consfătuiri raionale pentru celelalte biblioteci. La aceste întîlniri ar trebui să se discute și greutățile ivite în legătură cu aprovizionarea bibliotecilor și mijloacele pentru eliminarea lor. Cunoșcînd reciproc toate amănunțele muncii și greutățile inerente acestei munci, fiecare parte va fi desigur mai puțin pretențioasă față de cealaltă și în același timp ne vom putea ajuta mai bine decît astăzi și s-ar găsi și soluțiile practice pentru îmbunătățirea acestei munci.

La intervale mai mari — anual sau semestrial — ar trebui să se țină consfătuiri pe țară cu participarea Direcției Difuzării Cărții, a cadrelor de conducere ale colecturilor regionale, a centrelor regionale, C.L.D.C., a bibliotecilor regionale și a celor științifice. La aceste consfătuiri, ar trebui să se examineze critic și autocritic toate problemele ivite în legătură cu aprovizionarea bibliotecilor. Hotărîrile să fie aprobate de Ministerele tutelare; difuzate către toate unitățile din subordine interesate; discutate și popularizate în coloanele revistei noastre, iar executarea lor controlată, urmînd ca cei nevinovați de neexecutarea lor să fie sancționați.

Aprovizionarea bibliotecilor fiind o problemă importantă și complexă la care sînt interesate editurile, colecturile și bibliotecile, nu poate fi rezolvată cu măsuri locale și pe bază de inițiative personale, ci numai în cadrul unor măsuri care obligă pe cei trei factori de mai sus. Colecturile, fiind organe care difuzează către biblioteci cărțile primite din altă parte, iar majoritatea bibliotecilor fiind dependente din punct de vedere financiar de alte organe, oricît de pretențioși am fi față de colecturi și de biblioteci, nu le putem

pretinde mai mult decît le permit împrejurările. Creîndu-le însă posibilitățile necesare vom avea tot dreptul să le cerem maximum de precizie și promptitudine.

Problema pe care am abordat-o fiind foarte variată, examinarea ei amănunțită din toate punctele de vedere nu se poate face în cadrul unui articol. Din această cauză am schițat numai cîteva aspecte ale acestei probleme, pe care le-am crezut mai importante și mai actuale și care au fost sezi- sale și de alți bibliotecari.

CONSULTAȚIE

O seară de întrebări și răspunsuri

Una din cele mai importante sarcini care stau în fața bibliotecilor noastre, este de a contribui la formarea omului nou, înarmat cu învățătura marxist-leninistă despre lume și dezvoltarea ei.

Pentru îndeplinirea acestei sarcini, bibliotecarii au la îndemînă un prețios instrument — cărțile de ideologie, știință și tehnică.

De aceea, fiecare bibliotecar trebuie să-și facă un punct de onoare pentru o cît mai intensă și variată popularizare a lor. Pentru toți bibliotecarii și în special pentru cei de la sate, se apropie anotimpul cel mai favorabil desfășurării unei bogate activități. În lunile de iarnă, cînd țaranii muncitori stau mai mult în sat, biblioteca are posibilități mai mari de a-i atrage spre carte, organizînd diferite manifestări de masă. Printre acestea, o formă deosebit de eficace pentru propagarea cunoștințelor materialiste, pentru demascarea caracterului antiștiințific al diferitelor superstiții sau prejudecăți, este seara de întrebări și răspunsuri.

În cele ce urmează dăm cîteva recomandări de felul cum se poate organiza o seară de întrebări și răspunsuri pe tema: *Superstițiile și prejudecățile, dușmani ai omului și progresului.*

Recomandări generale. Pentru a asigura succesul unei astfel de manifestări este necesar ca bibliotecarul să ia legătura cu organizația de partid și de U.T.M. din comună, cu directorul căminului cultural și reprezentantul Societății pentru răspîndirea științei și culturii. Împreună se va întocmi planul desfășurării unei asemenea serii, care va prevedea: 1) tema serii, auditoriul, amenajarea unei expoziții de cărți și a afișelor care să popularizeze manifestarea; pregătirea unor materiale vizuale care să demonstreze problemele ridicate; culegerea întrebărilor, organizarea unui program artistic și mobilizarea locuitorilor.

După întocmirea planului, este bine să se împartă fiecărui membru din colectivul bibliotecii o sarcină precisă, de care să răspundă fiecare.

Primul lucru de făcut este anunțarea seriei și principalele probleme, în jurul cărora se va discuta. În acest scop se vor întocmi afișe care vor cuprinde pe lângă tema seriei, același timp trebuie organizată culegerea întrebărilor de la săteni. Convorbirea de la tivul bibliotecii care cunosc cititorii, pot angaja discuții pentru a strânge întrebările. De asemenea, pentru stringerea întrebărilor este bine să se pună cutii speciale la bibliotecă și la căminul cultural. Cu cât numărul întrebărilor va fi mai mare, cu atât seara se strângă prea multe întrebări, aceasta nu trebuie să demobilizeze pe bibliotecari, multe probleme putându-se ivi chiar în timpul desfășurării seriei.

Pentru a asigura răspunsuri juste, este de dorit ca la seara de întrebări să participe mai mulți lectori calificați (învățători, profesori, medici, agronomi).

În cursul seriei se va răspunde pe rând la întrebări. Mai întâi la cele adunate dinaintea și apoi la cele puse în timpul desfășurării seriei. Răspunsurile trebuie să dea lămuriri științifice, să fie întărite cu exemple vii din viață și cărți și să trezească în rândurile participanților dorința de a cunoaște.

De asemenea, lectorii vor recomanda să se mai asculte conferințele speciale care se țin la cămin, filmele științifice care pot fi vizionate și vor indica cărțile științifice și literare ce pot fi citite pentru aprofundarea unei teme.

Pentru ca tema aleasă pentru seara de întrebări și răspunsuri să fie mai ușor înțeleasă și pentru ca ea să se întipărească mai bine în mintea participanților, este de dorit să se folosească cit mai mult material vizual cum ar fi afișe, desene, expoziții de fotografii, diafilme.

La alegerea temei, trebuie să ne orientăm după preocupările locuitorilor și după calificarea lectorilor care vor veni la seara respectivă.

Seară de întrebări și răspunsuri pe tema: „*Superstițiile și prejudecățile, dușmani ai omului și progresului.*” Pentru susținerea acestei teme se pot dezvolta următoarele probleme: 1) Cum au apărut superstițiile; 2) Superstițiile de azi, rămășițe străvechi din timpuri întunecate; 3) De ce este dăunătoare credința în destin, ghicit și semne; 4) Există „vedenii” și vise „prevestitoare”; 5) Răul pe care îl aduc vracii; 6) Medicina populară și „medicina” babelor doctoroaie; 7) Știința ne luminează calea spre progres.

Pentru documentarea lectorilor în aceste probleme, precum și pentru întocmirea unei expoziții recomandăm următoarele cărți:

BOLOGA VALERIU, PROF. DR. Despre vrăji, doctoroaie și leacuri băbești. București, f. e., 1957, 43 p., cu ilustr. (S.R.S.C. 57).

După cum arată și titlul lucrării, autorul s-a oprit să analizeze și să combată în special credințele greșite și prejudecățile care dăunează sănătății omului. Vrăjile, doctoroaiele și leacurile băbești își au originea în timpurile străvechi ale începuturilor istoriei omenirii. Ele au apărut în acele timpuri din cauza fricii, a lipsei de cunoștințe precise care să lămurească diferitele fenomene ale naturii, diferitele boli și suferințe omenestii. Pe măsură ce știința s-a dezvoltat, multe fapte nelămurite au fost cunoscute, creindu-se condițiile ca aceste credințe greșite să dispară. Totuși ele au continuat să dăinuiască, datorită faptului că exploataorii erau interesați să mențină masele muncitoare într-o stare de crâncenă înapoiere economică și culturală pentru a le putea exploata mai ușor. Numeroasele exemple date de autor despre „leacuri” care se mai practică și acum, precum și urmările lor nefaste, demonstrează cât de necesar este de a lupta contra acestei mentalități și a neștiinței.

Trăcind în revistă drumul parcurs de știința medicală de la începuturile ei și pînă azi, autorul arată că odată cu dezvoltarea economică a societății s-a dezvoltat și știința, arta și cultura în general. La noi în țară, cînd trăim marile prefaceri ale construirii socialismului, numărul celor care se ridică din bezna inculturii crește neîncetat. Grija pentru sănătatea celor ce muncesc dă din an în an roade tot mai bogate.

O rețea bine alcătuită de ocrotire a sănătății țăranilor muncitori dă astăzi puțința fiecăruia dintre ei să aibă ajutorul medical pentru el și pentru ai săi, ori de cîte ori are nevoie. Dacă în trecut, sub regimurile burghezo-moșierești se simțea nevoia să se mai apeleze la ajutorul leacurilor preparate acasă, din lipsa medicilor, astăzi, cînd pretutindeni, pînă în cele mai îndepărtate cîtune ajutorul adevăratei științe medicale este la îndemîna oricui, este necesar să luptăm contra ultimelor rămășițe ale unei medicini empirice din vremuri trecute.

— Coșbuc împotriva superstițiilor. București, Editura de stat pentru literatură științifică și didactică, 1951, 51 p., (S.R.S.C. -23)

Indemnat de profunda sa dragoste pentru popor, Coșbuc a scris și publicat în 1909 broșura *Superstițiile păgubitoare ale poporului nostru*. În cuprinsul ei, marele nostru poet arată cât sînt de dăunătoare pentru sănătatea trupului ca și pentru sănătatea minții — descintelece, leacurile băbești, vrăjile, farmecele și atîtea alte obiceiuri și practici neroade.

Broșura de față cuprinde fragmente din lucrarea lui Coșbuc, care deși nu arată în întregime vina stăpînirii burghezo-moșierești în crearea și menținerea acestei stări, subliniază totuși mizeria în care țărăimea era ținută de regimurile trecute și datorită căreia superstițiile și credințele neîntemeiate erau în floare. Broșura constituie un izvor de cunoaștere a mentalității satelor în trecut, contribuind la lupta împotriva superstițiilor și prejudecăților.

SERGHEEV, I. V. : Știința și superstițiile. Ediția a IV-a. București, Editura Cartea Rusă, 1958, 32 p. (Știința pentru toți - 5).

Adaptîndu-se naturii și luptînd pentru existență, oamenii au căpătat multe noțiuni juste asupra lumii înconjurătoare. Totuși, alături de noțiuni și cunoștințe juste, pe baza cărora se dezvoltă știința, s-au creat foarte multe noțiuni greșite, absurde și mincinoase. Enumerînd unele din ele, cum ar fi cele despre solnița răsturnată, pisica care îți taie drumul sau „elixirele de dragoste” și altele, autorul explică originea unora din ele și absurditatea lor. Cu cît omul este mai ignorant și mai puțin civilizată, cu atît este mai superstițios, iar viața sa cu atît mai cuprinsă de temeri față de închipuitele mistere ale unei lumi denaturate prin superstiții. Datorită acestei stări, s-a născut și credința greșită în astrologie, prin care oamenii impresionați de anumite fenomene cerești a căror cauză nu o cunoșteau, căutau să-și explice propria lor soartă. Credința absurdă în „semnele cerești” în „stelele norocoase”, în puteri misterioase ce ar stăpîni soarta omului era susținută, și mai este susținută în unele țări, de clasele care dețin puterea, aceste credințe ajutîndu-le să țină poporul în ignoranță și robie.

În risipirea superstițiilor, un rol hotărîtor îl are știința și tehnica. Autorul exemplifică aceasta printr-o întâmplare petrecută în 1940, cînd s-a construit o șosea pe platoul Pamir și cînd primul automobil care a pătruns în acest depărtat colț de țară a fost luat de locuitorii care nu mai văzuseră pînă atunci un astfel de vehicul, drept un animal supranatural. Această credință a fost repede

risipită, cînd li s-a explicat cum funcționează un automobil și cum este el construit.

Paralel cu dezvoltarea relațiilor sociale și cu progresul științei și tehnicii superstițiile vor dispărea treptat, de aceea lupta contra neștiinței trebuie dusă zi de zi.

TUQICOV, E. : Știința împotriva superstițiilor. București, Editura Cartea rusă, 1957, 55 p. (Știința pentru toți - 114)

Bine documentată din punct de vedere științific, broșura de față trece în revistă o serie de probleme în legătură cu formarea unei concepții juste, materialiste despre lume. Explicînd felul cum au apărut superstițiile, de ce este dăunătoare credința în destin, în „vedenii” și vise „prevestitoare!” precum și raul pe care îl aduc vracii, autorul ne înarmează cu o serie de cunoștințe necesare combaterii superstițiilor. Credința greșită în forțele supranaturale a apărut din neputința omului în fața forțelor naturii, mai ales a celor care îi inspirau groază, înzestrîndu-le cu însușiri omenеști, după cum superstiția că există vise profetice sau prevestitoare are rădăcina în ignoranța oamenilor despre activitatea nervoasă superioară (psihică) a omului.

Exemplele date despre „lecurile” făcute de vraci, sînt convingătoare și folosesc la lămurirea oamenilor asupra pericolului de a fi înțebuinați.

Autorul își încheie lucrarea cu un călduros apel pentru intensificarea luptei împotriva prejudecăților, arătînd condițiile noi create oamenilor sovietici de către Partidul Comunist și Guvernul Sovietic, care acordă un interes deosebit dezvoltării științei și progresului, creșterii continue a nivelului cultural al populației.

VALGARD, S. L. : Cum prevestesc savanții fenomenele naturii. București, Editura Cartea Rusă, 1949, 75 p. (Știința învinge - 39).

Mijlocul cel mai eficace de a vindeca oamenii de superstiții este știința. Acolo unde lămurim oamenii despre ceea ce se petrece în natură și societate, arătîndu-le cum și pentru ce se produc fenomenele, acolo dispar și superstițiile. Deosebit de interesante din acest punct de vedere sînt capitolele care arată cum s-a dezvoltat știința și studiarea legilor naturii, cum se produc eclipsele de soare și de lună, ce sînt cometele și cum se prevede timpul.

Vorbind de marii oameni de știință ai lumii ca Leverrier (descoperitorul planetei Neptun) sau Mendeleev (descoperitorul sistemului natural al elementelor chimice) care au prevăzut descoperirile lor prin calcule, autorul face să se înțeleagă enorma deosebire dintre preziceri și previziunile științifice, bazele pe studierea legilor naturii, a concepției materialiste despre lume.

VORONTOV, VELIAMINOV B. PROF.: „Inceputul” și „sfârșitul” lumii. Ed. III București, Editura Cartea Rusă, 1950, 27 p. (Știința pentru toți -17).

Pentru risipirea credințelor eronate despre „inceputul” și „sfârșitul” lumii, lucrarea de față demonstrează că universul nu are sfârșit în spațiu și este nesfârșit în timp. El nu a avut niciodată un început și nu va avea niciodată un sfârșit. El a existat întotdeauna și va exista mereu. Toate acestea se referă la univers luat în întregime. În ceea ce privește părțile lui componente, de pildă Pământul, sau sistemul solar, acestea se nasc, trec printr-un lung proces de dezvoltare și în cele din urmă materia din care sînt formate nu dispăre, ci îmbracă noi forme.

Cu toată imensitatea universului, omul studiază și cunoaște natura, iar cunoștințele lui nu au sfârșit. Oamenii au aflat trecutul Pământului și istoria lui, din timpurile cînd ei nici nu existau. Puterile naturii care pe

vremuri inspirau teamă acum sînt în slujba omului, conduse de el.

Demonstrînd toate aceste probleme pe înțelesul tuturor, broșura de față contribuie la dezrădăcinarea credințelor greșite care mai dăinuie despre univers.

VSEHSHVIATSKI, S. K. PROF.: Cum a cunoscut omul universul. București, Editura Cartea Rusă, 1955, 83 p. cu ilustr. (Știința pentru toți -97).

Lucrarea tratează două mari probleme și anume: 1) Dezvoltarea concepțiilor asupra structurii Universului și 2) Știința actuală despre Univers.

De la primele reprezentări naive despre univers ale omului din antichitate, învățătura lui Aristotel despre imuabilitatea corpurilor cerești, sistemul geocentric al lumii al lui Ptolemeu care consideră că pămîntul nostru este centrul universului, pînă la concluziile unor gînditori înaintați ca Copernic, Galilei, Lomonosov și alți mari învățați, care în lupta aprigă împotriva concepției religioase despre lume au pus bazele studiului științific al structurii și evoluției universului, reiese că istoria astronomiei este istoria unei lupte continue între concepțiile materialiste asupra lumii și cea idealistă.

În timp ce idealistii afirmau, în interesul claselor stăpînitoare că lumea a fost creată și va avea un sfârșit, savanții materialişti au dovedit că Universul a existat din totdeauna și va exista etern. Popularizarea acestei lucrări, vă contribuie la risipirea multor superstiții despre unele fenomene din natură, la formarea unei concepții juste, științifice asupra universului.

Ș T I R I

Ziarul englez „Daily Worker” relatează cazul unui scriitor din zilele noastre care pentru vina de a fi scris lucruri ce nu erau pe placul conducătorilor din Uniunea Sud-Africană a fost închis într-o cușcă de sîrmă.

Este vorba de scriitorul Anthony Simpson, autorul cărții *În cușca judecătii*. În această carte el descrie împrejurările în care a ajuns la acel faimos proces, în care împreună cu alți inculpați a trebuit să stăa

închis într-o cușcă izolată cu sîrmă ghimpată, în sala tribunalului.

Prin îmbunătățirile ce vor fi aduse ansamblului arhitectonic al Universității de pe Colinele Lenin din Moscova, este vorba și de amenajarea unor depozite de bibliotecă în stare să cuprindă un număr de 5 milioane de cărți.

BIBLIOTECI DE LA SAȚE

Un ajutor eficient

În dorința de a îmbunătăți conținutul muncii cu cartea, Comitetul executiv al sfatului popular al comunei Pielești, regiunea Craiova, a luat hotărârea de a consacra una din ședințele sale din luna august analizei activității desfășurate de biblioteca sătească. Ședința și-a atins scopul: ea a reușit să facă un bilanț al realizărilor dobândite, să scoată la iveală lipsurile existente, să arate măsurile ce trebuie luate pentru ca fiecare țaran muncitor să devină cititor.

Referatul prezentat de către bibliotecara Elena Ionescu a reușit să înfățișeze celor prezenți o imagine sugestivă a muncii desfășurate în acest an. Datorită activității depuse, pînă în luna august, a bibliotecii număra 416 cititori care au citit aproape 5000 cărți.

Discuțiile purtate pe marginea referatului au relevat însă că biblioteca nu și-a îndreptat suficient atenția spre atragerea cititorilor maturi, al căror număr este de numai 240.

Cauzele care au dus la această situație au fost numeroase. În primul rînd a fost lipsa de sprijin din partea intelectualilor din comună. Vorbitorii Mitită Ghiță, Ana Popa ș. a., au arătat că biblioteca nu a fost ajutată de corpul didactic din comună. Învățătorii și profesorii Ion Popa, Dumitru Tîrziu, Vasile Popovici ș. a. au refuzat să dea ajutor bibliotecii. Nu este însă mai puțin adevărat că o vină în menținerea acestei situații revine și bibliotecarei, care nu s-a orientat spre formarea unui colectiv voluntar recrutat din rîndurile celorlalți intelectuali din comună sau al țaranilor muncitori și tinerilor cititori frunțași.

Biblioteca putea obține rezultate mai bune în activitatea ei, dacă s-ar fi preocupat să folosească metodele cele mai potrivite pentru o mai largă răspîndire a cărții. Vorbitorii au criticat pe bună dreptate atitudinea bibliotecarei care, deși a muncit pentru organizarea cercurilor de citit, nu s-a preocupat de îndrumarea activității lor, ceea ce a făcut ca majoritatea cercurilor să se destrame.

Numărul cititorilor ar fi putut fi mai ridicat dacă biblioteca ar fi folosit mai larg colportajul de cărți, mai ales în timpul lunilor de vară. Această deficiență se datorește și secției raionale de învățămînt și cultură care, nesocotind condițiile în care-și duce activitatea fiecare bibliotecă, a fixat în mod arbitrar orarul tuturor bibliotecilor sătești din raion între orele 9—13 și 16—20. Ar fi fost mult mai bine, așa cum au subliniat unii vorbitori, dacă biblioteca în loc să aștepte cititorii s-ar fi deplasat în comună pentru a duce cartea la casele țaranilor muncitori care, ocupați mai toată ziua cu muncile agricole nu puteau frecventa biblioteca.

Biblioteca a organizat cîteva recenzii și prezentări de cărți privind popularizarea unor cărți legate de culturile practice în comună. Datorită acestor acțiuni, țarani muncitori ca Marin D. Marin, Aurel Nicolae ș. a. au împrumutat cărți agrozootehnice, aplicînd în practică metodele avansate însușite în urma celor citite. În general, însă, analiza manifestărilor de masă organizate de bibliotecă denotă că s-a pierdut din vedere că activitatea bibliotecii să fie axată în direcția sprijinirii sarcinilor politice și economice locale. Aceasta a făcut ca multe manifestări de masă să aibă un caracter general, să nu prezinte interes pentru țaranii muncitori din comună. Astfel, deși în comună există întovărășiri agricole, biblioteca n-a dus nici un fel de activitate pentru întărirea economico-organizatorică a acestora, pentru lămurirea țaranilor muncitori asupra foloaselor G.A.C.-urilor. Situația arătată a fost posibilă și datorită lipsei de control din partea Comitetului executiv al sfatului popular comunal care se mulțumea să pună planul de muncă al bibliotecii la dosar fără a-l cerceta spre a îndrepta deficiențele arătate.

Ședința de analiză s-a ocupat și de altă latură a muncii bibliotecii sătești: îndrumarea bibliotecilor de cămine culturale din satele situate în raza comunei Pielești. Participanții la ședință din satul Pîrșani, au cerut bibliotecarei să ajute mai mult biblioteca căminului cultural în buna organizare a muncii de răspîndire a cărții.

Numerose discuții s-au purtat asupra condițiilor materiale în care funcționează biblioteca sătească. S-a cerut Comitetului

executiv să asigure combustibilul necesar pentru încălzit pentru a nu se mai repeta cele întâmplate în iarna trecută, când, din cauza lipsei de lemne activitatea bibliotecii a fost în întregime paralizată. Totodată, cei prezenți au cerut Comitetului executiv să procedeze de urgență la repararea localului bibliotecii, pentru ca lunile de iarnă să fie într-adevăr un prilej pentru intensificarea muncii cu cartea.

Sedința de analiză s-a încheiat cu alcătuirea unui plan de măsuri în care se prevede în primul rând reorganizarea muncii bibliotecii conform cerințelor locale. Bibliotecara urmează să se preocupe mai mult de organizarea colportajului de cărți la domiciliul cititorilor, de intensificarea acțiunilor de masă strâns legate de viața comunei. În strânsă colaborare cu directorul școlii, bibliotecara urmează să-și îndrepte toată atenția spre atragerea în jurul bibliotecii a corpului didactic și a celorlalți intelectuali din comună: cu ajutorul acestora se va trece la o nouă organizare a cercurilor de citit. În ceea ce privește Comitetul executiv, acesta și-a asumat obligația de a asigura biblioteca cu combustibilul necesar lunilor de iarnă și să repare localul bibliotecii. Totodată Comitetul executiv și-a luat angajamentul de a veghea permanent asupra conținutului muncii cu cartea, îndrumând îndeaproape activitatea bibliotecii. Aplicarea întocmai a măsurilor stabilite va însemna un ajutor eficace dat bibliotecii sătești din comuna Pielești, contribuind la îmbunătățirea muncii ei.

Consfătuiri cu cititorii pe tema socializării agriculturii

Pentru lămurirea țăranilor muncitori asupra avantajelor ce le oferă munca în comun, biblioteca raională din Tîrgoviște a înseris în planul său de muncă pe luna august a.c. organizarea unei consfătuiri cu cititorii în comuna Băleni-Romîni pe marginea broșurii *Întrebări și răspunsuri privind transformarea socialistă a agriculturii*.

În vederea pregătirii manifestării, un lucrător al bibliotecii raionale s-a deplasat în

comună cu 10 zile înainte de ținerea consfătuirii. Împreună cu bibliotecarul sătesc și cu cadrele didactice, acesta a luat toate măsurile pentru o cit mai largă popularizare a manifestării, cit și a broșurii respective. Astfel, au fost întocmite afișe, s-a dus muncă de lămurire de la om la om. Totodată, pentru a putea face cunoscut conținutul broșurii unui cerc mai larg de cititori, au fost organizate lecturi în colectiv în cadrul a trei cercuri de citit. A mai fost alcătuită și o frumoasă expoziție pe tema socializării agriculturii, un album cu întrebări și răspunsuri ale țăranilor muncitori din comună privind avantajele gospodăriei agricole colective și s-a difuzat o listă de recomandare pe tema *Ieri țăran sărac, azi colectivist bogat*.

Consfătuirea a avut loc pe data de 17 august a.c. în sala căminului cultural din comuna Băleni-Romîni. Datorită pregătirilor făcute, sala căminului a fost neîncăpătoare pentru cei dornici să participe la această acțiune.

După cuvîntul introductiv rostit din partea bibliotecii raionale, s-a făcut prezentarea broșurii, urmată de vii discuții, purtate atât de colectivități, cit și de țăranii cu gospodărie individuală. Colectiviști cum sînt: Lăzăriea Pîciu și Grigore Olteanu, au arătat pe baza unei minuoase documentări avantajele obținute în urma muncii în gospodăria colectivă și superioritatea acesteia față de sectorul individual. Printre vorbitori a fost și președintele gospodăriei agricole colective din comuna Băleni-Romîni, care a subliniat levfel, pe baza de cifre concrete, avantajele gospodăriei colective, îndemnînd pe țăranii muncitori să păsească cu încredere pe calea transformării socialiste a agriculturii.

Consfătuirea s-a încheiat cu un program artistic, axat în întregime pe tema socializării agriculturii, prezentat de brigada artistică a sfatului popular raional Tîrgoviște. Programul a fost alcătuit pe baza unor aspecte din comună, culese de către lucrătorii bibliotecii raionale. Materialul întocmit ilustra realizările frunțașilor din gospodăria agricolă colectivă, ale frunțașilor recoltelor bogate, precum și satirizarea unor aspecte negative.

Trebuie să menționăm că la această consfătuire au fost invitați și bibliotecari voluntari ai căminelor culturale din raza centrului Băleni-Romîni în scopul de a le arăta practic cum se organizează o consfătuire cu cititorii.

Biblioteca raională urmărește în prezent rezultatele acestei acțiuni.

ION MATEI
*bibliotecar la biblioteca raională
Tîrgoviște*

Prin grija partidului și guvernului car-
tea a ajuns pînă în cele mai îndepărtate cătune, contribuind din plin la opera de educare a oamenilor muncii. În multe centre de comune au luat ființă biblioteci sătești, menite să satisfacă nevoile mereu crescînde ale țărănimii muncitoare din comuna respectivă, să ajute celelalte biblioteci ale căminelor culturale, colțurilor roșii și caselor de citit.

Printre acestea se numără și biblioteca sătească din comuna Laloș, raionul Oltețu, care de la înființare, prin activitatea sa variată a răspuns din plin scopului pentru care a fost creată.

Utemista Ana Ghiță, conducătoarea acestei biblioteci se străduiește să aplice și să folosească cît mai multe inițiative și metode pentru atragerea cititorilor, folosirea a cît mai multe metode de popularizare a cărții în rîndul țărănimii muncitoare.

Biblioteca numără peste 3.050 volume care sînt păstrate cu grijă. Existînd o evidență precisă a fondului de cărți, cititorii sînt obișnuiți să aducă cărțile la termenele stabilite, să îmbrace și să lipească cărțile mai rupte.

Pe lîngă activitatea desfășurată, prin manifestările de masă și împrumutul individual, colectivul bibliotecii acordă o mare atenție pătrunderii cărții și în cele patru sate ale comunei. Intrucît în comună există o stațiune de mașini și tractoare s-a purtat o grijă deosebită pentru atragerea la lectură a tractoriștilor, organizîndu-se manifestări potrivite acestora.

A fost ales cu grijă un fond de 714 volume, din care 274 cărți au fost împărțite în cadrul celor șapte brigăzi din cadrul stațiunii de mașini și tractoare, iar 440 cărți au fost date sub formă de biblioteci mobile la casele de citit din satele Oltetani, Berbești și Mologești.

Cu sprijinul organizației de partid din cadrul S.M.T. au fost aleși din fiecare brigadă, cîte un tovarăș din rîndul șefilor de echipe, pontatorilor sau tractoriștilor cărora

li s-a încredințat sarcina de bibliotecari ai bibliotecilor mobile. Fiecare de aceștia au primit cîte 30—40 volume pe care le-au folosit la cîmp în campania muncilor de vară. O frumoasă activitate au avut bibliotecile mobile de la brigada a 6-a, condusă de Ion Florea și de la brigada a 3-a condusă de Ion Varlaam, unde lucrează ca bibliotecar Gheorghe Știrbescu. Acestea au antrenat toți tractoriștii din brigadă ca cititori. Astfel, tractoristul Deliu Lucian din brigada 6-a a citit peste 25 de cărți, tovarășul Popescu Constantin, peste 15 cărți, iar Ionescu Constantin, peste 12 cărți.

Biblioteca sătească din comuna Laloș este sprijinită îndeaproape de sfatul popular comunal și în special de comitetul de partid comunal. Tovarășul Petre Lucraru, secretarul comitetului comunal de partid, pe lîngă faptul că este cel mai pasionat cititor, conduce și o bibliotecă de casă.

Biblioteci de casă cu o activitate bună găsim și la tovarășii Cercelaru Gheorghe, președintele cooperativei agricole de producție din comună, Ioana Nicolaie, fruntaș în muncă la cooperativa agricolă de producție, Dobrotescu Ion, deputat în sfatul popular comunal și alții.

Printre cititorii fruntași găsim la această bibliotecă pe utemistul Parascivescu Ilie, secretarul organizației de bază U.T.M. din cadrul S.M.T. care a citit mai multe cărți printre care: **Moromeții**, **În cazarmă**, 1907, etc., Dumitrescu Constantina, țărancă întovărășită de 57 de ani care citește foarte multe cărți de zootehnie printre care **Creșterea boilor**. **Alimentarea animalelor de muncă**, etc.

Manifestările de masă sînt ținute cu multă regularitate, ele devenind o obișnuință pentru tineretul și cititorii din comună. În fiecare joi seara se organizează seri literare pe diferite teme. Cu regularitate se organizează recenzii, consfătuiri și activități speciale pentru copii. De curînd au fost organizate consfătuiri asupra cărților: **Desfășurarea și Piine albă**.

Folosind multiple forme de activitate, colectivul acestei biblioteci a reușit să înscrie pînă în prezent la această bibliotecă peste 450 cititori, din rîndul țărănilor muncitori și a tractoriștilor, care au citit peste 4980 de volume.

POPESCU DUMITRU
Correspondent

RĂSPINDIREA CĂRȚII TEHNICE IN BIBLIOTECA NOASTRĂ

VIRAG ILONA

Deși în uzina „Herbak Ianoș” funcționează o bibliotecă tehnică, noi am introdus totuși în biblioteca noastră sindicală răspindirea cărților tehnice în rindul cititorilor.

Expozițiile de cărți ajută în mare măsură pe cititori să-și găsească și să-și aleagă cartea cea mai potrivită. În biblioteca noastră sînt cîteva mese destinate expozițiilor, dintre care pe unele sînt expuse cărțile cele mai noi sosite, pe altele materialele ideologice, evenimentele cele mai actuale etc. Popularizarea cărților tehnice am început-o prin expoziții de cărți. Pe o masă mare am organizat expoziția cărților tehnice care au fost însoțite cu imagini și cu obiecte în legătură cu tema. Astfel, la expoziția care a reprezentat industria de încălziminte, am expus cîteva modele noi de panouri, iar la prelucrarea pielei, cîteva suluri de piele colorate, au atras atenția cititorilor asupra acestor munci și rezultatele obținute.

Raftul liber are și el un rol în popularizarea cărții tehnice. Deci, cititorii care pas-fioese cu plăcere cărțile expuse găsesc totdeauna cărți, manuale și alte tipărituri referitoare la ramura lor de producție. În vitrinele bibliotecii noastre, în fiecare lună, 7 zile sînt dedicate cărții tehnice, în care timp expunem cărțile tehnice nou sosite. Megafoanele, ziarele de perete, gazeta uzinei noastre, popularizează cărțile tehnice, pentru a aduce aminte muncitorilor că în biblioteca noastră sindicală oricînd se găsesc cărțile tehnice, acest ajutor prețios în munca fiecăruia. Un argument puternic pentru punerea cărților tehnice în circulație, era faptul că biblioteca noastră sindicală se bucură de o frecvență mare, majoritatea muncitorilor și tehnicienilor ne vizitează des, iar colectivul bibliotecii a avut încredere în eficacitatea popularizării acestor cărți în rîndurile cititorilor.

Ziua sugestiilor. În uzina noastră a devenit tradițională organizarea de două ori pe

an a „zilei sugestiilor”. Aceasta s-a dovedit foarte eficace. Vom exemplifica cu ultima acțiune cu care ocazie s-au înregistrat 300 de sugestii venite din partea muncitorilor, dintre care numeroase au fost puse în aplicare pentru îmbunătățirea producției. Biblioteca noastră sindicală a luat și ea parte la această acțiune, organizînd „colțul sugestiilor” în sala de lectură. Alături a fost aranjată o expoziție foarte reușită a cărților tehnice. Aci s-au popularizat acei tovarăși care în urma studierii cărților tehnice au devenit inovatori.

La început recomandarea cărților tehnice a mers foarte greu. Nu totdeauna am putut recomanda cartea cea mai potrivită. Pentru ușurarea muncii am frecventat un curs de specialitate profesională de 3 luni, în urma căruiu mi-am îmbogățit cunoștințele cu anumite noțiuni. Intrebuințind cunoștințele dobzîndile, munca cu cartea tehnică a început să meargă ceva mai bine. Intrebuințez expresia „ceva mai bine” întrucît recomandarea lucrărilor tehnice încă a mai lăsat de dorit. Căutînd înlăturarea greutăților am lărgit colectivul nostru voluntar cu un tovarăș inginer și cu 2 tehnicieni, care prin rotație ne ajută zilnic, cîte o oră, cînd circulația este mai mare.

Cartea la dorința cititorilor. La începutul propagării cărților nu am cunoscut cu precizie care sînt lucrările cele mai folositoare și care sînt acele care vor avea cea mai mare căutare. Pentru precizarea acestor date am introdus un „caiet de cerințe” (dorințe) unde cititorii introduc titlurile dorite, arătînd totdeauna numele, profesia, secția unde lucrează sau adresa lor. La procurarea cărților — după posibilitățile noastre financiare — ținem cont de cerințele cititorilor și după ce cărțile au intrat în bibliotecă, le comunicăm sosirea.

Prin cele de mai sus am arătat metodele întrebunțate la biblioteca noastră în munca de popularizare cu cărțile tehnice.

VĂ RECOMANDĂM

COMBATAREA SUPERSTIȚIILOR

MATIE, M. E.: *Miturile Egiptului antic*. În românește de E. Zelfer. Tălmăcirea versurilor de Costache Nani. Buc., Editura științifică, 1958, 256 p. cu ilustr. lei 20.

Cartea a trezit un interes deosebit în rândurile cititorilor, mai ales că ea urmează unei alte cărți de acest gen, intitulată *Legende și miturile Greciei antice* de Kun, în prezent epuizată.

Cercetînd în spirit științific legende care au înflorit cîndva pe malurile Nilului, M. E. Matie nu se mărginește numai la evocarea acestora, ci își propune și realizează cu succes o comentare și o tălmăcire valoroasă a vechilor legende. Sprijinit pe o cunoaștere profundă a mitologiei și istoriei Egiptului, autorul reușește să clarifice apariția și dezvoltarea miturilor, să sublinieze modul în care acestea au reflectat reprezentările vechilor egipteni despre natură și societate. Lucrarea prezintă numeroase note și comentarii personale, alături de texte originale, care deși îi dau un caracter erudit, nu o limitează la un cerc restrîns de înțeați. De asemenea, atrage atenția cititorului leul în care volumul este completat cu multe desene liniare, precum și cu o serie de planșe, realizate în foarte bune condiții grafice și însoțite de descrieri și explicații minuțioase.

ELECTROTEHNICA

KUBARKIN, C. V. și LEVITIN, E. A.: *Radiotehnica distractivă*. Traducere din l. rusă. Buc., 1958, Editura tehnică, 348 p. lei 10.

După cum menționează autorii în prefață, cartea nu urmărește o expunere didactică, ci are ca scop să trezească în cititori gustul de a studia știința și tehnica, ajutîndu-i să-și formeze o concepție în acest domeniu, ca să-și poată explica anumite fenomene și totodată să sesizeze fondul lor.

În acest scop, ei trec în revistă și examinează diferite probleme ale radiotehnicii și cele ale ramurilor înrudite — electricitatea, fizica, mecanica etc., dînd diferite exemple scoase din viața de toate zilele, expuse sub forma cea mai simplă.

Printre problemele examinate au fost incluse în special acelea care atrag atenția radioamatorilor, ținînd seama de gradul de cunoștințe ce le au aceștia, spre deosebire de profesioniști. Astfel, începînd cu explicația electronului, autorii introduc în mod sistematic pe cititori în cunoașterea multilaterală a electricității în general și a aplicațiilor ei în radio și televiziune, lămurind treptat o serie de probleme din fizica mecanică, din electromagnetism, din sonicitate și altele care se află în legătură cu radiotehnica. De asemenea, sînt prezentate numeroase noțiuni de specialitate, referitoare la piesele ce sînt necesare în acest domeniu.

Nu lipsesc din această carte nici expunerile și aprecierile asupra perspectivelor de viitor ale unora din factorii care alcătuiesc complexul radiotehnicii și care se află actualmente în studiul laboratoarelor, cum este antena magnetică, și altele.

Expusă în scurte capitole rezumative, cartea depășește oarecum interesul radiotehnicienilor profesioniști, putînd fi consultată și de cei care au cunoștințe de tehnică și fizică și se interesează de aceste probleme.

LITERATURĂ

EHRENBURG ILYA: *Însemnări din Japonia*. În românește de I. Flavian și S. Marosin. Buc., Cartea rusă, 1958, 68 p., + 12 f. ilustr., lei 4.

Cu o simplitate și o precizie proprie numai marilor scriitori, autorul însemnărilor reușește să ne apropie de ceea ce este mai ascuns și mai greu de sesizat în această îndepărtată și destul de puțin cunoscută țară: sufletul minunat al poporului japonez, care s-a păstrat și se păstrează inalterat de-a lungul veacurilor, primind influențele bune din afară și luptînd împotriva celor ce caută să-l mutilizeze. Perfect cunoscător al literaturii europene și americane despre Japonia, Ilya Ehrenburg dezvăluie minciuna unui așa pretins „servilism” al japonezului, inventatul „spirit de imitație” care ar caracteriza pe locuitorii din țara vulcanilor, sau aspectul nereal de „furnicar” al orașelor japoneze. Fără a intra în dezbateri și considerații științifice, scriitorul povestește ceea ce a văzut în călătoria sa prin marile orașe ale Japoniei, cum a fost primit de scriitori, profesori, studenți sau muncitori, cum trăiesc, cum mîncă și cum se îmbracă, aspirațiile lor de pace și bună vecinătate pe care le-a auzit afirmate. Din toate aceste manifestări zilnice, din studierea artei și

științei japoneze, scriitorul deduce pe bază de argumente logice, artistic prezentate, că poporul japonez este un popor viguros, în fața căruia se deschid căile unui viitor luminos și pe care el luptă să le cucerească. În lumina acestor considerații, crima de la Nagasachi și Hiroșima, ca și crimele repetate pe care le comit autoritățile americane continuând experiențele lor atomice pe insulele din apropierea Japoniei, apar hidoase, mai condamnabile. Prin dragostea de oameni cu care s-a înfilit acolo, dragoste transmisă cu putere și cititorului, **Insemnările din Japonia** ale marelui scriitor sovietic sînt încă o contribuție valoroasă în marea luptă pentru pace, pentru cunoașterea și înfrățirea tuturor popoarelor.

Nuvela germană în secolul al XIX-lea.
Portrete de Roni Noel. Buc., E.S.P.L.A.,
1958, 551 p. lei 12.

Volumul **Nuvela germană în secolul al XIX-lea** prezintă opt dintre cei mai de seamă prozatori germani ai acestui secol.

Deși autorii aparțin unor școli și curente diferite, nuvelele publicate înlesnesc cititorilor o primă luare de contact cu bogăția și varietatea prozei germane din secolul trecut. Iată de pildă nuvela lui Heinrich von Kleist intitulată **Cutremurul din Chile**. Aceasta este remarcabilă prin accentul de revoltă împotriva orînduirilor feudale și prin sentimentul de indignare împotriva fanatismului întreținut de catolicismul medieval. Sau nuvela **Extraordinara poveste a lui Peter Schlemihl** în care autorul Adalbert von Chamisso îmbină cu originalitate romantismul cu realismul reușind să pună în lumină puterea nefastă a banului în lumea burgheză. Această lucrare și-a cîștigat de altfel o faimă mondială.

Din opera lui Ernst Theodor Amadeus Hoffmann, unul dintre cei mai originali nuveliști germani, volumul cuprinde nuvela **Domnișoara de Scudery** care face parte din ciclul de scrieri în care elementele realiste precumpănesc asupra elementului fantastic. Trebuie arătat că nereușind să-și explice contradicțiile lumii în care trăia artistul, s-a refugiat cu predilecție în lumea fantasticului. Nuvela **Din viața unui pierde vară**, cea mai prețuită din operele lăsate de Joseph von Eichendorf, este dintre puținele creații ale romantismului german, în care farmecul poetic se îmbină cu pronunțate trăsături realiste, constituind un viu protest împotriva mediocrității burgheze și setei de cîștig care cuprinseseră Germania în prima

jumătate a secolului al XIX-lea. Un episod din viața lui Mozart este zugrăvit în nuvela lui Eduard Möricke **Mozart în drum spre Praga**. Autorul povestește cele câteva ceasuri de destindere și bucurie petrecute împreună cu Mozart — veșnic hărțuit și silit să trudească din greu pentru piine — la castelul von Schinzberg.

Din opera lui Wilhelm Raabe — operă cu un caracter realist și pătrunsă de idei democratice — este redată nuvela istorică **Galera neagră** în paginile căreia autorul îi slăvește pe răsculații din Țările de Jos împotriva ocupanților spanioli și împotriva reacțiunii feudale catolice. Volumul mai cuprinde, de asemenea, și nuvela **Poveste despre viteazul Kaspar și despre frumoasa Anerl** a lui Clemens Brentano.

Culegerea de nuvele se încheie cu lucrarea **Năluca** în care Theodor Storm, înfățișează cu măiestrie conflictul dintre un țăran luminat și activ și consătenii săi, superstițioși, poznași și lipsiți de inițiativă, care-i zădărnicesc străduirile îndreptate spre binele obștesc.

POLEVOI, BORIS: Impresii din America. Insemnări dintr-o călătorie în S.U.A. În românește de Eman. Cerbu și Igor Block. Buc., Editura tinerețelui, 1958, 444 p., lei 9,50. (Colecția „în jurul lumii”).

Cunoscutul ziarist și scriitor, Boris Polevoi, a vizitat S.U.A. în cadrul unei delegații de zariști sovietici. Vizita a fost extrem de fructuoasă în observații asupra tuturor domeniilor vieții americane — și bineînțeles asupra a ceea ce americanii socotesc că este „stilul de viață american”.

Polevoi a venit în contact cu lume felurită, începînd cu zariștii marilor cotidiane din New York, cu reprezentanții lumii capitaliste, cu profesori și studenți ai celor mai însemnate universități, cu scriitori, artiști, oameni politici și oameni înfiliți în fabrici, uzine, ferme, etc. Relațiile cu această lume a oferit lui Polevoi posibilitatea de a cunoaște cele două fețe ale Americii, oamenii de afaceri și acei ce suportă pe spinarea lor exploatarea crîncenă și necruțătoare a celor dinții. Convorbirile cu acești oameni au scos în relief existența la o anumită parte a publicului american, a unei ignoranțe totale în ceea ce privește marile transformări și realizări din Uniunea Sovietică, ignoranță pe care anumite cercuri își dau toată silința s-o întrețină și s-o adîncească.

Concluzia firească la care ajunge Polevoi este aceea că America e o țară admirabilă, în care poți admira pitorescul multor peisaje naturale uimitoare, bogății multe și variate, progresele gândirii tehnice, cutezătoarele realizări în domeniul construcțiilor, al televiziunii și cinematografului, în construcția de mașini și utilaje pentru înlesnirea vieții, în producția unor frumoase obiecte de larg consum etc.; poți iubi pe oamenii muncii care cu mâinile lor de aur au făurit toate aceste bogății și în general te atrag și simpatizezi pe oamenii cinstiți, susținători sinceri ai păcii și prieteniei între popoare dar nu poți iubi acea categorie de americani cruzi și gălăgioși care reprezintă spectrul războiului și care în dorința de a câștiga bani mulți, sînt gata să recurgă la orice nemernicie ca să mărească actuala încordare.

ȘEININ, LEV: Insemnările unui judecător de instrucție. În românește de S. Chehata și L. Pop. Coperta de F. Brătescu. Buc., Cartea rusă, 1958, 201 p., lei 2,75.

Lev Seinin și-a închinat douăzeci și șapte de ani din viață unei aspre dar nobile profesii, aceea de judecător de instrucție și, în această calitate, a luat parte la anchetarea a tot felul de cazuri penale. În anul 1950 el s-a dedicat cu totul literaturii. E firesc deci ca faptul de a fi lucrat un timp îndelungat în cadrul Procuraturii U.R.S.S., să fi determinat și caracterul muncii sale literare pe care o abordase încă din 1928 cînd și-a publicat prima povestire: Cariera lui Kiril Lavrinenko. Cu această povestire autorul a început de fapt **Insemnările unui judecător de instrucție**, care în anii următori au fost publicate în paginile ziarelor „Pravda” și „Izvestia”. Primul volum al **Insemnărilor unui judecător de instrucție** a apărut în 1938. Ediția de față a fost publicată la Moscova în 1957 și cuprinde unele povestiri mai vechi, păstrate în forma în care au fost concepute de autor în timpul lor, precum și altele scrise într-o perioadă de maturitate.

Dintre temele abordate de autor în cuprinsul volumului **Insemnările unui judecător de instrucție**, cea care i-a fost mai apropiată și mai dragă este aceea a întoarcerii omului care a făptuit o infracțiune, la viața cinstită, la viața de muncă. După cum mărturisește însuși Lev Seinin, atît timp cît un om care a săvîrșit o infracțiune, mai respiră, mai vede și mai gîndește nu va fi niciodată prea tîrziu, în condițiile societății noi — și, bineînțeles, dacă e ajutat

la vreme și cu pricepere să se întoarcă în marea, unită și luminoasă familie sovietică. Și acest lucru se desprinde cu tărie din toate schițele și povestirile adunate în noua ediție a lui Lev Seinin.

CARTI PENTRU TINERET

GRACEV, A.: Taina lacului roșu. În românește de N. Bocunescu și C. Toiu. Buc., Editura tineretului, 1958, 361 p., lei 6,75.

Scritorii sovietici au dovedit că și literatura de aventuri poate și trebuie să fie pusă în slujba marilor idealuri ale omenirii. Spre deosebire de comicsurile americane menite să tulbure mințile, tema romanelor sovietice de aventuri cuprind lupta oamenilor cinstiți împotriva dușmanilor patriei socialiste, ingeniozitatea savanților și cercetătorilor științei care descopar bogățiile naturii și le pun în slujba omului, etc. Prin acestea ele devin de zeci de ori mai pasionante, cititorul urmărind cu dragoste și interes peripeziile unor oameni apropiați, care luptă pentru binele tuturor. Între aceste cărți trebuie așezat și romanul **Taina lacului roșu** care povestește un episod eroic din viața unor geologi sovietici. Expediția renumitului profesor Feodor Andreevici Cerevakovski are de îndeplinit o misiune grea. Ea trebuie să descopere zăcămintele de fier și cărbune din preajma „Lacului roșu”, în masivul Lihole-Alin. Expediția, formată din cîțiva cercetători printre care și Ana, fiica profesorului, are de înfruntat nu numai greutățile aproape de neînving ale vestitelor păduri siberiene, ci și uneltirile unor dușmani strecurați pe teritoriul sovietic cu mirșava misiune de a omorî pe curajoșii exploratori și a pune mina pe rezultatele cercetărilor. Jertfele pe care le-au făcut și le fac oamenii sovietici pentru a smulge pămîntului cit mai multe bogății și a ajuta la înflorirea patriei iubite sînt astfel cinstite și prin această carte. Iar tineretul, care citește romanul, pătrunde în tainele uneia dintre cele mai frumoase preocupări, legată de ridicarea economică a țării. Stilul sobru, concis, bogata informare științifică, călduroasa prezentare a personajelor, sînt calități caracteristice literaturii sovietice, care nu lipsesc nici acestei cărți de aventuri.

EXEMPLARUL 2 LEI